

ชุมนุมนิทาน ภารตะ

ตัวอย่างแบบจริง
ศูนย์พัฒนาหนังสือ





หนังสือส่งเสริมการอ่าน
ระดับประถมศึกษา
เรื่อง
ชุมนุมนิทาน ภารตะ
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง 8,000 เล่ม

พ.ศ. 2522

ปกกระดาษราคาเล่มละ 17.00 บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของคุรุสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

52 ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ



ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ชุมนุม
นิทานภารตะ สำหรับเด็กระดับประถมศึกษา ขึ้น กระทรวงศึกษา
ธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 13 มิถุนายน 2521

(นายรังสฤษดิ์ เชาวนศิริ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง ชุมชนนิทานการตะ นี้ นางเรือง-
อุไร กุศลสัย เป็นผู้เรียบเรียงขึ้นจากเรื่องสั้นของอินเดีย และกระทรวงศึกษา-
ธิการได้แต่งตั้งให้ นางสาวบุญเจือ องค์กรประดิษฐ์ เป็นผู้ตรวจ กรมวิชาการเห็น
ว่าหนังสือนี้ นอกจากจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วยังให้ความรู้แก่เด็ก
เกี่ยวกับวรรณคดีและความเชื่อของชาวอินเดีย ซึ่งเกี่ยวเนื่องถึงวรรณคดี
ไทยบางเรื่อง สมควรจัดพิมพ์เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับ
ประถมศึกษา

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะให้ความเพลิดเพลินพร้อม
ทั้งเนื้อหาสาระแก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

กรมวิชาการ

มิถุนายน 2521

สารบัญ

เริ่มสมัยพระเวท 6 เรื่อง

หน้า

1. แตตย์สาว อสุรหนุ่ม	1
2. ชัยชนะของพระอินทร์	12
3. พระจันทร์เทพบุตร	25
4. พวงมาลาเจ็ดสี	40
5. ราหุอมจันทร์	48
6. น้ำอมฤต	62

สมัยมหากาพย์ 6 เรื่อง

1. ลูกพระพาย	69
2. ฤทธิ์ธนูของพระลักษมณ์	76
3. พุทราไพร-ชายสไบสีดำ	83
4. เจ้ากะยางคอยาว	92
5. กระรอกน้อย	96
6. รามนาม	107

ปกัณกะจนถึงปัจจุบัน 6 เรื่อง

1. ธิดาพระอาทิตย์	114
2. นิทานเรื่องนี้.....	119
3. เหมือนสายฟ้าแลบ	132
4. อิเหนาเจ้าอุบาย	142
5. เจ้าหญิงเทพธิดากับอสูร	155
6. ยอดอัศวิน	168

แพทย์สาว-อสูรหนุ่ม (ตำนานเรื่องพระอัคนีเทพ)

ชาวอินเดียโบราณพากันสนใจกราบไหว้ธรรมชาติ เพราะธรรมชาติมีอิทธิพลเหนือชีวิต และความเป็นอยู่ของพวกเขามาก ธรรมชาติเหล่านี้ปรากฏออกมาให้เห็นในรูปลักษณะต่าง ๆ กัน แต่ที่ยืนพื้น ก็คือ ธาตุทั้งสี่ ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ ซึ่งถือเป็นต้นกำเนิดแห่งธรรมชาติ และแม้ในพระพุทธศาสนาเราก็เชื่อกติเดียวกันนี้ด้วย อนึ่ง เพื่อที่จะให้ความเชื่อถือของเขายิ่งทวีความขลังและศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น ชาวอินเดียโบราณจึงได้อุปโลกน์ให้ธรรมชาติเหล่านี้กลายเป็นตัวตนและเป็นเทพเจ้าขึ้นมา เป็นต้นว่า “ดิน” เขาสมมุติให้เป็น พระปฤถ्वี¹ (ไทยเราเป็น ปถวี หรือ ปถพี) “น้ำ” เขาก็สมมุติให้เป็น พระवरุณ ข้าง “ลม” นั้นเป็น พระวายุ และ “ไฟ” เป็นพระพระอัคนี²

บรรดาเทพเจ้าเหล่านี้ต่างก็ได้รับการสักการบูชาเป็นอย่างสูง และตั้งที่ท่านผู้อ่านก็คงจะพอได้ทราบกันอยู่โดยทั่วไปแล้วว่าเทพเจ้าเหล่านี้ต่างก็ได้รับความเชื่อถือว่าล้วนมีอิทธิฤทธิ์เกรียงไกรอย่างยิ่ง ไม่อาจมีผู้ใดสามารถจะมาลบล้างเดชานุภาพของท่านเหล่านั้นได้ ในบรรดาเทพเจ้าที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ พระอัคนี² หรือพระเพลิง นับว่ายิ่งใหญ่ไม่แพ้เทพเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งทีเดียว ไฟนั้นมีฤทธิ์เดชเพียงไร เราท่านย่อมทราบกันดีอยู่แล้ว โดยเฉพาะท่านที่เคยประสบอัคคี

ภัยมาบ้าง ย่อมจะทราบลึกซึ้งได้อย่างแน่นอน

ทุกชาติทุกภาษา ดูเหมือนจะยกย่องคุณประโยชน์ของไฟด้วยกันทั้งนั้น หากไม่มีไฟเสียแล้ว โลกที่เราอาศัยอยู่นี้จะป็นโงนก็ยากที่ใครจะอนุมานได้ “ไฟ” บริโภคและเผาผลาญทุกสิ่งทุกอย่างที่ตกอยู่ในอำนาจของมัน ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสะอาดหรือสกปรก จะบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ จะดีงามหรือไม่ดีงามก็ตามแต่ ถึงกระนั้น ไฟก็อยู่ในภาวะที่บริสุทธิ์สะอาดอยู่เสมอชั่วฉินรันดร์ อะไรเล่าที่ทำให้ฉินนี้หรือไฟมีคุณสมบัติเช่นนี้ สำหรับปัญหาข้อนี้ ชาวอินเดียโบราณได้ให้คำตอบแก่เราในรูปลักษณะของนิทานชาวบ้านดังต่อไปนี้

ในกาลครั้งหนึ่ง นานมาแล้ว ยังมีฤษีคนหนึ่งนามว่า ภฤคุ พระภฤคุเป็นฤษีที่ยิ่งใหญ่คนหนึ่ง ทรงไว้ซึ่งคุณงามความดีเป็นที่เคารพนับถือแก่ทวยเทพยดาและนิกรมนุษย์ทั่วไป เพราะนอกจากจะเป็นฤษีผู้มีศีลธรรมแล้ว พระภฤคุยังเชี่ยวชาญในคัมภีร์ไตรเพท และอุดมด้วยคุณความรู้ความสามารถอย่างยากที่จะหาผู้ใดมาเสมอเหมือนได้ ฤษีภฤคุนี้มีปกติวิสัยอยู่อย่างหนึ่ง คือชอบท่องเที่ยวแสวงหาความรู้ไปในสากลจักรวาลอยู่เป็นนิจ ความจริงเรื่องการท่องเที่ยวนี้ ใคร ๆ ก็ทราบกันอยู่ว่าเป็นกำไรของชีวิตที่ควรจะได้แสวงหาอย่างยิ่ง แต่ทั้งนี้มิใช่ว่าต้องเฉพาะแต่การแสวงหาในทางที่ชอบที่ควรเท่านั้น หากเป็นไปในทางตรงข้าม ก็จะพบแต่ภาวะของ “ต้นทุนหายปลายทุนหลุด” กำไรของชีวิตที่ผ่านมาแล้วก็จะมีแต่เสื่อมสูญไปเท่านั้นเอง ฤษีภฤคุทำอย่างไรขอให้เรารู้กันไปก่อน

วันหนึ่ง ฤษีภฤคุ ก็ได้เดินทางท่องเที่ยวหาความรู้ไปยังเมือง

บาดาลหรือนาคพิภพ อันเป็นนิवासสถานของพวกแทตย์ ได้แก่ ยักษ์
 นาค และอสูรต่าง ๆ ก็กรุงบาดาลนั้นมีความร่ำรวยและสุขสบายอย่าง
 ยากที่จะพรรณนาได้ถูกต้อง บรรดาเคหสถานบ้านเรือนในนครบาดาล
 ก็ล้วนแต่ประกอบด้วยหินอ่อนหลากสี เครื่องประดับนอกจากนั้นก็
 ตระการตาด้วยทอง และรัตนมณีอันล้ำค่า เป็นที่เจริญใจแก่ผู้ที่ได้
 พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง พวกแทตย์ได้พยายามจัดการต้อนรับฤๅษีฤคฤคอย่างดี
 ที่สุด ข้างฝ่ายพระฤคฤคเล่าก็ได้รับความสุขสำราญจากการเดินทาง
 ทัศนจักรวาลนี้อย่างเต็มที่ แต่แล้ว.....วันหนึ่ง ฤคฤคฤคผู้ยิ่งใหญ่ตนนี้
 ก็ได้เหลือบไปเห็นแทตย์สาวสวยเข้าตนหนึ่ง เหมือนกรรมมาบันดาล
 ฤๅษีฤคฤคให้เกิดปฏิพัทธ์เสนหาในตัวนางขึ้นมาทันที มีความปรารถนา
 อยากจะได้นางแทตย์สาวรูปร่างมदनนั้นมาเป็นคู่ครอง



อันความงามของนางแทตย์สาวตนนี้นั้น มาตราว่าผู้ใดได้เห็น แล้ว ก็จะละเว้นการเอ่ยปากชมโฉมนางเสียมิได้อย่างแน่นอน จะว่า ถึงเรือนร่างหรือ นางก็มีเอวบางร่างน้อย มีเกศาคดดำเป็นประกายละเอียดมแสง นัยน์ตาหรือก้ามราวกับตากวาง และมีลักษณะอันใสสงบเย็นเหมือนบ่อน้ำในกลางไพร ฤๅษีภฤคุได้ไต่ถามถึงความเป็นมาของนางแล้ว ก็ได้ทราบว่าเป็นคู่หมั้นของอสูรหรือแทตย์หนุ่มตนหนึ่งเสียแล้ว แต่ถึงกระนั้นเมื่อได้เฝ้าพินิจดูรูปโฉมของนางแทตย์สาวเนิ่นนานไป ฤๅษีภฤคุก็ยิ่งเกิดความเร่าร้อนที่จะได้นางมาเชยชิดพิสมัยเพิ่มขึ้นเป็นหลายเท่าพันทวี จนดูประหนึ่งว่าตนไม่สามารถจะควบคุมสติของตนเองได้

อันที่จริงนั้น ในห้วงลึกของหัวใจฤๅษีผู้ทรงวิทยาคุณเยี่ยงฤๅษีภฤคุนี้ ก็ย่อมหยั่งทราบได้ดีว่า ถึงอย่างไร ๆ แทตย์สาวตนนี้จะมาเป็นของตนไม่ได้ เพราะนางมีคู่หมั้นคู่หมายเสียแล้ว แต่ทว่าอำนาจดำฤๅษณานั้นสิ อำนาจดำมืดนี้ได้ทำให้หูดตาของฤๅษีมืดบอดไปเสียแล้ว ต่อให้ทรงวิทยาคุณสักเพียงไรราคะจริตดำฤๅษณา ก็มีอำนาจยั่วย้อมให้คนดี ๆ ที่ไม่มีอะไรยึดเหนี่ยวเสียคนไปได้ เรื่องอย่างนี้มีมานมนานนับกับกัลป์แล้ว ฤๅษีภฤคุนี้ก็เช่นเดียวกัน แกได้ละลืมเสียสิ้นแล้วซึ่งศีลธรรมและคุณงามความดีที่ตนได้เคยบำเพ็ญปฏิบัติมาเป็นเวลาช้านาน แกได้ลดตนลงไปประกอบกรรมทำชั่ว ซึ่งผิดร้ายทั้งทางโลกและทางธรรม กล่าวคือแกลได้อุกอาจลอบลักพาแทตย์สาวตนนั้นไปอยู่กินด้วยกับตนในมนุษยโลก

ฝ่ายอสูรหนุ่มผู้เป็นคู่หมั้นของแทตย์สาว เมื่อได้ทราบว่ายอด

พรูของตนหายสาบสูญไป ก็ให้เกิดความวิปโยคโศกเศร้าเป็นกำลังจนไม่เป็นอันกินอันนอน เอาแต่เที่ยวชมซานสีบเสาะแสวงหายอดรักของตนไปทั้งสามพิภพจบดินแดน แต่จะได้พบพานแม่แท้ย์ของตนในแว่นแคว้นแดนใดก็หาไม่ ในที่สุดอสุรหนุ่มก็มาตริครองคู่ว่าจะทำฉันทินใดหนอจึงจะหาใครมาช่วยคลบบันดาลให้ได้พบกับแท้ย์สาวคู่หั้นได้ แต่ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถหาพบได้ เพียงให้รู้ว่นางต้องระเหเร่ร่อนไปอยู่หนใดก็เห็นจะพอ เพราะเพียงทราบเท่านั้นตนก็จะอุตสาหะติดตามไปให้พบเอง ตริไปตรองมาอสุรหนุ่มผู้นั้นพลันมารำลึกขึ้นได้ว่าพระอัคนีหรือเทพเจ้าแห่งไฟ ผู้เป็นเทพารักษ์ประจำทิศอาคเนย์หรือทิศตะวันออกเฉียงใต้ นั้นเองที่พอจะให้ความเอื้อเฟื้อแก่ตนได้ ทั้งนี้เพราะพระอัคนีเทพเป็นเทวะผู้สัจจรไปมาอยู่ในที่ทุกสถาน และในกาลทุกเมื่อ จึงย่อมรอบรู้และรอบเห็นทั่ว ๆ ไปในทุกสิ่งทุกอย่าง ยิ่งกว่านั้นที่พิเศษสุดก็คือพระอัคนีเทพเป็นเทพผู้จะเจรจากี่เฉพาะแต่ความสัตย์จริงเท่านั้น สรุปได้ว่าย่อมเป็นที่พึงแก่อสุรหนุ่มผู้กำลังต้องการความจริง ความสว่างในการค้นหาแห่งหนทิศทางของนางในดวงใจผู้มีอันเป็นสาบสูญไปในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

เมื่อสรุปความคิดรวบยอดได้ตั้งนั้นแล้ว อสุรหนุ่มจึงตัดสินใจที่จะไปเฝ้าพระอัคนี เพราะเชื่อว่าอย่างไร ๆ เสีย พระอัคนีก็คงจะพอช่วยบอกตนได้ว่าแท้ย์สาวคู่หั้นของตนนั้น ได้อันตรธานไปอยู่เสีย ณ แห่งใด ครั้นแล้วด้วยใบหน้าอันหม่นหมองมองไปด้วยน้ำตา อสุรหนุ่มก็รีบร้อนเข้าไปเฝ้าพระอัคนีเทพ กราบทูลด้วยอาการละล้าละลักเพราะความวิตกทุกข์ร้อนว่า

“ข้าแต่เทวะผู้ครองความรู้โรจน์ เทวะผู้สัจจรไปในที่ทุก

สถานและเห็นแจ้งหมดทุกประการ ข้าแต่ทเวหะผู้กล่าวแต่ความสัตย์ เจ้าข้า ขอได้โปรดเมตตาแก่ข้าน้อย โปรดบอกให้ข้าน้อยทราบสักหน่อยเถิดว่ายอดรักของข้าน้อยไปอยู่เสีย ณ แห่งหนตำบลใด ทุกวันนี้กาลเวลาของข้าน้อยกำลังผ่านพ้นไปด้วยความเดือดร้อนลำเค็ญอย่างแสนสาหัส ข้าน้อยนี้กินก็ไม่ได้ นอนก็ไม่นอนหลับ ยิ่งเวลารাত্রีกาลด้วยแล้ว ยิ่งเต็มไปด้วยความทรมานสำหรับข้าน้อยนี้เสียเหลือจะทนทาน ชีวิตของข้าน้อยหาความหมายอะไรมิได้เสียแล้ว หัวใจของข้าน้อยแทบจะแยกออกเป็นเสี่ยง ๆ ด้วยวิปโยคทุกข์ ข้าน้อยนี้ก่นแต่ร้องไห้จนแทบว่าน้ำตาจะกลายเป็นสายเลือดไปแล้ว ข้าแต่ทเวหะผู้ทรงเดชานุภาพ โปรดบอกข้าน้อยด้วยเถิดว่า หญิงคนรักของข้าน้อยนี้ไปอยู่เสีย ณ ที่แห่งใด”

เมื่อได้ฟังถ้อยคำอันเต็มไปด้วยการวิงวอนอ่อนหวานเช่นนั้น พระอัคนีเทพก็เกิดความรู้สึกเวทนาในชะตากรรมของอสูรหนุ่มอยู่ครัน ๆ จึงตรัสว่า “ดูก่อนเจ้าอสูรหนุ่ม เรานี้สงสารเจ้าเป็นยิ่งนักแล้ว อันแม่แทตย์สาวคนรักของเจ้านั้น ได้ถูกฤๅษีภฤคุลอบลักพาไปซ่อนไว้ในบ้านของมันที่เมืองมนุษย์เสียแล้ว จงตามไป ณ ที่นั่นเถิด แล้วเจ้าก็จะได้พบนาง”

อสูรหนุ่มมีความโสมนัสเป็นอย่างยิ่งในข่าวที่ได้ทราบจากพระอัคนีเทพนี้ จึงปลอมกายแล้วรีบรุดไปยังเคหสถานของภฤคุฤๅษีทันทีที่ได้พบหน้าฤๅษี อสูรหนุ่มก็กล่าวคารมโจมตีว่า “ดูก่อนท่านภฤคุฤๅษี บัดนี้ท่านได้กลายเป็นผู้ที่มีจิตใจดำทราบบ้างเสียแล้วหรือไม่? ตำราทราบบ้างจนถึงแก่ลักลอบพาคุ่มันของเขามา ช่างน่าทุเรศเสียนี้กระไร วิชาความรู้ที่ท่านได้บากบั่นเล่าเรียนมาช่างไม่ช่วยอะไรท่านได้บ้างเลย

หรือ วิชาความรู้เหล่านั้นสอนให้ท่านประกอบกรรมทำชั่วเช่นนี้เอง หรือ ไม่น่าเลยที่ท่านจะตอบแทนไมตรีจิตของพวกเราชาวเมืองบาดาล ด้วยการลักลอบพาลูกสาวของเขามาหนีมาอยู่กับท่านเช่นนี้ อนิจจา! นัยน์ตาของท่านนี้ช่างมืดบอดไปด้วยราคะดำ ฤๅณาเสียนี้กระไร ลูกสาวเขาคู่หมั้นเขา ท่านก็ยังลักพามาได้ นี่หรือคือความประพฤติของฤๅษีผู้ได้ชื่อว่าเป็นครูบาอาจารย์เขา นี่แน่ะ ท่านนักบุญใจบาป จงคืนหญิงคนรักคู่หมั้นของเราให้แก่เราเสียโดยดี มิฉะนั้นแล้วทั้งมนุษย์ทั้งเทวดา จะต้องพากันหยามน้ำหน้าท่าน ชื่อเสียงของท่านจะเป็นที่ครหานินทาไปทั่วสามภพอยู่จนชั่ววันรันดร์ บัดนี้ ท่านจะว่าอย่างไร? เมื่อพูดแล้ว ท่านก็ยังนั่งนิ่งเฉยอยู่ดังนี้ จะให้เราหมายความว่ากระไร? เราขอบอกสักหน่อยว่า หากท่านไม่ยอมคืนคู่หมั้นของเราให้แก่เรา ก็จงมาสู้กับเราตัวต่อตัวเถิด ใครเป็นผู้มีชัยก็จะได้แม่แพตย์สาวคู่หมั้นของเรานี้ไปเป็นรางวัล”

การมของอสูรหนุ่มได้มีอำนาจประดุจคมมีดมาเชือดเฉือนมโนธรรมของพระภฤคุฤๅษีให้เป็นริ้วรอยเจ็บแสบยิ่งนัก ทั้งนี้เพราะภฤคุฤๅษีตระหนักแก้ไขดีกว่า ตนเองแต่ผู้เดียวเป็นฝ่ายผิดศีลผิดธรรม ไปลักพาคู่หมั้นของเขามาโดยมิได้บอกกล่าวผู้ใด ด้วยเหตุฉะนั้น แม้จะเต็มไปด้วยความผิดใจระคนกับความรู้สึกเคียดแค้น ฤๅษีภฤคุก็ต้องยอมคืนแม่แพตย์สาวให้แก่อสูรคู่หมั้นของเธอไปอย่างปริปากพูดอะไรมิออก ฝ่ายสองแพตย์หนุ่มสาวคู่หมั้น เมื่อได้มาประสบหน้ากันอีก ก็ให้เกิดความยินดีปรีดาเป็นล้นพ้น ต่างก็พากันจู๋มมือกลับลงไปสู่นครบาดาลด้วยความชื่นจำสำราญใจ

ฤๅษีภฤคุเผ่ายืนดูสองแพตย์หนุ่มสาวเดินกลับเมืองบาดาลจน

ล้มหายไปจากสายตา พลางจิตใจของฤๅษีก็ให้รู้สึกในความอับอายขายหน้าและเจ็บช้ำน้ำใจอย่างเหลือล้นพันประมาณ มีสิ่งหนึ่งที่ทำให้ภฤคุฤๅษีรู้สึกประหลาดอัศจรรย์ใจเป็นอย่างยิ่ง สิ่งนั้นก็คือปัญหาที่ว่าใครหนอเป็นผู้บอกความลับให้แก่อสูรหนุ่มว่าตนได้ลักพาตัวหิมันของเขามา ครั้นแล้ว ด้วยญาณพิเศษ ฤๅษีภฤคุก็สามารถหยั่งทราบได้ว่าผู้ที่บอกความลับของตนให้อสูรหนุ่มฟังนั้น ก็คือพระอัคนีนั่นเอง ในบัดดลความเคียดแค้นพระอัคนีก็บังเกิดขึ้นแก่ภฤคุฤๅษีอย่างสุดขีด จนกระทั่งได้ตั้งใจไว้ว่าจะต้องหาวิธีลงโทษพระอัคนีเสียให้สาแก่ใจทีเดียว

คิดดังนั้นแล้ว ฤๅษีภฤคุก็รีบรุดไปหาพระอัคนีโดยมิได้รอช้า พอไปถึงก็กล่าวบริภาษ “นี่แน่ะท่านผู้เป็นมิตรเทียม ไม่น่าเลยที่ท่านจะมาหักหลังเราด้วยวิธีนี้ ท่านทำให้เราอับอายขายหน้าและเสียศักดิ์เสียศรีอย่างเหลือที่จะกล่าวทีเดียว เราอยากจะรู้ว่า ใครใช้ให้ท่านบอกเจ้าอสูรหนุ่มตนนั้นว่าเราได้ลักพาตัวหิมันของมันมา ดีละ เมื่อท่านทำกับเราได้เราก็จะทำกับท่านบ้างเป็นการตอบแทนกันให้สาสม จงฟัง เราขอสาปว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปท่านจงได้บริโภคแต่สิ่งที่ไม่บริสุทธิ์เท่านั้น ขอคำสาปของเราจงสำเร็จ”

คำสาปนี้ถึงกับทำให้ร่างของพระอัคนีเทพสันสะท้านไปด้วยความหวาดกลัว แต่พระองค์ก็ทรงพยายามคุมสติไว้ได้ อันสตินั้นถ้าผู้ใดรู้จักควบคุมได้ ผู้นั้นก็ต้องได้ประสบความสำเร็จหรือชัยชนะอยู่วันยังค่ำ พระอัคนีเทพนี้ก็เช่นเดียวกัน เมื่อทรงควบคุมพระองค์เองไว้ได้แล้ว ด้วยการใช้ความคิดผ่องหนักเป็นเบาอย่างสุขุมคัมภีรภาพเพียงครู่เดียว พระองค์ก็แยมพระโอษฐ์ทรงพระสรวลว่า “ดูกร ท่านภฤคุผู้ทรงศีล เหตุไฉนท่านจึงโกรธแค้นเราเป็นพื้นเป็นไฟไปเช่นนั้น

เล่า อะไรนี้ ท่านโกรธเรามากจนถึงกับสาปแช่งเราอย่างทารุณเช่นนี้
 ที่เดียวหรือ นี่ท่านไม่ได้คิดบ้างเลยที่เดียวหรือว่า เรื่องกินนี้เป็นเรื่อง
 ใหญ่ ไม่ว่าเทวดาเดินหนหรือมนุษย์เดินดินทั้งนั้นแหละ ท่านจะรู้บ้าง
 หรือหาไม่ว่า เดียวนี้มนุษย์จำพวกนี้เขามีมิติธรรม ๆ กันแล้วว่า กิน
 เรื่องใหญ่ ตายเรื่องกลาง ตะรางเรื่องเล็ก ส่วนพวกเราเทวดานั้นแม้
 จะกินก็กินทิพย์ กินแต่ของบริสุทธิ์สะอาด ก็แล้วมันเรื่องอะไรที่ท่าน
 จะมาสาปแช่งให้เราได้กินแต่ของไม่บริสุทธิ์ มันไม่ทารุณเกินไปดอก
 หรือท่าน?”

ภฤคุฤษีนิ่งอึ้งไป พระอัคนีเทพเห็นเหตุการณ์กำลังจะเปลี่ยน
 ไปในทางที่ดี จึงตรัสพลบโยนต่อไปว่า “ขอท่านจงทำจิตใจให้สงบ
 ลงก่อนเถิด แล้วจงสำรวจดูตัวท่านเองว่า ท่านได้ทำอะไรผิดพลาด
 นอกเหนือจากทางลงไปบ้างหรือเปล่า? ดูก่อนท่านฤษีผู้ทรงตบะฉาน
 ท่านก็เป็นผู้คงแก่เรียน เป็นครูบาอาจารย์ทั้งของมนุษย์และของเทวดา
 แต่ด้วยเหตุผลกลใดท่านจึงลืมตัวจนถึงกับไปลักพาคุ่มั่นของคนอื่น
 เขามาเล่า? ไม่น่าเลย ที่ท่านจะทำเช่นนั้น จงคิดดูเสียให้ดีก่อนว่า
 ความผิดเป็นของใครกันแน่? ของเรา? หรือว่าของท่าน? เราเองได้
 ทำความผิดอะไรไปหรือ หรือว่าการที่เราพูดความจริงกับอสูรหนุ่ม
 ผู้นั้นเป็นความผิด จงตอบตัวท่านเองให้ดี ๆ การที่เราช่วยบรรเทาความ
 ทุกข์ของผู้อื่น การที่เราช่วยสงเคราะห์ให้ผู้อื่นได้มาซึ่งสิ่งอันเป็นของ
 เขาโดยชอบธรรมนั้น ท่านถือเป็นการผิดกระนั้นหรือ? ท่านภฤคุ
 ขอท่านจงไตร่ตรองดูให้ดี ว่าใครผิดใครถูกกันแน่? อย่าเอาแต่โมโห
 โทโสไปเลย”

ภฤคุฤษีได้แต่ก้มหน้าฟังคำบริภาษเยี่ยงผู้ดีของพระอัคนีเทพ

โดยคุณิยาภาพ ไม่กล้าแม้แต่จะแลสบสายตาอันรุ่งโรจน์และแข็งแกร่ง
เป็นประกายของพระอัคนีได้ ทั้งนี้ก็เพราะว่าเนื้อแท้ในห้วงลึกแห่ง
มโนธรรมของพระฤษีตนนี้ มีความสำนึกที่ว่าตนเองเป็นฝ่ายผิดมา
ตั้งแต่ต้นโดยสิ้นเชิง ตนเองเป็นผู้ที่ประกอบกรรมชั่วขึ้นแล้วด้วยโม-
หันธ์ ก็ยังประกอบกรรมชั่วซ้ำสองขึ้นอีกโดยการสาปแช่งพระอัคนี
เทพผู้มีคุณมหาศาลแก่ชาวโลก เมื่อได้สำนึกผิดแล้วเช่นนี้ จึงได้แต่
นั่งเงียบไปเป็นเวลานาน แล้วก็พูดขึ้นด้วยน้ำเสียงเศร้า ๆ ว่า

“ดูก่อนพระอัคนีเทพ เป็นความจริงอย่างที่ท่านพูดเตือนสติ
เรา เราได้ผิดไปแล้ว เราได้ประกอบกรรมชั่ว เราเป็นทั้งโจรและคน
ขี้ลาด ได้โปรดให้อภัยแก่เราด้วยเถิด ต่อไปเราจะไม่ยอมให้เหตุการณ์
เช่นนี้เกิดขึ้นได้อีกเลย”

พระอัคนีเทพยังทรงยิ้มสรวลอยู่ “ถ้าเช่นนั้น ท่านก็จะเรียก



คำสาปแช่งของท่านกลับคืนไปเสียสิ”

แต่ฤๅษีภฤคตอบว่า “ข้าพเจ้าเสียใจ คำพูดของฤๅษีเป็นประกาศิต
เด็ดขาด จะกลับคืนให้เป็นอย่างอื่นหาได้ไม่ แต่เอาเถิด ท่านอัคนีเทพ
ข้าพเจ้าจะเปลี่ยนคำสาปนั้นให้เป็นคำพรเสียใหม่ คือ ข้าพเจ้าจะขอ
กล่าวว่า ขอท่านผู้เป็นเทพเจ้าแห่งไฟจงได้บริโภคนทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้ง
ที่บริสุทธิ์และไม่บริสุทธิ์ แต่ถึงกระนั้นก็ขอตัวท่านเองจงบริสุทธิ์
สะอาดอยู่ชั่ววันครเกิด” กล่าวเสร็จ ฤๅษีก็ออกไปเสียจากที่นั่น บาบ
กรรมที่ฤๅษีตนนี้ได้ทำไว้ก็พลันสลายตัวไป และนี่แหละคือเหตุผลที่ว่า
ชาวอินเดียโบราณนับถือไฟเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และบริสุทธิ์ “หุต”⁵ หรือ
“โฮตร”⁶ ก็คือการบูชาไฟ เรียกเต็ม ๆ ว่า “อัคนีโฮตร”⁷ โดยมากใช้นม
กับน้ำมันเนยเหยาะลงไปในไฟขณะรำมนตร์

ด้วยประการฉะนี้ นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จึงไม่มีสิ่งไรที่จะ
สามารถสร้างมลทินความแปดเปื้อนให้พระเพลิงได้ ตรงข้าม ทุกสิ่ง
ทุกอย่างที่ตกอยู่ในอำนาจของพระเพลิง หรือที่ถูกพระเพลิงบริโภค
เผาผลาญในวรรณคดีของชาวอินเดียโบราณแล้ว ถือว่า จะต้องได้รับ
ความสะอาดบริสุทธิ์อยู่เสมอ.

- | | |
|--------------|--------------------|
| 1. ปฤถิวิ | อ่านว่า ปริด-ถิ-วี |
| 2. อัคนี | ” อัก-คะ-นี |
| 3. ภฤคุ | ” พุริ-คุ |
| 4. คำฤษณา | ” คำ-ริด-สะ-หนา |
| 5. หุต | ” หุ-ตะ |
| 6. โฮตร | ” โฮ-ตระ |
| 7. อัคนีโฮตร | ” อัก-คะ-นี-โฮ-ตระ |

ชัยชนะของพระอินทร์ (ตำนานวชิราวุธ)

“โอ้น้ำทะเล ว่าเหว่เหลือใจ ยิ่งแลออกไป ก็ยิ่งสุดสายตา
ต้องรับแต่ลม ต้องชมแต่น้ำ ตั้งแต่เช้าจนค่ำ เห็นแต่น้ำกับฟ้า
เขมตมหาสมุทร แสนสุดจะลึก ยังมีเท่าความลึก ของมนุษย์ในหล้า
ชั่วดีมีจน มิให้คนดูหมิ่น อย่าอาศัยใครกิน เราจะต้องอดส่ำห์
หมั่นประกอบอาชีพ เราต้องรีบตั้งตัว ให้เป็นครอบครัว
ให้เป็นฝั่งเป็นฝา

ต้องรักษาความเค็ม ให้เหมือนน้ำทะเล ไม่มีวันหันเห
เค็มอยู่ทุกทิวา”

ท่านผู้อ่านทุกท่านคงจำได้ว่า เพลงนี้เป็นเพลงของ วพนฯ
หลวงวิจิตรวาทการ พรรณนาถึงภูมิภาพของท้องทะเลเปรียบเทียบกับ
ความเป็นไปในชีวิตของคน และขมวดท้ายด้วยข้อควรคิดให้คนเรา
จงรักษาความเค็มไว้ให้เหมือนกับน้ำทะเล

ก็น้ำทะเลนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร? ทะเลที่เว้งว้างสุดสาย-
ตา ทะเลที่กระเพื่อมด้วยน้ำสีครามงามระยิบระยับเมื่อต้องแสงจันทร์
ทะเลที่มีอะไรต่อมิอะไรอยู่มากมาย ณ เบื้องล่างและไกลโพ้นออกไป
ทะเลอันลึกกลับนี้ยั่วยวนจินตนาการและทำทลายดวงวิญญูณแห่งการ
ผจญภัยของมนุษย์เรามาทุกยุคทุกสมัย ท่านผู้อ่านส่วนมากอาจจะได้
เคยสังเกตมาบ้างแล้วว่า แม้จะเต็มไปด้วยภัยอันตรายและความลึกลับ

นานาประการอย่างที่เราเรียกกันว่า “คืบก็ทะเล คอกก็ทะเล” แต่มนุษย์เราก็กินได้ครั้นคร้ามต่อการผจญภัยในท้องทะเลไม่

ด้วยเรือลำน้อยของเรา เราปรารถนาเหลือเกินที่จะฝ่าฟันอุปสรรค ไต่คลื่น ไต่ลม ท่องเที่ยวไปในท้องทะเลด้วยความอยากรู้อยากเห็น อยากทราบว่ายังมีอะไรอีกบ้างที่อยู่เบื้องหน้าและลึกล้ำดำดิ่งลงไป เรา ๆ ท่าน ๆ คงเคยได้ยินได้ฟังมาบ้างแล้วถึงเรื่องราวที่น่าพิการอันเป็นผลเนื่องมาแต่การผจญภัยในท้องทะเล อาทิ การค้นพบดินแดนและการได้พบปะกับมนุษย์เผ่าพันธุ์แปลก ๆ การค้นพบขุมทรัพย์สำคัญ ๆ ใต้ท้องทะเล การต่อสู้กับภัยธรรมชาติและสัตว์ร้ายต่าง ๆ ในท้องทะเล บางท่านก็อาจจะได้เคยได้ยินได้ฟังมาแล้วถึงเรื่องราวว่าเหตุใดในทะเลจึงมีคลื่น? เพราะอะไรน้ำทะเลจึงเค็ม? ด้วยเหตุไรน้ำทะเลจึงมีสีคราม? เกาะใหญ่น้อยในทะเลอุบัติขึ้นมาได้อย่างไร? ฯลฯ

เรื่องราวของทะเลที่ท่านจะได้อ่านต่อไปนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ได้มาจากขุมทรัพย์ทางวรรณคดีของชาวอินเดียโบราณ ขอเริ่มต้นเรื่องดังต่อไปนี้

นานมาแล้ว ในขณะในโลกยังเยาว์วัยอยู่ พระอินทร์ผู้ยิ่งใหญ่ในโลกทรงเป็นพระราชาแห่งฟากฟ้าและธรรมชาติทั้งปวง อันว่าอำนาจและสมบัติพิสดารของพระอินทร์นั้นมีอยู่มากมายเหลือที่คณนานับได้ แต่ในบรรดาทรัพย์เหล่านี้ ไม่มีสิ่งใดจะมีคุณค่าในสายตาของพระอินทร์มากเท่ากับฝูงสัตว์เลี้ยงของพระองค์ คือ กลุ่มก้อนเมฆ ฝูงสัตว์เลี้ยงหรือกลุ่มก้อนเมฆอันมีสีดำทะมึนเหล่านี้จะลอยล่องท่องเที่ยวไปในฟากฟ้าอย่างมีอิสระเสรี และฝูงสัตว์เลี้ยงเหล่านี้แหละที่หลังสายฝนลงมา ประทานความชุ่มชื้นให้แก่มนุษย์บนพื้นโลก มนุษย์เรา



มีความปรีดาปราโมทย์และชื่นชมในเมตตาคุณของพระอินทร์ ก็เพราะสายฝนที่หลั่งมาจากฟากฟ้านี้ได้ช่วยเหลือหล่อเลี้ยงให้พืชพันธุ์ธัญญาหารเจริญเติบโต และทำให้มนุษย์ยังชีพอยู่ได้ นอกจากนี้สายฝนยังกลายเป็นสายน้ำช่วยทำให้ปวงชนได้อาบได้กินกันอย่างเป็นสุข ไม่ต้องสงสัยว่าในยุคนั้น ความสมบูรณ์พูนสุขยังมีอยู่บนพื้นพิภพนี้อย่างมากมาย ไม่มีใครต้องขาดแคลน ไม่มีผู้ใดต้องอดอยากหิวโหย เพราะฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ทั้งมนุษย์และเทวดาต่างอยู่เย็นเป็นสุขกันทั่วหน้า

แต่....ในท่ามกลางความสมบูรณ์พูนสุขนี้เอง ยังมีเหตุอาเพศอยู่ประการหนึ่ง นั่นก็คือภายในถ้ำอันเป็นเสมือนป้อมปราการอยู่ในภูเขาสูงหนึ่งนั้น มีอสูรผู้โหดร้ายอาศัยอยู่ตนหนึ่ง ชื่อว่า “พฤตระ”

แม้มนุษย์และสัตว์ทั้งปวงจะตั้งตาคอยกันสักเท่าไร ฝนจะตกลงมา แม้แต่สักน้อยก็หาไม่ ตรงกันข้าม ดวงอาทิตย์ดูเหมือนจะกลับส่องแสงโชติช่วงแผดเผาให้เราร้อนระอุหนักยิ่งขึ้น แล้ว...ในที่สุดเมื่อมนุษย์หมดปัญญาหนักเข้า ต่างก็ถึงกับคุกเข่านั่งลงร้องให้อ้อนวอนเทพยดาฟ้าดิน โดยเฉพาะองค์อินทร์ผู้เป็นเจ้า เพื่อให้ช่วยดลบันดาลให้ฝนตกลงมา เพื่อว่าบรรดามนุษย์จะได้รอดพ้นจากเงื้อมหัตถ์มัจจุราช

เมื่อพระอินทร์ได้ยินคำสวดอ้อนวอนของมนุษย์เข้า ก็ทรงไม่สบายพระทัย ทิพยอาสน์ซึ่ง “เคยอ่อนแต่ก่อนมา” ก็บังเกิด “กระด้างดั่งศิลา” อย่างน่าประหลาดใจยิ่งนัก พระองค์จึงทอดพระเนตรเล็งแลลงมายังมนุษย์โลก ก็ทรงทราบเหตุการณ์โดยตลอด พระองค์ทรงพิโรธต่อการกระทำของพฤตาสुरผู้โหดเหี้ยมเป็นที่ยิ่ง จึงทรงกรีธาทัพอันเกรียงไกรเข้าสู่ปราการอันเป็นนิवासสถานของอสูรร้าย

ท้าวสหสนัน^๔เอนันเสด็จประทับมาบนหลังช้างเอราวัณอันมีกำลังวังชามหาศาล หากแต่พฤตาสुरกับเหล่าราक्ष^๕ผู้บริวารได้รับปิดทวารถ้ำอันมหึมาของตนเสียก่อน แม้พลเสนาของท้าวมัชฌวนจะพยายามทะลวงเข้าข้างในสักเพียงไรก็มีอจบรรลุผลสำเร็จได้ พฤตาสुरกับพวกพวกันหัวเราะชอบใจเสี่ยงก็ยกกองทัพไปทั่วทั้งถ้ำเมื่อได้พยายามทำลายถ้ำจนเห็น้อยอ่อนแต่ปราศจากผลสำเร็จแล้ว พลเทวดาซึ่งมีพระอินทร์เป็นประมุขก็ปลงทัพพลงพักผ่อนด้วยความเหน็ดเหนื่อย แต่ที่ไหนได้พวกราक्ष^๖สอสรทั้งหลายได้ฉวยโอกาสนั้นเอง เปิดประตูล้ำแล้วกรูเกรียวกันออกมาไล่เช่นฆ่าบริวารพลของพระอินทร์ พระอินทร์เองจึงเพียงจะได้สำนึกว่าหากขึ้นร่อตอกรกับพวกอสูรต่อไปก็เห็นที่จะพ่ายแพ้เป็นแน่นอน พระองค์จึงทรงสั่งให้พลเทวดาล่าถอย

ไปเสีย ด้วยประการฉะนี้พระอินทร์ผู้เป็นใหญ่ในเทวโลกก็ต้องประสบความปราชัยในการปะทะกับพฤตาสुरเป็นครั้งแรก

ด้วยความเคียดแค้นและอับอาย พระอินทร์ได้เสด็จกลับยังเทพนคร พร้อมทั้งทรงปณิธานไว้ว่าอย่างไร ๆ เสีย พระองค์จะต้องหาวิธีกำจัดพฤตาสुरกับพวกเสียให้ราบคาบ แล้วชิงเอาสัตว์เลี้ยงคือก้อนเมฆกลับคืนมาให้จึงได้ นับตั้งแต่นั้นมา ท้าวธัมมชวันก็ทรงครุ่นคิดถึงวิธีการว่าทำอย่างไรจึงจะเอาชนะพฤตาสुरได้ ในการนี้พระองค์ได้ทรงปรึกษารื้อกับเหล่าเทพยดาทั้งหลายในอันที่จะกระทำการให้สำเร็จดังประสงค์ แต่ก็หาไม่มีใครจะสามารถให้ความกระจ่างแจ้งหรือแนะนำได้ไม่ อย่่ว่าแต่เพียงนั้นเลย แม้วิธีที่ว่าทำอย่างไรจึงจะโจมตีป้อมกลของพฤตาสुरให้แตกได้ ก็ยังไม่มีผู้ใดจะสามารถแนะนำหรือบอกได้เลย

พระอินทร์จนปัญญา จึงเสด็จขึ้นไปเฝ้าพระพรหมราชาผู้ทรงสร้างสรรพทุกสิ่งทุกอย่างบรรดามีในโลก พระพรหมได้แนะนำให้พระอินทร์ไปขอความช่วยเหลือจากบรรดาฤๅษีนี้ ผู้บำเพ็ญตบะในมนุษย์โลก ทั้งนี้พระพรหมรับสั่งว่าฤๅษีนี้เหล่านั้นล้วนมีญาณวิเศษและทรงศีลอย่างเพียบพร้อม ย่อมสามารถจะบอกให้ทราบถึงเคล็ดลับที่จะปราบพฤตาสुरใจโหดให้ปราชัยได้ ได้ทรงฟังคำแนะนำเช่นนั้น พระอินทร์จึงเสด็จลงมายังมนุษย์โลกแล้วไปหาฤๅษีนี้ในป่า พร้อมกับบัตรสปรึกษาด้วยพระพักตร์อันเศร้าหมองว่า

“ท่านฤๅษีนี้ผู้มีปัญญอันล้ำเลิศ และผู้เป็นครูบาอาจารย์ของเหล่าเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าพระอินทร์มาหาท่าน เพื่อขอคำแนะนำและความช่วยเหลือบางอย่างจากท่าน เรื่องมีอยู่ว่า พฤตาสुर ราชสผู้มีใจทมิฬพินชาติได้ใช้กลอุบายลอบลักเอาฝูงสัตว์เลี้ยงคือ

ก่อนเมฆไปกักขังไว้ ยังให้เกิดฝนแล้งและแผ่นดินแตกกระแหง พืชพันธุ์ธัญญาหารข้าวกล้าพากันผ่อแพบถึงแก่เกิดทุกข์ภัย ทำให้ผู้คนตลอดจนสัตว์บ้านและสัตว์ป่าต้องเจ็บป่วยล้มตายลงเป็นจำนวนมาก ไม่มีใครในโลกจะสามารถบอกได้ว่า พฤตาสูรผู้นี้มีของดีหรือของวิเศษอะไรและทำอะไรพวกข้าพเจ้าจึงจะเอาชนะมันได้ พระพรหมผู้ซึ่งข้าพเจ้าได้ไปเฝ้ามาเมื่อสักครู่ ได้บอกให้ข้าพเจ้ามาหาท่าน โดยแจ้งว่าท่านเท่านั้นแหละที่จะให้ความกระจ่างแจ้งในเรื่องนี้ได้ เพราะฉะนั้น ขอท่านผู้เป็นอาจารย์ของปวงเทวาและมนุษย์ อีกทั้งเป็นผู้บำเพ็ญศีลภาวนาจงได้โปรดเมตตาแก่สัตว์โลกด้วยเถิด ขอได้กรุณาแจ้งให้ทราบถึงวิธีการที่จะกำจัดพฤตาสูรผู้โหดร้ายให้สูญสิ้นไปจากพื้นโลกเพื่อสรรพสัตว์ทั้งหลายจะได้มีชีวิตอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุขเช่นแต่ก่อนเถิดเจ้าข้า”

ทันใดนั้น มนุษย์ทั่วพื้นพิภพก็พลอยส่งเสียงแซ่ซ้องสาธุการเห็นด้วยกับคำขอร้องของพระอินทร์ บรรดาฤๅษีมีผู้เจริญด้วยวิมุติล้วนมีเส้นผมขาวยาวประบ่าและบ้างก็มุ่นไว้เป็นชฎาใหญ่น้อยตามชั้นอายุแห่งการบำเพ็ญตบะมาน เมื่อได้ฟังคำตรัสของพระอินทร์จบลงและปวงมนุษย์ ก็ให้ร้องโมทนาสาธุด้วยเช่นนั้นแล้ว ฤๅษีมีจึงพูดขึ้นบ้างด้วยท่าทางเคร่งขรึมว่า

“ดูก่อน พระอินทร์ผู้เป็นใหญ่ในปวงเทพ การปราบพฤตาสูรนั้นมีใชของง่าย เพราะท่านจะใช้อาวุธธรรมดาหาได้ไม่ อาวุธที่จะใช้ปราบพฤตาสูรได้นั้น จะต้องทำด้วยอัฐิบรมฤๅษีผู้ยิ่งใหญ่สักองค์หนึ่งด้วยอาวุธพิเศษเยี่ยงนี้เท่านั้น พฤตาสูรจึงจะถึงแก่ความพินาศ”

คำพูดของฤๅษีมีทำให้ที่ประชุมทั้งหมดต้องเงิบกริบตะลึงงัน

พระอินทร์เองถึงกับประทับคอดกทุกคนจนปัญญา ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร อารูรเช่นนี้จะไปหาได้จากไหน? จะสร้างได้อย่างไร? ผุ่งสัตว์ก่อนเมฆจะถึงแก่กาลสูญสิ้นกันแล้วหรือไฉน? หากฝนไม่ตก ทั้งคนและสัตว์คงจะต้องอดอยากหิวโหยและถึงแก่ความตายไปจนกระทั่งไม่มีสิ่งมีชีวิตเหลือบนพื้นแผ่นดินกระมัง?.....เหล่านี้เป็นปัญหาและความวิตกกังวลที่พละนอยู่ในสมองของบรรดาผู้นั่งทอดอาลัยอยู่ในที่ประชุมครั้งนั้น

ครั้นแล้ว ฤๅษีตนหนึ่งนามว่า ทธีจิ^๗ ผู้เจริญด้วยวิญญูและคุณวิญญู อีกทั้งมีสติปัญญาความสามารถกว่าฤๅษีอื่น ก็ได้เอ่ยปากขึ้นว่า “ดูก่อนองค์อินทรเทพและสหายทั้งหลาย ขอจงอย่าได้มีความเศร้าเสียใจหรือวิตกกังวลอันใดเลยอาตมามีความยินดีที่จะเสียสละชีวิตให้ด้วยความเต็มใจ เพื่อว่าพวกท่านจะได้ใช้กระดูกของอาตมา มาทำเป็นอารูรวิเศษให้องค์อินทร์ผู้เจ้าโลกปราบพฤตาสูรได้ อารูรนี้จะมีชื่อว่า “วชิรารูร” และด้วยอารูรวิเศษอันนี้ องค์มัจฉวนก็จะสามารถปราบพฤตาสูรได้ราบคาบลงได้ ต่อจากนั้นหมู่สัตว์เลี้ยงคือเมฆทั้งหลายก็จะได้อิสรภาพกลับคืน แล้วฝนจะหยดหยาตลงมายังพื้นพิภพ ในที่สุดมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายก็จะรอดพ้นจากความตาย”

คำพูดของฤๅษีทธีจิ ได้สร้างความงงงันให้แก่ที่ประชุมเป็นอันมาก ทุกคนรู้สึกอัศจรรย์ใจในความเสียสละของฤๅษีเฒ่าผู้นี้ยิ่งนัก ต่างก็แซ่ซ้องสดุดีคุณงามความดีของท่านโดยถ้วนทั่ว และด้วยประการฉะนี้เองฤๅษีทธีจิผู้เป็นประมุขของฤๅษีทั้งหลายก็ได้ยอมเสียสละชีวิตของท่านเพื่อส่วนรวม เพื่อที่ว่าสรรพชีวิตทั้งหลายจะได้รอดพ้นจาก



ความตาย

ครั้นเมื่อได้กลั่นลมปราณจนสิ้นใจไปแล้ว สรีรร่างของท่านพริ้งก็ถูกนำไปเผา ส่วนอัฐิของท่านนั้น พระอินทร์ได้เก็บรวบรวมไปให้ท้าววชิราวุธ^๑ คือ พระวิษณุกรรมผู้เป็นนายช่างใหญ่ประจำสรวงสวรรค์นำไปประดิษฐ์เป็นอาวุธวิเศษดังได้กล่าวถึงมาแล้ว ท้าววชิราวุธได้ใช้ความประณีตอย่างที่สุดในการสร้างอาวุธนี้ ปวยการจะกล่าวไปยถึงรายละเอียดของการสร้างอาวุธชิ้นนี้ เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ปางเทพดาก็ขนานนามอาวุธนี้ว่า “วชิราวุธ” อันแปลว่า “อาวุธเพชร” หรือ “อาวุธสายฟ้า” คุณสมบัติพิเศษของอาวุธนี้ก็คือ การไม่พลาดเป้าหมายที่ทำลาย และเมื่อทำลายศัตรูลงได้แล้ว อาวุธนี้จะกลับคืนมาหาพระอินทร์ผู้เป็นเจ้าของเสมอ ทำนองเดียวกับอาวุธ “บุญเมอแรง” ของชาวเกาะเผ่าดั้งเดิมชาวออสเตรเลียนันทีเดียว

ต่อจากนั้น ทวยเทพยดาก็ได้ร่วมกันประกอบพิธีมอบวชิราวุธให้แก่พระอินทร์พร้อมทั้งอวยชัยให้พรให้พระอินทร์ประสบความสำเร็จในการปราบปรามพฤตาสูรจอมโหด เมื่อได้เป็นเจ้าของอาวุธใหม่แล้วเช่นนั้น ท้าวสักกเทวราชก็เกิดความมั่นใจพระทัยยิ่งขึ้น ยิ่งภายหลังที่ได้เสวน้ำาโสม คือเหล้าของพวกเทวดาในสรวงสวรรค์ด้วยแล้ว พระองค์ก็ยิ่งรู้สึกคึกคักในพระทัย รีบเสด็จขึ้นรถทรง แล้วมีเทวโองการให้กรีธาทัพอันล้วนแล้วไปด้วยอมรเทพผู้ไม่มีวันรู้จักกับความตาย นอกเหนือไปจากนั้น กองทัพอันมหาศาลของพระอินทร์ยังมีพระยามารุต^๑ คือ เจ้าแห่งลมผู้เป็นผู้นำเสียอีกด้วย จึงไม่ต้องสงสัยว่าโยธาเทพครั้งนี้จะมุ่งหน้าไปสู่ที่มั่นของพฤตาสูรได้รวดเร็วสักเพียงไร

โลกธาตุเริ่มสั่นสะเทือนเลื่อนลั่น แล้วสั่นหวั่นไหวขึ้นตามลำดับ ท้องฟ้ามืดมัวไปทั่วทุกหนทุกแห่ง ลมแรงพัดมาทั่วทั้งแปดทิศ ในท่ามกลางเสียงฟ้าร้อง และสายฟ้าแลบอันน่าสยดสยองนี้เอง ท้าวโกสิย์ได้เปล่งสุรสีหนาทขึ้นว่า “นี่แน่ะ เจ้าพฤตาสูรผู้ทรง วาระสุดท้ายของเจ้าได้มาถึงแล้ว เจ้าจงออกมามอบตัวเสียโดยดีมิฉะนั้นแล้วชีวิตของเจ้าก็จะไม่มีอะไรเหลือหลง”

พฤตาสูรคงเงยบเฉยอยู่ หาได้โต้ตอบประการใดไม่ คงซ่อนตัวอยู่แต่ในถ้ำภายในหุบเขาของตนซึ่งก็ได้ให้ความปลอดภัยแก่ตนเสมอมา เมื่อได้ตรัสเรียกอีกครั้งแล้วครั้งเล่าก็ยังไม่ได้รับคำตอบ ท้าวสักกเทวราชจึงทรงบันดาลโทสะ ทรงขว้างวชิราวุธเปรี๊ยะออกไป พลันอาวุธวิเศษนั้นก็ส่งเสียงหวือแหวกอากาศเข้าไปทำลายทวารป้อมของพฤตาสูรในทันใด วชิราวุธสีแดงเดชเชือดเฉือนคอของเหล่าบริวารที่แวดล้อมอสูรโหดอยู่จนล้มตายลงระเนระนาด ครั้นแล้วก็หมุนจีตรงเข้าแหวก

อกพฤตาสูรพร้อมกับตัดหัวหัวใจอมอสูรเข้าไปทันที ร่างของพฤตาสูร ล้มครืนลงบนพื้นถ้าโดยมิได้ทันส่งเสียงแม้แต่หนึ่งเดียว ชีวิตชั่วของ อสูรร้ายผู้ไม่รู้จักความเมตตาปราณีก็เป็นอันสิ้นสุดลงด้วยประการฉะนี้

เมื่อพฤตาสูรสิ้นชีวิตลงแล้ว ประตูล้ำภายในหุบเขาก็กว้างเปิด กว้างออก ครั้นแล้วโยธาทัพของพระอินทร์ผู้เป็นใหญ่ก็ยাত্রาเข้าข้าง ในอย่างภาคภูมิ ทหารของพระองค์ได้รับเข้าไปเปิดคอกที่คุมขังสัตว์ เลี้ยงคือหมู่มะเหม็นใหญ่่น้อยไว้ อันได้เป็นเหตุให้ฝนมิได้ตกเลย และยัง ใ้มนุษย์และสัตว์ต้องได้รับความอดอยากลำบากอย่างแสนสาหัส แต่คราวนี้เมื่อฝูงสัตว์เลี้ยงคือก้อนเมฆได้รับอิสรภาพกลับคืน และ ออกมาสำญจรไปมาอยู่ในฟากฟ้าได้เป็นปกติแล้ว ฝนก็เริ่มหลังรดยัง พื้นพสุธา ทำให้ชีวิตทั้งหลายตลอดจนปวงพืชพันธุ์ธัญญาหารพากัน งอกงามดังเช่นแต่ก่อน บรรดามนุษย์และสัตว์ต่างก็แซ่ซ้องสดุดีวีรกรรมของท้าวสักกเทวราช ผู้ช่วยให้ชาวโลกรอดพ้นจากความตาย เป็นที่เลื่องลือกันอื้ออึง

ในการนั้น ไพร่พลขององค์อินทร์ ซึ่งได้ยাত্রาเข้าไปในป้อม ของพฤตาสูร ก็ได้เริ่มรังควานพวกรากษสผู้บริวารของอสูรโหดที่ยัง มีชีวิตหลงเหลืออยู่ ไพร่พลเหล่านั้นได้เผาผลาญและทำลายทุกสิ่ง ทุกอย่างที่เป็นของพวกพฤตาสูรเสียจนเหี้ยนเตียน ไม่ว่าพวกรากษส จะหนีไปทางไหน บริวารของท้าวสักกเทวราชก็ตามไปเช่นฆ่าทางนั้น พวกรากษสหนีขึ้นสวรรค์ บริวารของพระอินทร์ก็ตามไปเช่นฆ่าบน สวรรค์ ครั้นเมื่อสรวงสวรรค์ต้องร้อนเป็นไฟเช่นนั้น พวกรากษสก็ อยู่ไม่ได้ จำต้องหนีเอาตัวรอดลงมายังโลกมนุษย์อีก แต่เมื่อมาถึง มนุษย์โลก ทหารขององค์อินทรเทพก็เข้าติดตามสังหารเอาจนได้

ในที่สุด เมื่อได้ประจักษ์แล้วว่าทั้งโลกสวรรค์และโลกมนุษย์ให้ความปลอดภัยแก่ตนมิได้แล้วพวกరాക്ഷสจึงตัดสินใจหนีลงไปซุกซ่อนตัวอยู่ในท้องน้ำใต้ทะเล เพราะที่นั่นทหารของพระอินทร์ไม่สามารถจะติดตามไปรังควานได้ และด้วยประการฉะนี้พวกరాക്ഷสจึงยึดเอาใต้ท้องทะเลเป็นนิวาสสถานของตนเรื่อยมา

แต่ถึงกระนั้น พวกరాക്ഷสก็ยังไม่เคยลืมความอับอายขายหน้า ที่ตนต้องได้รับจากการปราชัย¹⁰ แก่ท้าวสักกเทวราช ตลอดจนความเจ็บแค้นพวกฤๅษี¹⁰ ที่ได้เผยความลับให้แก่พวกเทวดา จนกระทั่งหัวหน้าใหญ่ของตนคือพฤตาสูร มีอันเป็นต้องสูญเสียชีวิตรไป พวกరాക്ഷสไม่เคยคิดอภัยในเรื่องนี้เลย ตรงข้ามกลับครุ่นคิดผูกเวรอยู่ตลอดเวลา

พวกరాക്ഷสพยายามวางแผนการอยู่ ณ ใต้ท้องทะเล กรุ่น ๆ อยู่แต่ที่จะสังหารพวกฤๅษี¹⁰ นี้ให้สูญสิ้นไปเสียพร้อม ๆ กับโลกมนุษย์เป็นต้นว่า พยายามรบกวนรังควานให้น้ำทะเลกระเพื่อมเป็นระลอกคลื่นอยู่ไม่ขาดระยะ ยิ่งกว่านั้นบางครั้งก็ยังระดมกำลังกันเตะถีบน้ำทำให้ท้องทะเลต้องระส่ำระสายกลายเป็นคลื่นลูกใหญ่ ๆ เท้าภูเขาเลากา ทั้งนี้โดยมุ่งหวังจะให้น้ำท่วมโลก เพื่อว่าพวกฤๅษี¹⁰ นี้ศัตรูคู่อาฆาตของตนจะได้วายวอดไปเสียพร้อม ๆ กับมนุษย์ทั้งปวง

ในนิทานชาวบ้านของอินเดียเล่าไว้ว่า แม้ในปัจจุบันพวกరాക്ഷสยังมีอาศัยอยู่ภายใต้ท้องทะเลเป็นจำนวนมากมาย และยังคงไม่ลดความพยายามที่จะทำลายโลกมนุษย์ให้วินาศไป ทั้งนี้จะเห็นได้จากลูกคลื่นในท้องทะเล อันเป็นสัญลักษณ์แห่งความเคียดแค้นและผูกพยาบาทของเหล่าరాക്ഷสและอสูรทั้งหลาย นี่แหละเป็นสาเหตุว่าทำไมท้องทะเลจึงมีคลื่นอยู่ตราบนานเท่าปัจจุบันนี้

1. พฤตระ	อ่านว่า	พฺรึด-ตฺระ
2. พฤตาสูร	"	พฺรึด-ตา-สุน
3. อิลราช	"	อิน-ละ-ราด
4. สหัสันยน์	"	สะ-หัด-สะ-ไน
5. รากษส	"	ราก-สด
6. พรหมธาดา	"	พรหม-มะ-ทา-ดา
7. ทรีจี	"	ทะ-ที-จี
8. ตวัชฏรี	"	ตะ-วัด-สะ-ตรี
9. มารุต	"	มา-รุต
10. ปราชัย	"	ปะ-รา-ไช



พระจันทร์เทพบุตร

เรื่องเกี่ยวกับพระจันทร์นั้น ความจริงได้มีผู้เขียนไว้มากมายหลายเรื่องแล้ว ถึงแม้ตัวข้าพเจ้าผู้เขียนเรื่องนี้เองก็เคยเขียนเรื่อง “พระจันทร์” ให้ “วงวรรณคดี” มาแล้วตั้งแต่ พ.ศ.2491 (อาจจะก่อนหรือหลังนั้น ก็คงไม่ผิดกันมากนัก) แต่เขียนไปในด้านที่แตกต่างไปจากเรื่องนี้ สำหรับเรื่องนี้ก็จะเขียนไปในแง่ตำนาน ซึ่งเมื่อดูจะหนักเกินไป ก็จะเป็นเปลี่ยนเป็นนิยายหรือนิทานเสีย ดูจะเบาสมองและเบาอารมณ์ดีกว่า โดยเฉพาะในกาพย์ประเพณีที่ข้าพเจ้าเคยไปศึกษามานั้นเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่าเป็น “คลังนิทาน” ที่เดียว เรื่องต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้านำมาเขียนลงในวารสารวัฒนธรรมไทยนี้ ก็เป็นเรื่องที่ชาวบ้านอินเดียเขาเล่า ๆ สืบกันมาทั้งนั้น ซึ่งโดยมากท่านก็อาจจะได้สังเกตกันบ้างแล้วว่า มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี² สันสกฤตเข้ามาปะปนอยู่มากมาย เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ในนิยายโบราณของชาวโรมันนั้น มีเรื่องเล่ากันว่าพระจันทร์เป็นเทพธิดาองค์หนึ่ง มีชื่อว่า ไดแอนะ (Diana) ทำนองเดียวกับ เทพธิดาอาร์เทมิส (Artemis) ซึ่งชาวกรีกโบราณอุปโลกน์ให้เป็นพระจันทร์ ก็กรีกและโรมันโบราณนั้นเป็นต้นเค้าดั้งเดิมแห่งอารยธรรมอยู่ จึงย่อมจะมีอะไรคล้ายคลึงกับอินเดียโบราณบ้างไม่มากนักน้อยเรื่องที่ข้าพเจ้ากำลังจะเล่าต่อไปนี่ก็เป็นเช่นนั้น

ในนิยายโบราณของชาวอินเดีย พระจันทร์เป็นเทพบุตรรูปงามองค์หนึ่ง มิใช่เป็นเทพธิดาอย่างของชาวโรมันและชาวกรีก แต่โดยเหตุที่มีรูปร่างแบบ “เอวอ่นอรอรธัง⁴ ถ้วนแห่งเจ้ากุงาม บาร์⁵” นี้เองจึงปรากฏว่า พระจันทร์เทพบุตรมีชายามากมายถึง 27 นาง การมีชายามากมายเช่นนี้ แม้นางเหล่านั้นจะเป็นพี่เป็นน้องกันเองก็ตาม (เพราะทั้ง 27 นางนี้ล้วนเป็นธิดาของท้าวทักษะที่เรารู้จักกันในนามของ ทักษประชาบดี ผู้โอรสของพระพรหม) แต่ก็ยอมทำให้เกิดความยุ่งยากในครอบครัวของพ่อเทพบุตรองค์นี้เป็นอย่างมาก

เมื่อเริ่มแรกหลังจากได้เข้าสู่พิธีสมรสกันเรียบร้อยแล้ว พ่อเทพบุตรก็พาชายาสาวทั้ง 27 นางนั้นไปสู่นิवासสถาน⁶ของตน ความยินดีที่ได้มีชายาสาวสวยถึง 27 นาง ในวาระเดียวกันนั้นเป็นอันไม่ต้องกล่าวถึง เพราะทั้ง 27 นางนี้เองคือตัวแทนแห่งดวงดาราทั้ง 27 นักษัตร⁷ของชาวอินเดีย พระจันทร์เทพบุตรจึงมีความชื่นชมโสมนัสในความรักของชายาทั้ง 27 นางนั้นอย่างเหลือที่จะพรรณนาได้ ชายาทั้ง 27 นางเล่าก็ได้พยายามปรนนิบัติบำรุงบำเรอทั้งความสุขและความรักให้แก่สามีของตนอย่างเต็มความสามารถ แต่แล้วในสถานการณ์เช่นนั้น เมื่อต่างนางต่างก็พยายามทำให้พ่อเทพบุตรทริความรักใคร่โปรดปรานในตน ความพยายามนั้นก็กลายรูปเป็นความชิงดีชิงเด่นกันขึ้นมา

ในชั้นแรก พ่อเทพบุตรก็ดูเหมือนยังจะพอรักษาดุลไว้ให้เที่ยงตรงได้บ้าง แต่ต่อมาด้วยความไม่แน่นอนคงที่ของอารมณ์ พ่อเทพบุตรก็เริ่มค่อย ๆ เบ่นความสนใจไปรักชยาองค์ที่ 4 คือ นางโรहिณีมากกว่าชายาอื่น ๆ ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ก็เป็นไปตามธรรมดาของบุรุษนั้นแหละ กล่าวคือ นางโรहिณีมีรูปโฉมสะคราญตาดีกว่าใคร ๆ



ใน 27 นางนั้น แต่ข้อสำคัญที่สุดคือ นางมีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย คุณสมบัติข้อนั้นก็ยังพอทำเนา นางยังเป็นผู้ปราศจากความโลภและเพราะฉะนั้นก็เลยไม่มีนิสัยเลวร้ายที่คอยชอบอิจฉาตัวคนอื่น ๆ เขาด้วย ทำให้พระจันทร์เทพบุตรรักใคร่และเอ็นดูนางเป็นอย่างมาก ด้วยความรักนางโรหิตีเห็นเหนือกว่าใคร ๆ เช่นนี้เอง พ่อเทพบุตรจึงได้ไปเยียมเยียนนางถึงยังตำหนักของนางเองทุก ๆ เวลาเย็น โดยธรรมดาแล้วพ่อเทพบุตรก็จะส่งของขวัญและอะไรต่อมิอะไรไปให้นางอยู่เสมอ แต่ปรากฏว่ากาลเวลายิ่งผ่านไปนานเท่าใด พระจันทร์เทพบุตรก็ยิ่งหลงใหลในตัวนางมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ครั้นพ่อเทพบุตรยิ่งหลงใหลในตัวนางโรหิตีมากยิ่งขึ้นเท่าใด ชายาอีก 26 นางนั้น ก็ต้องถูกพระจันทร์เธอห่างเหินเมินเฉยมากขึ้นเท่านั้น กระทั่งในที่สุดจนชั้นแต่จะไปเยียมเยียนชายาอื่นใด เธอก็ไม่สนใจไปข้องแวะเสียเฉย ๆ จะกล่าวไปไปถึง

เรื่องการจะไปรื่นเริงสนุกสนานร่วมกันหรือเรื่องการให้ของขวัญซึ่งกันและกัน นางอื่น ๆ ย่อมหาโอกาสประเสริฐเช่นนางโรหิณีมิได้เลย อาจจะพูดได้ว่า พ่อเทพบุตรได้ละลืมนางแห่งดวงดาวทั้ง 26 นางเสียแล้วโดยสิ้นเชิง

เมื่อความลำเอียงของพระจันทร์เทพบุตรมีอยู่เช่นนี้ จึงกลายเป็นสาเหตุริษยาเคียดแค้นอย่างรุนแรงแก่ดาราผู้ชายอีก 26 นาง นางเหล่านี้ไม่เป็นอันอยู่สุขได้ เพราะพระมุนุธรรมศาสตร์ว่าไว้ว่า “ครอบครองใจที่สตรีหาความสุขมิได้ ครอบครองนั้นย่อมมีแต่ความพินาศหายนะแต่ตรงข้าม ครอบครองใจสตรีได้รับความสุขกายสบายใจ ครอบครองนั้นย่อมถึงพร้อมด้วยความรุ่งเรืองไพบุลย์” อนึ่ง ในอีกที่หนึ่งพระมุนุก็ได้กล่าวไว้ว่า “ณ ที่ใดสตรีได้รับการยกย่องนับถือ ณ ที่นั้นทวยเทพยดาย่อมมีแต่ความชื่นชมสรรเสริญ แต่ที่ใดที่สตรีได้รับการเหยียดหยามดูแคลน ที่นั้น แม้การประกอบพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ก็ย่อมไม่ยังผลดีให้เกิดขึ้นได้”

ด้วยประการฉะนี้ นางดาราทั้ง 26 นางจึงเกิดการปั่นป่วน ต่างพากันมารวมหัวซุบซิบนินทาพ่อเทพบุตรของตนตลอดจนนางโรหิณีผู้งามโฉมงามละม่อม และผู้เป็นน้องสาวของตนเองด้วย ครั้นแล้วนางเหล่านั้นก็พร้อมใจกันไปเฝ้าท้าวทักษประชาบดีผู้บิดาเพื่อขอความเป็นธรรม พอไปถึงต่างก็ร้องไห้สะอึกสะอื้นคร่ำครวญ “ข้าแต่พระบิดาที่เคารพรักของลูกทั้งผอง พ่อเทพบุตรของลูกได้ก่อความเข้าใจให้แก่พวกลูกเหล่านี้อย่างเหลือที่จะทนทานได้แล้ว ข้าแต่พ่อเจ้า เธอหมดรักหมดอาลัยในตัวพวกลูกเสียแล้ว เธอแม้ไปหลงรักใคร่อยู่กับแต่แม่โรหิณีธิดาตัวดีของเสด็จพ่อเท่านั้น เธอจึงไม่ได้หันมาสนใจกับพวก

ลูก ๆ เหล่านี้เลย ลูกรู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจเป็นที่สุดแล้ว พวกลูกไม่ปรารถนาจะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ต่อไปแล้ว ขอพ่อเจ้าจงได้โปรดช่วยลูกให้ได้รับความเป็นธรรมด้วยเถิด”

“ลูกรักทั้งหลายเอ๋ย เจ้าจะให้พ่อทำอะไรได้เล่า มันไม่ใช่กิจธุระที่พ่อควรจะไปยุ่งเกี่ยวกับลูก” ท้าวทักษประชาบดีปรารภขึ้น

“ขอพ่อเจ้าได้โปรดให้ความเอ็นดูแก่พวกลูกด้วยเถิด หากพ่อเจ้าจะไม่ทรงช่วยลูกเสียเลยพระเทพบุตรของลูกก็จะได้ใจ ได้โปรดลงโทษเธอแต่พอให้เข็ดหลาบก็ได้พะยะค่ะ เช่นได้โปรดสาปสรรให้เธอผู้ทรงสร้างความทุกข์ให้แก่พวกลูก ๆ ต้องมีอันเป็นอะไรไปเสียบ้าง เป็นต้น” ธิดาทิ้ง 26 ของท้าวทักษประชาบดีผู้ทรงตบะบารมี กราบทูลอ้อนวอน

ท้าวทักษประชาบดีทรงอ้าอึ้ง ด้วยจิตใคร่ครวญอยู่พักหนึ่งในที่สุดก็ตรัสว่า “เอาละ พ่อจะตามใจเจ้าอีกสักครั้งหนึ่ง เพราะทุกข์ของลูกก็ย่อมเป็นทุกข์ของพ่อด้วยเหมือนกัน”

ตรัสเสร็จ ท้าวทักษประชาบดีก็รีบรุดไปหาพระจันทร์เทพบุตร พลาตตรัสพ้อว่า “ดูก่อนพระจันทร์เทพบุตร ท่านได้กระทำความผิดอย่างมหันต์ไปแล้ว ตัวท่านเองก็ย่อมทราบดีอยู่แล้ว ท่านได้สร้างความไม่เป็นธรรมให้แก่ธิดาของเรา เหตุผลอื่นใดหาจะมีพื่อที่จะนำมาอ้างได้ไม่ เพราะฉะนั้นต่อแต่นี้ไป เราขอสาปท่านขอโรคร้ายจงได้มีอันเป็นเข้ามาคุกคามท่าน ขอให้ท่านจงผ่ายผอมลงทุกวัน ๆ และขอให้ท่านประสบความตายหลังจากนี้ไปอีก 15 วัน ขอความสว่างรุ่งโรจน์ที่เคยมีอยู่ในตัวท่านจงจางหายไปจากตัวท่านเถิด ขอคำสาปของเราจง



สำเร็จ”

เหตุการณ์ต่อมาก็ได้เป็นไปสมจริงตามคำสาปของท้าวทักข-
 ปรชาติผู้ทรงตบะมานาน พระจันทร์เทพบุตรเริ่มป่วยด้วยโรคร้ายอย่าง
 กะทันหัน สรีรร่างกายของเธอค่อย ๆ ชุบชืด และผอมแห้งอย่างผิดหูผิด
 ตา แสงสว่างที่พระเป็นเจ้าประทานไว้แก่เธอก็พลอยลดน้อยถอยลง
 อย่างรวดเร็วด้วย จนในที่สุดพ่อเทพบุตรถึงกับต้องนอนแบบอยู่บน
 เดีียงคนไข้ โดยมีร่างกายอันผอมแห้งและหมดสีส่นลงทุกวัน แม้จะเสียว-
 ยารักษาไขสักรเท่าใด ๆ อาการของเธอก็มิได้กระเตื้องขึ้นเลย นางโรหิณี
 ผู้ชายาองค์ที่ 4 และผู้เป็นยอดพิศवासของเธอนั้นได้เฝ้าปรนนิบัติเธอ
 อยู่อย่างใกล้ชิดโดยมิยอมเหินห่างไปเลย หัวใจน้อย ๆ ของโรหิณีเล่าก็
 หดหู่ และหนักอึ้งไปด้วยความวิตกกังวล เพราะไหนภัสตาผู้ยอดรัก
 จะเจ็บหนักจนแก้ไขไม่ไหว ไหนพระน้องนางพี่นางก็ยังหมางเมินต่อเธอ

ความทุกข์ของเธอในครั้งนี้ใครจะมาช่วยแบ่งเบาได้เล่า ถึงแม้ว่าเธอจะได้พยายามรักษาพยาบาลและให้กำลังใจพ่อเทพบุตรของเธอสักเพียงไรก็ตาม แต่สังขารของพ่อเทพบุตรของเธอก็เป็นสิ่งที่ฝืนไม่ได้เสียแล้ว

14 วันได้ผ่านพ้นไปอย่างรวดเร็ว พร้อม ๆ กับที่สังขารของพระจันทร์เทพบุตรยิ่งซบเซาตกลง ๆ จนในที่สุดก็เหลือเพียงเส้นริ้วเล็ก ๆ ส่องสลัวอยู่ในฟากฟ้า นางโรหิณีได้สำนึกดีแล้วว่า ในวันรุ่งขึ้นพ่อเทพบุตรของเธอเห็นต้องถึงแก่กาลกิรียาเป็นแน่ หลังจากนั้นแล้วความมืดก็จะเข้ามาครอบคลุมโลกมนุษย์และสรวงสวรรค์นี้ด้วย คิดได้เพียงเท่านี้โดยยังมีทันได้เฉลียวถึงตนเอง นางโรหิณีก็ซบหน้าลงร้องไห้สะอึกสะอื้น แก้มทั้งสองนองไปด้วยน้ำตา

ครั้นหรือคิดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เธอก็รีบแต่งกายด้วยภูษาสีขาวอันเป็นเครื่องหมายแห่งการไว้ทุกข์แล้วก็เข้าไปหาพี่น้องนางทั้ง 26 องค์ พลองปรบทุกข์ว่า “พี่น้องน้องนางทั้งหลาย ไหน ๆ ภัสดาของพวกเรา ก็จนจะสิ้นชีพอยู่แล้ว เธอต้องทนทุกข์เวทนาด้วยโรคภัยอย่างไม่มีทางที่จะรักษาได้ เหตุฉะนั้นขอพวกเราจงได้โปรดไปเยี่ยมเยียนเธอเป็นวาระสุดท้ายสักหน่อยเถิด”

แทนที่จะพลอยแสดงความเศร้าโศกเสียใจร่วมไปด้วยกับโรหิณี พี่นางน้องนางทั้ง 26 องค์ของเธอก็กลับหัวร่อต่อกระซิก พร้อมกับชวนกันร้องรำทำเพลงเย้ยหยันนางโรหิณีด้วยประการต่าง ๆ โรหิณีเหลือที่จะอดทนได้จึงร้องตะโกนก้องขึ้นว่า “นี่แน่ะ พี่นางน้องนางทั้งหลาย พวกเราอยากจะเป็นม่ายกันนักหรือ จึงได้พากันมาร้องรำทำเพลงอย่างสนุกสนานรื่นรมย์เช่นนี้ โอเอ๋ย ฉันไม่น่าจะมีชีวิตอยู่

ทนดูพฤติกรรมทำนองนี้เลย สวามีผู้เป็นที่พึ่งของพวกเรา กำลังจะตาย แต่พวกเรา ผู้ไม่ใช่แต่เพียงเป็นชายาของเธอเท่านั้น หากยังเป็นพี่น้องกันเองอีกด้วย กลับแสดงความปิตินดี จนออกนอกหน้าด้วยการร้องรำทำเพลงออกมาอย่างนี้ได้”

กล่าวจบเพียงเท่านี้ นางโรหิณีก็นหันกลับไปยังที่ซึ่งพ่อเทพบุตรของเธอนอนป่วยอยู่ ฝ่ายพี่น้องนางนาขของนางโรหิณีนั้น พอนางโรหิณีจากไปแล้ว ต่างนางต่างก็ค่อย ๆ ได้สติขึ้นมา เริ่มรู้ตระหนักถึงสถานการณ์อันมืดมน ซึ่งกำลังเผชิญหน้าพวกเธออยู่ ปานฉะนี้พ่อเทพบุตรของพวกเธอจะเป็นอย่างไรไปบ้างแล้วก็ไม่รู้ พอได้คิดเช่นนั้น บรรดานางดาราชายาของพระจันทร์เทพบุตร ก็ค่อย ๆ ททยกันไปเฝ้าดูอาการประชวรของพระสวามี ณ ที่นั้น นางทั้งหลายก็ได้เห็นสภาพอันน่าตรึงใจ กล่าวคือ พระจันทร์เทพบุตร ผู้สวามียอรัญ กำลังบรรทมราบอยู่บนพระที่ มีอัสสาสะปัสสาสะอันเข้มงวดเต็มที่ พระสร้อยกายเล่างก็ซุบซิดมอมแห่งไปจนแทบจะจำไม่ได้ ระหว่างนั้นเอง เป็นระยะเวลาที่ความมืดมนอนธกาลได้เข้ามาครอบคลุมทั้งสวรรค์และพิภพอยู่โดยถ้วนทั่ว

สภาพอันน่าสังเวชของพระจันทร์เทพบุตรมีประการจะนี้ได้ถึงความโศกสลดให้เกิดแก่บรรดาเหล่าผู้ชายาอย่างสุดที่จะพรรณนาได้ นางเหล่านั้นต่างก็พากันร่ำไห้ปริเทวนาการว่า “อนิจจาพระทูลกระหม่อมแก้วเจ้าพี่ที่ยอรัญของน้อง ไม่น่าจะมีเคราะห์ร้ายอะไรมากมายอย่างนี้เลยเพคะ นี่แหละเป็นความผิดของพวกน้องแท้ ๆ ที่เดียวที่พากันหาเรื่องร้ายมาทับถมแก่เจ้าพี่ พวกน้องต้องขอกล่าวโทษตนเองว่า เพราะความอิจฉาริษยาของพวกน้องเท่านั้น ที่เป็นต้นเหตุ

แห่งอาการประชวรของเจ้าพี่ครั้งนี้ โรเอ้อย นี่พวกน้องจะคิดอ่านแก้ไข
กันประการใดดีหนอ” รำพันพลางนางดาราทิ้งหลายก็ตีกอกชักหัว ทิ้ง
เผ้าทิ้งผมของตนเองจนดูหระเบียบอันใดมิได้

ระหว่างที่ชายาคณอื่น ๆ กำลังครวญคร่ำรำพันกันอยู่ฉะนี้เอง
นางโรหิณีผู้เป็นที่โปรดปรานของพ่อเทพบุตร และเป็นผู้ที่ฉลาด
รอบคอบกว่าใคร ๆ ก็ได้เสนอความคิดขึ้นว่า “นี่แหละพี่น้องทั้งหลาย
เอ๋ย พวกเราจะมามัวร่ำไห้กันอยู่ทำไม ไบรณท่านว่าไว้ว่าอย่ามามัว
ร้องไห้เสียดยามที่หกลไปแล้วเลย ขอพวกเราจงมาช่วยกันออกความ
คิดดีกว่า ว่าทำอย่างไรพวกเราจึงจะสามารถช่วยชีวิตของเจ้าพี่ ภัสดา
ยอดรักของพวกเราไว้ได้”

“ก็จะช่วยได้อย่างไรเล่า” บรรดาภคินีพี่น้องของนางโรหิณีกล่าว
ขึ้นพร้อมกับหันไปจ้องดูนางเป็นตาเดียวกัน “พวกเรายังไม่เห็น
ลู่ทางอะไรเลยนี่นะ”

“ข้าพเจ้า-โรหิณีเห็นสมควรว่าพวกพี่นางน้องนางทั้งหลายนี้
ต้องกลับไปเผ้าเจ้าพ่อก่อน เพราะท่านเป็นผู้ที่สิ้นพระโอษฐ์สาปแช่ง
พระภักดาของพวกเรา ครั้นแล้วพวกเราจงช่วยกันกราบไหว้วิงวอน
ให้เสด็จพ่อท่านเรียกคำสาปของท่านกลับคืนไปเสีย เมื่อเสด็จพ่อท่าน
ทรงเชื่อพวกเรา เรียกคำสาปนั้นกลับคืนไปเจ้าพี่ผู้ภักดาของพวกเรา
ก็คงจะไม่ต้องถึงกรรม” นางโรหิณีอธิบายตอบคำถามพวกพี่นางน้อง
นางอย่างเคร่งขรึม

เมื่อได้รับคำอธิบายเป็นที่กระจ่างแจ้งเช่นนั้นแล้ว นางดาราทิ้ง
26 องค์ของพระจันทร์เทพบุตร จึงรีบรุดเข้าไปเผ้าท้าวทักขประชาบดี
ทิ้งให้นางโรหิณีคงอยู่เบื้องหลังเผ้าปรนนิบัติภักดาของตนอยู่ผู้เดียว

ฝ่ายนางดาราทิ้ง 26 นาง เมื่อไปถึงทำวาทักษประชาบดีแล้วก็เข้าไปก้มกราบลงแทบเท้าพระฤๅษีพลางพากันว่าให้สะอีกสะอีหนึ่งว่า “ข้าแต่เจ้าพ่อผู้เป็นที่พึ่งของพวกลูก ๆ บัดนี้พระภัสสดา ยอดรักของพวกลูก ๆ กำลังมีชีวิตอันใกล้จะออกจากร่างอยู่แล้วเพคะ คำสาปของเจ้าพ่อช่างรุนแรงเด็ดขาดเสียนี้กระไร วันพรุ่งนี้ก็จะครบวาระวันที่ 15 แล้ว พ่อเทพบุตรของพวกลูก ๆ คงจะต้องกระทำกาลกิรียาเสียเป็นแน่แท้ แล้วตั้งแต่นี้ต่อไปท้องฟ้าทั่วทุกทิศก็จะมีดมืดมัวมนไปทั่วทุกแห่งเหมือนกับหัวใจของพวกลูก ๆ ในยามที่ไม่มีพ่อเทพบุตรมาคู่เคียงด้วยนั้นแล้ว ข้าแต่พ่อเจ้า ณ บัดนี้ ลูกจึงได้มาเพื่อกราบทูลขอความกรุณาจากพ่อเจ้าว่ายังจะพอมีหนทางอันใดที่จะช่วยชีวิตของสวามีของพวกลูก ๆ ไว้ได้บ้างหรือไม่เพคะ พวกลูก ๆ ยังมีได้ปรารถนาความเป็นมาย เพราะฉะนั้นขอพ่อเจ้าได้โปรดเรียกคำสาปกลับคืนมาเสียเถิดเพคะ พวกลูก ๆ เพิ่งมาได้คิดว่าชีวิตนี้จะมีประโยชน์อันใด ถ้าหากพวกลูก ๆ จะต้องอยู่ต่อไปในโลกนี้โดยไร้สวามี”

แต่ทำวาทักษประชาบดีตรัสตอบด้วยน้ำเสียงเด็ดขาดว่า “เอ ก็พวกเจ้าได้มาขอร้องให้พ่อสาปผัวของเจ้าเองนี่นา แล้วจะมาโทษพ่อว่าคำสาปของพ่อรุนแรงเด็ดขาดได้อย่างไร นี่แหละลูก ๆ ของพ่อเอ๋ย นี่แหละเพราะความอิจจาริษาของเจ้าเองที่เป็นต้นเหตุแห่งความทุกข์ซึ่งเจ้าต้องเผชิญหน้าอยู่ในเวลานี้ เจ้าจงรู้ไว้เถิดว่า คำสาปของฤษีนั้นมีความศักดิ์สิทธิ์เป็นยิ่งนัก จะถอนออกไปหรือจะเรียกกลับคืนไปหาได้ไม่ บัดนี้เจ้าจงดูสีท้องฟ้ามืดมัวไปหมดแล้ว แสงจันทร์ไม่มีส่องให้เห็นเลย นี่ก็เป็นเวลา 15 วัน แล้วสินะ นับตั้งแต่พ่อได้ลั่นคำสาปออกไป และโรคร้ายก็กำลังคุกคามผัวของเจ้าอยู่”

ชายาทั้ง 26 นางของพระจันทร์เทพบุตรได้ฟังพระบิดาตรัสเช่นนั้น ก็ได้แต่ร่ำไห้ประหนึ่งว่าชีวิตแทบจะออกจากร่าง พวกนางพากันสาปแช่งตนเองในสันดานแห่งความอิจฉาริษยา และความประพฤติอกุศลจิตแม้ต่อพี่น้องของตนเองอย่างปราศจากความละอาย จนยังผลให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตัวและแก่ใจของตนเองเห็นปานฉะนี้ ในที่สุดเมื่อเห็นว่าไม่มีหนทางอื่นใดที่จะช่วยให้สวามียอดชีวิตของพวกนางรอดพ้นจากความตายได้แน่แล้ว บรรดานางดาราทั้งหลายจึงก็ลงกระทำการวะแด่พระบิดาอย่างหมดหวัง ด้วยความอ่อนระห้อยโรยแรงแล้วก็เตรียมตัวจะอำลากลับ

ฝ่ายท้าวทักษประชาบดี เมื่อได้เห็นความระทมทุกข์ของบรรดานางผู้ริดาเข้าเช่นนั้น ก็ให้มีพระทัยอันอ่อนไหว เกิดความรู้สึกเมตตา สงสารจนอดทำพระทัยแข็งอยู่ไม่ได้ จึงตรัสปลอบธิดาด้วยพระสุรเสียงอ่อน ๆ ว่า “เอาเถิด ๆ ลูกรักของพ่อ อย่าได้ร้องไห้เศร้าโศกไปเลย อันคำสาปของพ่อนั้นนะ ถึงอย่างไร ๆ ก็เรียกกลับคืนมาไม่ได้ แต่พ่อพอจะช่วยลูกได้บ้างก็ด้วยการทำให้มันบรรเทาเบาบางลง และเปลี่ยนผลของมันได้บ้างบางประการเท่านั้น”

“ฉะนั้น จงฟังให้ดีนะลูก” ฤๅษีทักษะตรัสต่อ “ต่อไปนี้ คำสาปของพ่อ โรคภัยที่เกิดขึ้นแล้วนั้นจะคุกคามสามีของเจ้าอยู่เป็นเวลา 15 วันเท่านั้น ระหว่างนั้นพ่อเทพบุตรของเจ้าจะชุบพระองค์บางลง แล้วก็หมดความรุ่งโรจน์ลงทุกวัน ๆ จนกระทั่งถึงวันที่ 15 อันเป็นวันที่ร่างกายของเธอก็จะไม่มีอะไรเหลือหลออยู่เลยอย่างวันนี้แหละ แต่แล้วในวันรุ่งขึ้นคือพรุ่งนี้พ่อเทพบุตรของลูกก็จะกลับฟื้นคืนชีพขึ้นมาใหม่ สรีรร่างกายของเธอจะค่อย ๆ เจริญขึ้นเรื่อย ๆ กับทั้งจะทวีสีแสง

สดใสนั่นเรื่อย ๆ ไป ครั้นพอครบ 15 วัน เธอก็จะกลับแข็งแรง สดชื่น และมีความสมบูรณ์ดังเดิมทุกประการ แต่พอพ้นระยะนั้นไปแล้ว โรคภัยก็จะกลับมาคุกคามเธออีกเป็นเวลา 15 วัน หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงอยู่เช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ไม่มีวันสิ้นสุด จะพูดไปอย่างย่อ ๆ พอให้เข้าใจได้ก็คือพอเทพบุตรของลูกเธอจะสมบูรณ์อยู่ 15 วัน แล้วก็เริ่มจะออกแอดถูกโรคภัยคุกคามอยู่อีก 15 วัน สลับกันไปเช่นนี้อยู่ชั่วกาลนาน”

ด้วยคำสาปของท้าวทักขประชาบดี ที่ทางนิยายชาวบ้านอินเดีย ถือกันว่าเป็นพระเจ้าผู้สร้างโลกฉะนี้เอง จึงกล่าวกันว่าดวงจันทร์ที่พวกเราเห็นกันอยู่เหนือท้องฟ้ายามราตรีนั้น มีอาการเจริญเติบโตขึ้นแล้วมีการร่อยหรอลดตัวลง สลับกันไปเป็นระยะ ๆ ระยะหนึ่งมีกำหนด 15 วัน เป็นเช่นนี้อยู่ทุกเมื่อเชื่อนิรันดร์ ระยะที่ดวงจันทร์เจริญเติบโตสว่างไสวนั้น เราเรียกว่าข้างขึ้นหรือข้างขาว (ศุกลปักษ์⁹ หรือ สุกกปักษ์) ส่วนระยะที่ดวงจันทร์ร่อยหรอมืดมัวลง เราเรียกว่าข้างแรมหรือข้างดำ (กฤษณปักษ์¹⁰ หรือ กัณห์ปักษ์)¹¹

นิทานเรื่องนี้ ท่านผู้อ่านอาจจะตั้งชื่อหรุ ๆ แทนให้แก่ผู้เขียนได้ว่า “ตำนานเรื่องข้างขึ้นข้างแรม” ส่วนว่าเรื่องนี้จะมีความจริงเป็นประการใดนั้น ต้องขอมอบไว้แก่ผู้เล่าเดิมคือ บุรพจารย์แห่งศิลปะการเล่านิทานในดินแดนภารตวรรษโพ้น

แต่ท่านก็โปรดอย่าได้ลืมว่า ขณะนี้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องพระจันทร์นั้น ได้รับการเปิดเผยจากการที่สหรัฐอเมริกาขึงจรวดไปสำรวจจันทร์พิภพเมื่อ 5-6 ปีมานี้ และบรรดานักวิทยาศาสตร์ก็ได้เริ่มประกาศผลการสำรวจอยู่แล้วเรื่อย ๆ ดังถ้อยแถลงจากการทดลองของ

นายทอม เกียร์ ผู้บรรยายประจำหอทองฟ้าจำลองในเมืองโยฮานเนสเบิร์ก ผู้ได้เปิดเผยจากการศึกษาดูสีต่าง ๆ ของดวงจันทร์ ได้พบว่าในฤดูหนาว เมื่อเวลาเดือนเพ็ญตอนเดือนขึ้นสูงอยู่เหนือศีรษะ จะเห็นเป็นสีเงิน เพราะดูผ่านบรรยากาศที่บางกว่า ส่วนในฤดูร้อนจะเห็นพระจันทร์สีเข้มกว่า เนื่องจากการผิผิวของบรรยากาศทำให้มีสีเหลืองนวล ฉะนั้นสรุปก็ว่า ตามทฤษฎีของนักวิทยาศาสตร์แผนใหม่นั้น พระจันทร์ซึ่งพวกนักประพันธ์พรรณนามีสีย่างโน้นอย่างนี้ความจริงไม่แต่เพียงมีสีเหลืองนวลดังที่เห็นกันเท่านั้น หากยังมีสีเงินด้วย เขียนเรื่องนี้แล้วก็ทำให้อดคิดถึงธรรมชาติของเรื่องข้างขึ้นข้างแรมในคำพระราชนิพนธ์ “มัทนะพาธา” ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสียมิได้ ตอนนั้นแสดงธรรมชาติของข้างขึ้นข้างแรมไว้อย่างเห็นได้ชัด

ชัยเสน “.....

ฉิลินพีจะมีหลาย

ก็ทุกคืนจะรุมกล่าว

แสดงรัก ณ โฉมฉาย

และทุกคืนจะเปรยปราย

ประกาศถ้อยปะกัญญา

พะจีว่าจะรักยึด

บจางจิตสินหา

สบถให้ละต่อหน้า

พระจันทร์แจ่ม ณ เวหน

มัทนา

พระกล่าวอ้างพระจันทร์นี้

ชะรอยที่มีขอบกล

ชัยเสน

เพราะเหตุใดละหน้ามน?

มัทนา

เพราะเดือนนั้นมืมนคง

ณ ข้างขึ้นสีหงายแจ่ม กระจ่างสดและกลดทรง

ณ ข้างแรมบเห็นองค์

พระจันทร์เจ้า ณ ราตรี

ชัยเสน

ฉะนั้นขอสบถต่อ

สุตาราจรัสศรี

วะแวววัพระยับที่ นะภาากศพะแพรวพราย
 มัทนา ก็เห็นว่ามิชอบกล ละอีกแล้วพระฤๅสาย
 เพราะเมื่อใดพระจันทร์ฉาย ก็ขับดาวละลายไป”

เขียนเรื่องนี้จบ ก็พอดีก็ได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
 ๖๗ รุจิมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ส่งบัตรเชิญเพื่อเปิด
 โอกาสให้ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เนื่องในการเสด็จพระราช-
 ดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดอาคารท้องฟ้าจำลองกรุงเทพ เมื่อวันที่
 อังคารที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2507 รู้สึกดีใจเป็นอันมากที่บ้านเมืองของ
 เราเจริญรุ่งเรืองขึ้นถึงเพียงนี้ เพราะการมีท้องฟ้าจำลอง นอกจากจะ
 เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ประชาชนแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมศิลปะ-
 ธรรม และแนะนำให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีก
 ด้วย ในอาคารท้องฟ้าจำลองนี้ เราคงจะได้เห็นภาพกลุ่มดาว ภาพสุริย-
 จักรวาล พระอาทิตย์ พระจันทร์ ดวงดาวพระเคราะห์อื่น ๆ อย่างชัด-
 เจน ต่อไปทางการก็คงจะทำสไลด์ เพื่อแสดงการเกิดกลางวัน กลาง
 คืน ข้างขึ้น ข้างแรม และอะไรอื่น ๆ อีกมากมาย ล้วนเป็นนิมิตดีแก่
 ความก้าวหน้าในกิจการทางท้องฟ้าของเมืองไทยเราทั้งสิ้น

เรื่อง “พระจันทร์เทพบุตร” บังเอิญได้ลงพิมพ์ในโอกาสที่
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธี
 เปิดอาคารท้องฟ้าจำลองกรุงเทพ จึงนับว่าเป็นความประจวบเหมาะ
 และเป็นฤกษ์ดีอย่างแสนวิเศษ แต่นี้ต่อไปท่านที่ยังไม่เคยเห็นท้องฟ้า
 จำลอง ก็คงจะได้เห็น ผู้ที่อยากศึกษาก็คงจะได้มีโอกาสศึกษา และได้
 รับประโยชน์จากสถาบันแห่งนี้เต็มที่ ในที่สุดนี้ ผู้เขียนหวังว่าท้อง
 ฟ้า อากาศ พระอาทิตย์ พระจันทร์ ดวงดาว คงจะไม่เป็นนิยายหรือ

เรื่องราวอันสลับ สำหรับพวกเราอีกต่อไปแล้ว.

1. ภารตประเทศ	อ่านว่า	พา-ระ-ตะ-ประ-เทด
2. วรรณคดีสันสกฤต	"	วัน-นะ-คะ-ดี-สัน-สะ-กฤด
3. อุปโลภณ์	"	อุป-ปะ-โหลก
4. อรอรธัง	"	ออ-ระ-อัน-ถัง
5. บารนี	"	บา-ระ-นี
6. นิवासสถาน	"	นิ-วาด-สะ-ถาน
7. นักษัตร	"	นัก-สัด
8. ทักษประชาบดี	"	ทักษ-สะ-ประ-ชา-บอ-ดี
9. ศุกลปักษ์	"	สุก-กุล-ะ-ปัก
10. กัณหปักษ์	"	กัน-หะ-ปัก

พวงมาลาเจ็ดสี (ตำนานเรื่องรุ่งกินน้ำ)

รุ่งกินน้ำงามแท้แลเห็นโค้ง แลเป็นวงโค้งท้องนภา
ดวงอาทิตย์ทอแสงลงมา โอ้รุ่งของข้านี้ช่างงามจริง
เมื่อสมัยยังเป็นเด็กอยู่ ผู้เขียนได้ยินเพลงที่ขึ้นต้นอย่างนี้แล้วรู้สึก
สีกريمةใจ เพราะนึกมองเห็นภาพ ภาพรุ่งกินน้ำนั้นช่างเป็นที่น่าพิศนา
เสียนี้กระไร ธรรมชาติช่างสร้างสรรค์ให้ปรากฏการณ์เช่นนี้มาเป็น
อสังการประดับโลกได้อย่างน่าประหลาดยิ่งนัก เพราะแสงสีที่ปรากฏ
บนท้องฟ้าในยามวิฤตเช่นนั้น ถ้าท่านพิจารณาให้ดีจะเห็นเป็นเสมือน
แถบสีต่าง ๆ กลมกลืนเข้าหากัน รวมถึง 7 สี สีเช่นนี้มีปรากฏอยู่ใน
รัศมีของเพชรเหมือนกัน เพราะฉะนั้นในภาษาไทยของเราจึงมีคำ
คล้าย ๆ กัน อย่าง รุ่ง-รุ่ง รุ่งเรือง รุ่งโรจน์ รุ่งตะวัน รุ่งพราย รุ่งร่วง
วลา ก็รุ่งนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไรเล่า?

ในเมืองไทยเราดูเหมือนจะยังไม่เคยมีนิทานพื้นเมืองเกี่ยวกับ
เรื่องของรุ่งเลย แต่ชาวอินเดียโบราณเขามีเรื่องราวเล่ากันต่าง ๆ นานา
บางภาคก็ว่ารุ่งคือคันธนูของพระกามเทพผู้ซึ่งถูกพระศิวะเป็นเจ้า
เผ่าเสียด้วยไฟจากพระเนตรดวงที่สามจนกลายเป็นกัสมรูลีไป คง
เหลืออยู่ก็แต่คันธนูทิ้งไว้ในท้องฟ้าเพื่อเป็นอนุสรณ์เท่านั้น ชาวอิน
เดียบางภาคหรือแม้แต่ในวรรณคดีอินเดียเอง บ้างก็เรียกรุ่งกินน้ำว่า
“อินทรธนู”² เป็นศัพท์สมาส หมายถึงธนูหรือคันศรของพระอินทร์

เพราะเขาถือว่ารังกินน้ำ แท้ก็คือคันศรของพระอินทร์เทพเจ้าผู้ทรง
 คลับันดาลในการควบคุมให้ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาลนั่นเอง เพื่อยัง
 ให้สรรพสัตว์บนพื้นพิภพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ที่มาเกี่ยวกับกำเนิด
 ของรังที่แปลกที่สุดคือ เรื่องนิทานพื้นเมืองของชาวอาทิวาสี★
 ในแคว้นอัสสัมของประเทศอินเดีย ชาวอาทิวาสีได้อธิบายกำเนิดของ
 รังกินน้ำไว้ ดังต่อไปนี้

ในกาลครั้งหนึ่ง ภาคณาเบืองบนชะงอกหน้ามองลงมายังพื้น
 พิกพ ได้เห็นความสวยงามสดงงามของภาคพื้นพระธรณีเข้าก็ให้เกิด
 ความพิศواسเป็นยิ่งนัก จึงยื่นหัตถ์แห่งความรักลงมาประทานให้แก่
 นางเมทีนี้ เมทีนี้ดลคนสวยก็ยอมสนองตอบความรักของภาคณา
 ด้วยความเต็มอกเต็มใจ ทั้งสองฝ่ายจึงได้ตกลงเข้าสู่พิธีวิวาห์ พร้อม
 ทั้งได้กำหนดวันเพื่อการมงคลนี้โดยมิได้นิ่งรอช้า แต่ก็ไม่ก่อนที่จะ
 ปรึกษากับโหราจารย์ดูอย่างถี่ถ้วนแล้ว ในที่สุดญาติผู้ใหญ่ของทั้งสอง
 ฝ่ายก็ได้เลือกเอาเวลาเที่ยงคืนเป็นเวลามงคลอุดมฤกษ์เพื่อประกอบ
 พิธีวิวาห์

การเตรียมตัวเข้าสู่พิธีมงคลนั้น ทั้งสองฝ่ายได้กระทำกันอย่าง
 มโหฬารที่สุด มีการจัดแถวและดนตรีที่มีชื่อเสียงที่สุดมาบรรเลง
 เพื่อความครึกครื้นรื่นเริงใจ บรรดาพ่อค้าเครื่องเพชรนิลจินดา ต่างก็

★ อาทิวาสี แปลว่า ดั้งเดิมหรือต้นเค้า วาสี แปลว่าผู้อยู่อาศัย เพราะ
 ฉะนั้น อาทิวาสี จึงแปลว่า ผู้อยู่อาศัยมาแต่เดิม หมายถึงชนเผ่าดั้งเดิม
 ที่อาศัยอยู่ในแคว้นอัสสัมของประเทศอินเดีย ชาวอัสสัมหรืออาหมนี้
 อันที่จริงก็เป็นพวกไท (TAI) เผ่าหนึ่งเหมือนกัน มีวัฒนธรรมประเพณี
 การกินอยู่ การแต่งกายเหมือนพวกไทย แต่ปัจจุบันได้กลายเป็นอินเดีย
 ไปเสียมากแล้ว

ได้เดินทางมาจากหัวเมืองไกล ๆ เพื่อขายสินค้าของตน ทั้งเจ้าบ่าว และเจ้าสาวต่างก็ตระเตรียมตกแต่งร่างกายด้วยภูษาอาภรณ์อันสูงค่า สำหรับเจ้าสาวนั้น นอกจากจะสวมเสื้อผ้าและเครื่องทองรูปพรรณ อีกทั้งเพชรนิลจินดาอันอนันต์ค่าแล้ว ยังประดับตนเองไว้ด้วยธรรมชาติอันเขียวชอุ่มชุ่มชื้นงดงามเย็นตาเย็นใจอีกด้วย อนึ่งเล่าเธอยังได้ใช้นิ้วมือของเธอเองประดิษฐ์ร้อยกรองพวงมาลัยขึ้นด้วยบุปผานานาพรรณเพื่อไว้คล้องคอให้แก่เจ้าบ่าวของเธอในเมื่อขบวนแห่ของเจ้าบ่าวจะมาถึง เสร็จจากการตระเตรียมอันเป็นการใหญ่เช่นนี้แล้ว เจ้าสาวกับคณะของเธอจึงรอคอยการมาของเจ้าบ่าวอยู่ด้วยอาการชะเง้อคอ และด้วยใจอันเต้นระทึกในประสบการณ์ที่จะได้ผ่านเข้ามาในชีวิตของเธอ

แต่การตระเตรียมตัวของเจ้าสาวด้วยประการฉะนี้ ได้ก่อความปริวิตกอย่างใหญ่หลวงให้เกิดแก่บรรดามวลมนุษย์ที่อาศัยอยู่บนพื้นพิภพเป็นที่ยิ่ง ทั้งนี้เพราะคนเหล่านั้นตระหนักแก้ไขดีกว่า หากเมทินีดลเข้าสู่สมรสกับภาคณาแล้วไซ้ไร เธอก็คงจะต้องโยกย้ายถิ่นฐานขึ้นไปอยู่กับภาคณาเบื่องบน แล้วที่นี้ประชาชนทั้งหลายจะได้สิ่งไรเป็นที่อยู่อาศัยต่อไปได้อีกเล่า! เมื่อตริตรองมองไม่เห็นทางเช่นนี้แล้ว มวลมนุษย์จึงพากันไปเฝ้าเทพยดา พลงวิงวอนขอร้องให้ทวยเทพยดา จงดลบันดาลมิให้การอภิเษกสมรสระหว่างภาคพื้นนากับเหล่าโลกได้สำเร็จลุล่วงไป

คำวิงวอนของมนุษย์นับว่าได้ผล เพราะทวยเทพยดาต่างก็พากันอาหารและรู้สึกเวทนาในชะตากรรมของมวลมนุษย์อยู่แล้ว ที่ต้องเผชิญกับความวิปริตผิดธรรมชาติของฤดูเดือนปี และดินฟ้าอากาศก็

อยู่ข้างจะทารุณหนักหนา มีหน้าซ้ำดินฟ้าและหล้าโลกก็ยิ่งจะปลื้มตัว
ไปหาความสุขด้วยการแต่งงานกันเองเสียอีกเล่า เพราะฉะนั้นบรรดา
เทวดาจึงตกปากรับคำว่าจะพยายามช่วยเหลือมนุษย์ตามความสามารถ
เท่าที่จะทำได้ ครั้นแล้วพระวิษณุผู้เป็นจอมเทวดาก็ทรงกระซิบบอก
บรรดาพรคพวกที่ลดหลั่นกันลงมาให้ฟังถึงแผนการที่จะช่วยปลด
เปลื้องทุกข์ของมนุษย์ว่าควรจะเป็นเช่นไร ทวยเทพดาได้ยินเข้าแล้ว
ต่างสำรวจด้วยความพออกพึงใจ

ครั้นถึงราตรีสำคัญ-ราตรีที่ดินฟ้าและหล้าโลกจะย่างเข้าสู่พิธี
วิวาห์มงคล ฟ้าผู้เป็นเจ้าบ่าวก็ตกแต่งร่างกายเสียอย่างสวยงามสง่าผา
เผย แล้วก็แห่แหนกันเป็นกระบวนใหญ่ลงมามาหาปฐพีตล^๕ ผู้กำลังเฝ้า
คอยการมาเป็นแขกของฟ้าอยู่ด้วยความตื่นเต้น ระหว่างนั้นเสียงสังคีต



ของดนตรีปีพาทย์ก็บรรเลงกล่อมอารมณ์ควบคู่กับเสียงแตรเสียงสังข์ คณะปี่โรหิตาจารย์ต่างก็ร้ายเวทมนตร์เพื่อความสวัสดิมงคลอยู่ภายในโศตรัสถานอันเป็นที่ซึ่งจัดสรรไว้ให้โดยเฉพาะอย่างงดงามตระการตา ยิ่งใกล้เวลาเที่ยงคืนมากขึ้นเท่าใดความตื่นเต้นของฝ่ายเจ้าสาวก็ยิ่งทวีมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพราะว่าจวนจะถึงเวลาสำคัญของคู่บ่าวสาวอยู่ รอมร่อแล้วยังรออยู่ก็แต่เพียงว่าพอเจ้าบ่าวมาถึง เจ้าสาวก็จะคล้อย พวงมาลัยให้แก่เขา แล้วพิธีวิวาห์ก็จะได้เริ่มต้นต่อไป

ฝ่ายพระวิษณุเป็นเจ้าและบรรดาเทวดาทั้งหลายก็กำลังรอคอย โอกาสที่จะลงมือกระทำตามแผนการของตนอยู่เหมือนกัน กล่าวคือ พระวิษณุได้ทรงจำแลงพระองค์เป็นไก่แจ้ อันอุดมไปด้วยขนหลาก สีอย่างสวยงาม แล้วก็ซุ่มคอยอยู่บนหลังคาบ้านของเจ้าสาวอันขาว สว่างอยู่ในท่ามกลางแสงจันทร์ ครั้นได้เวลาฤกษ์มงคลดลมาถึง พอ กระบวนแห่ของเจ้าบ่าวย่างเข้ามาในเขตบ้านของเจ้าสาว เจ้าไก่แจ้จำแลงก็พลันส่งเสียงขันเจื้อยแจ้วขึ้นมา “เอ็ก-อี-เอ็ก-เอ็ก!”

ทันใดนั้น ความโกลาหลอลหม่านก็เกิดขึ้นในท่ามกลางแขกเหรื่อจำนวนมากมายที่ไปร่วมงานด้วย หลาย ๆ คนที่เดี๋ยวก่อนก็ร้อง อุทานออกมาว่า “เอ๊ะ! นี่มันจวนสว่างแล้วรีนี่ นั่นก็เกินเวลาเกินมากแล้วนะซี เอ้า! พวกเรากลับบ้านไปทำงานกันเถอะ” เออะอะ ๆ กันอยู่อย่างนี้ แล้วต่างคนต่างก็อำลาเจ้าภาพแยกย้ายกันกลับ

ข้างพวกวงดนตรีปีพาทย์ฆาตฆ้องแตรสังข์ก็พลันหยุดดีดสีตีเป่า แล้วร่ำลาเจ้าของบ้านเช่นเดียวกัน เมื่อเห็นใครต่อใครทยอยกลับกันไปแล้วเช่นนั้น พวกปี่โรหิตพราหมณาจารย์ก็พากันปิดคัมภีร์พระเวท ยุติการร้ายเวทมนตร์พลาญพุดขึ้นว่า “เลยเวลาเที่ยงคืนอันเป็น

อุดมมงคลฤกษ์ไปเสียแล้วละ เป็นอันว่าหมดเวลาที่เจ้าบ่าวเจ้าสาว
จะแต่งงานกันได้เสียแล้ว!”

ในบัดดล บรรดาเทพดาทั้งหลาย ต่างก็เข้ามาห้อมล้อม อุ้ม
ฟ้ากลับคืนสู่สวรรค์ ปลอ่ยให้เจ้าสาวคือเมทินีดลยีนควาง น้ำตานอง
หน้าอยู่แต่ผู้เดียว ส่วนมือของเธอนั้นก็ถือพวงมาลัยสำคัญเอื้อมค้าง
อยู่ในท่าที่จะคล้องคอให้แก่เจ้าบ่าวผู้เป็นสุดท้ายที่รักของเธอ

“ยอดรักของเมทินี โปรดกลับมาหาน้องเถิด!” สาวเจ้าผู้ค้าง
การวิวาท์คร่ำครวญขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่าอย่างน่าสงสาร แต่ก็เป็นกา
รสายไปเสียแล้วว่าฟ้าจะกลับคืนมาได้ เพราะอุดมมงคลฤกษ์ได้ผ่านไป
เสียแล้วอย่างไม่มีวันจะกลับคืนหลัง

ในที่สุด เมื่อเห็นว่าหมดหวังจริง ๆ แล้ว ด้วยความเศร้าโศก



สลดเป็นที่สุด เมทินีดลสาวเจ้าจึงได้ใช้ความพยายามเป็นครั้งสุดท้ายเหวี่ยงพวงมาลัยที่เธอถือค้างไว้นั้นขึ้นไปเบื้องบนฟ้าอย่างสุดแรงเกิด พวงมาลัยแห่งพิริววิหาก็พลันลอยขึ้นไปสวมคอฟ้าผู้เป็นเจ้าบ่าวได้อย่างพอดีพอดี

นี่แหละท่าน วิวหคังระหว่างฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ เพราะฉะนั้นทั้งสองข้างจึงมีสมารถจะมาเป็นคู่ครองกันได้ แต่ก็เพราะเหตุประการเดียวคือ “มหุติฤกษ์” ได้ผ่านพ้นไปเสียแล้ว “ฤกษ์” เป็นของจำเป็นสำหรับคนที่นับถือเพียงไร หวังว่าท่านผู้อ่านก็คงพอเข้าใจ ยิ่งสำหรับชาวอินเดียผู้เป็นต้นตำรับพราหมณ์และไสยศาสตร์ด้วยแล้ว “ฤกษ์” หรือ “มหรูติ” ยิ่งนับเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบมงคลพิธี นับเป็นร้อยเท่าทีเดียว

ดังนั้นแหละ จึงเป็นสาเหตุที่บางครั้งบางคราว พวกเราจะได้เห็นพวงมาลัยเจ็ดสีอันสวยงามจับตาที่เมทินีสาวเจ้าได้พยายามร้อยรจิตอย่างพิสดารสวมใส่อยู่บนคอแห่งสวรรค์ ภายหลังที่พระนางคู่นี้ได้ครวญคร่ำไว้ให้กันหนักหนาแล้ว พวกเราต่างพากันเรียกพวงมาลัยนี้ว่า “รัง” และทุกครั้งที่ฟ้าหรือสวรรค์สำแดงปรากฏการณ์สวมพวงมาลัย ซึ่งอันที่จริงก็มีอยู่บ่อย ๆ ภายหลังฝนตก ย่อมเป็นสัญญาณสื่อแสดงว่าฟ้ากำลังรำลึกถึงความหลัง-กำลังรำลึกถึงเมทินียอดพญาคูรักของตน ซึ่งตนไม่สามารถจะแต่งงานด้วยได้ นั่นแหละคือน้ำตาของฟ้าได้ไหลรินลงนองพระธรณี อันเป็นเครื่องหมายแห่งความเศร้าสลดใจ ทั้งนี้ก็เพราะ “ฟ้าสูง-แผ่นดินต่ำ” นี่เอง.

1. ภัตมธุลี	อ่านว่า	พัต-สะ-มะ-ทุ-ลี
2. อินทรธนู	”	อิน-ทะ-ระ-ทะ-นุ หรือ อิน-ทะ-นุ
3. อัสดัม	”	อัด-สั่ม
4. ปรีวิตก	”	ปะ-ริ-วิ-ตก
5. ปฐพีดล	”	ปะ-ถะ-พี-दन
6. ไหตรสถาน	”	ไห-ทะ-ระ-สะ-ถาน (ที่ประกอบพิธีบูชาัญ)
7. มงคลฤกษ์	”	มง-คน-ละ-เวิก



ราหูอมจันทร์

เด็ก ๆ ทั้งหลายคงจะได้เคยเห็นสุริยคราส¹ หรือสุริยุปราคา และจันทรคราสหรือจันทรุปราคากันมาบ้างแล้ว เด็ก ๆ บางคนก็คงจะได้เคยเรียนวิชาภูมิศาสตร์มาแล้วด้วยซ้ำว่า เงามืดซึ่งค่อย ๆ คืบหน้าเข้ามาบังดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ในระหว่างที่เกิดคราสขึ้น แล้วค่อย ๆ คลายตัวออกนั้น แท้ที่จริงแล้วเป็นเงาของโลกเรานั่นเอง ซึ่งโคจรเข้าไปปรากฏอยู่ในดวงจันทร์ขณะเมื่อดวงจันทร์กับดวงอาทิตย์อยู่ตรงกันข้าม

แต่....เด็ก ๆ ทราบกันหรือไม่ว่าชาวอินเดียโบราณเขาไม่เข้าใจอย่างนั้นดอก ถึงแม้ชาวบ้านพวกเรากันเองก็ยังเชื่อเช่นนั้นบ้าง ยังมีสำนวนพูดกันว่า “ราหูอมจันทร์” หรือ “ราหูกินจันทร์” อย่างห้วนเรื่องนี้ทั้งนี้ เพราะเขามีเรื่องเล่ากันมาตั้งแต่โบราณกาลแล้วว่าเงามืดที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเงาดำทะมึนของแทตย์ หรืออสูรร้ายตนหนึ่งมีนามว่า ราหู (แต่ไทยเราชอบเรียกว่า ราหู) มันพยายามจะกลืนพระอาทิตย์หรือพระจันทร์เสียให้สาสมกับความแค้น ที่นี้เราก็คงจะแปลกใจอีกว่า เอ! มันแค้นเคืองกันมาด้วยเรื่องอะไร? อีกสักครู่ก็คงจะทราบเหตุผล ตอนนีขอให้ทราบเพียงว่าแม้ในปัจจุบันนี้ พวกชาวบ้านในประเทศอินเดีย เขาก็ยังถือกันว่า สุริยคราสและจันทรคราสเป็นเรื่องอัปมงคล กล่าวคือเป็นเรื่องไม่ดีไม่งาม เพราะฉะนั้นในระหว่างที่มีสุริยคราสหรือจันทร-

คราส จึงมีชาวอินเดียจำนวนไม่น้อยที่ไม่ยอมรับประทานข้าวปลาอาหาร หรือประกอบกิจการที่สำคัญอะไร และพอสุริยุปราคาหรือจันทรุปราคาผ่านพ้นไปแล้ว เขาจะพากันไปอาบน้ำชำระมลทิน ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากความเชื่อที่ว่า ไม่ว่าสุริยคราสหรือจันทรคราสก็ตาม เมื่อเกิดขึ้นแล้วเป็นเรื่องอัปมงคล เป็นเรื่องของความไม่บริสุทธิ์ สะอาด เรื่องของราหูหรือสุร่ายตนนี้เป็นอย่างไรขอเชิญล้อมวงกันเข้ามาฟัง....

หลายร้อยล้านปีมาแล้ว สมัยเมื่อยังไม่มีอะไรเลยในจักรวาลนี้ ไม่มีทั้งวัตถุและสิ่งมีชีวิต เป็นสมัยเมื่อโลกที่เราอาศัยอยู่นี้พร้อมทั้งไฮโดรเจน ห้วยละหาน แม่น้ำ ลำธาร ตลอดจนห้วงมหาสมุทรก็ยังไม่มี ก่อนหน้าที่พระอาทิตย์ พระจันทร์ และดวงดาวจะส่องแสงอยู่ในท้องนภาากาศ ก่อนหน้าที่บาดาลหรือโลกได้พิภพพร้อมทั้งภูเขี้ยวเขี้ยวขอลและรากษส อีกทั้งถ้าพุทธพรมหาคาลทั้งหลายจะได้อุบัติขึ้น....และ ก่อนหน้าที่จะมีสวรรค์ชั้นฟ้าอันเพียบพร้อมไปด้วยเทพยดาชายหญิง ผู้ทรงรูปโฉมสะคราญตา ก่อนหน้าที่จะมีอะไรต่อมีอะไรดังได้พรรณนามานี้แหละ ในสกลจักรวาล ไม่มีอะไรเลย จะมีก็แต่อวกาศ หรือความว่างเปล่าเท่านั้น

แต่...ในอวกาศนี้แหละมีเกษียรสมุทร³ หรือ ทะเลน่านมอันกว้างใหญ่ไพศาลปราศจากขอบเขตอยู่ อันระลอกสีขาวยบริสุทธิ์ของทะเลน่านมนี้ ย่อมม้วนตัวซัดสาดอยู่ตามกันมานับเป็นเวลาได้ร้อย ๆ พัน ๆ และหมื่น ๆ ปีแล้วในท่ามกลางความเงียบสงัดอันลึกซึ้ง ซึ่งแม้แต่ระลอกคลื่นทะเลน่านมเหล่านั้นก็มีได้ก่อให้เกิดเสียงเกิดขึ้นแต่ประการใดเลย บนพื้นเกษียรสมุทรมีบัลลังก์ของพระวิษณุเป็นเจ้า

ลอยอยู่ ทั้งนี้ก็เพราะเขาเชื่อกันว่าพระวิษณุ เป็นพระผู้เป็นเจ้า และ
พระองค์ทรงสถิตสถาพรอยู่ชั่วนกัลนาน ไม่มีวันสูญสลายไปได้
บัลลังก์ของพระวิษณุเทพเจ้าทำด้วยลำตัวของพญาเศษนาคราช (อ่าน
ว่า เส-สะ-นา-ก-กะ-ราด) ซึ่งขดกันขึ้นเป็นชั้น ๆ

จำเนียรกาลผ่านมาหลายล้านปี พระพรหมจึงอุบัติขึ้นจากร่าง
ของพระวิษณุ อันพระพรหมนั้นเป็นพระเจ้าผู้สร้างสรรค์ พออุบัติ
ขึ้นมาพระองค์ก็ทรงสร้างโลกทั้ง 7 ขึ้น และพร้อมกันนั้นพระองค์ก็
ทรงเนรมิตฤๅษีภคยปะ^๕ขึ้นมาพร้อมบริบูรณ์ด้วยภรรยา 2 คน คือนาง
ทิตี และอทิตี ลูกชายของนางทิตีคือแทตย์หรืออสูร ส่วนลูกชายของ
นางอทิตี ได้แก่อาทิตย์ หรือเทวดาผู้ส่องแสงรุ่งโรจน์อยู่ในสรวงสวรรค์
นั่นเอง ในระหว่างพวกแทตย์ และ พวกอาทิตย์นี้มักจะมีการแข่งขัน



ซึ่งดีซึ่งเด่นกันอยู่เสมอโดยไม่มีที่สิ้นสุด

ต่อจากนั้นพระพรหมก็ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลายขึ้น มีสัตว์ มนุษย์ ต้นไม้ ปลา และนก เป็นต้น แต่สรรพสิ่งเหล่านั้นล้วนเป็นมตะ ทั้งสิ้น กล่าวคือเมื่อวันและเวลาสิ้นสุดลงก็ต้องถึงแก่ความตายหรือแตกดับไป ทั้งนี้รวมทั้งมนุษย์ในโลก เทวดาในสวรรค์ และพวกเทวดยทั้งหลายทั้งปวงด้วย

เรื่องมันเกิดมีขึ้นมาว่าพวกเทวดาอยากจะเป็นอมตะขึ้นมา คือเกิดมาแล้วไม่มีวันตาย พุดง่าย ๆ คือว่าไม่อยากตายนั่นเอง และพวกเทวดาก็รู้ด้วยว่าภายใต้ท้องเกษียรสมุทรอันล้าลึกนั้น มีน้ำอมฤตไบรรจุอยู่ในกุณฑีทองคำ ถ้าผู้ใดได้ดื่มกินน้ำอมฤตนั้น ผู้นั้นก็จะบรรลุซึ่งความเป็นอมตะ ไม่มีวันตาย ด้วยเหตุนี้แหละทวยเทพดาทั้งหลายจึงมักจะมาชุมนุมกันและช่วยกันคิดหาหนทางอยู่เสมอว่าทำอย่างไรหนอ จึงจะได้ น้ำอมฤตนั้นมาดื่มให้สมความปรารถนา

ในระหว่างนั้น มีฤษีผู้ยิ่งใหญ่องค์หนึ่งนามว่า ทูรวัส^๑ เป็นผู้ ที่ท่องเที่ยวไปในโลกทั้ง 7 ครั้นแล้วระหว่างทางก็ได้มาถึงยังนครหลวงของพระอินทร์ พระผู้เป็นเจ้าแห่งท้องฟ้าและบรรดาธรรมชาติ วิสัยทั้งปวง พระอินทร์องค์นี้แหละเป็นเทพเจ้าแห่งความร่ำรวยและอุดมสมบูรณ์ มีอิทธิฤทธิ์มากที่สุดในบรรดาเทพเจ้าทั้งหลายชั้นรองลงมา นครหลวงของพระอินทร์เล่าก็มีความสวยงามสดงดงามมาก อย่างที่จะหานครไหนมาเปรียบเทียบกับได้เลยในบรรดานครทั้งหลายในโลกทั้ง 7 นั้น

ราชสำนักขององค์อินทราเพียบพร้อมไปด้วยนักดนตรีและนักฟ้อนรำทั้งหญิงทั้งชาย ในดอกสัตว์เลี้ยงของพระองค์นอกจากจะมีม้า

ผีเท้าเร็วเป็นเลิศที่สุดแล้ว พระอินทร์ยังมีช้างที่ชาญฉลาดและทรงกำลังมหาศาล ในบรรดาช้างเหล่านี้ ช้างไอรวตะ หรือ ไอยราพต หรือ เอรารัณ เป็นตัวสำคัญยิ่ง เพราะเป็นช้างเผือกมีหัวถึง 7 หัว แต่ละหัวก็มีงวง 7 งวง จึงมีงวงรวมทั้งหมดถึง 231 งา มีทั้งความงามสง่าและพลังอันแข็งแกร่งเกรียงไกรหาช้างใดมาเปรียบปานมิได้เลยในโลกทั้ง 7

ในคลังสัตว์ราชขององค์อมรินทร์มีอาวุธอันทรงอานุภาพนานาประการอย่างชนิดที่ไม่มีใครจะได้เคยพบเห็นมาก่อน เป็นต้นว่ามีสายฟ้า หรือ วชิราวุธสุดสง่า ซึ่งไม่เคยพลาดเป้าหมาย ก็ความมั่งคั่งแข็งแกร่งด้วยอิทธิฤทธิ์ศักดิ์ดาเดชอย่างหาที่เปรียบมิได้เหล่านี้เองแหละทำให้พระอินทร์พิกไว้แต่อำนาจและความหยิ่งยะโสทั้งตระหงในพระองค์เองเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้น เมื่อฤๅษีทุรวาสมาถึงนครหลวงของพระอินทร์ องค์อินทร์จึงมิได้ทรงต้อนรับหรือปฏิบัติสันทารไปตามที่ถูกตองและที่ชอบที่ควร ซึ่งทั้งนี้ทำให้ฤๅษีทุรวาสเคียดแค้นเป็นอย่างมากถึงกับบริภาษว่า

“แน่ะ! องค์อินทร์! นี่ท่านมีอำนาจวาสนามากนักหรือจึงมิได้นำพาต่ออาคันตุกชนเยี่ยงเรา? ท่านใหญ่หนักหรือ? ทรัพย์สินศฤงคารของท่านนั้นมันมากมายล้นเหลือหนักหรือ จนทำให้ท่านละลืมหิน้ำที่อันจะพึงปฏิบัติต่อฤๅษีผู้ทรงศีลเยี่ยงเรา? นี่แน่ะ องค์อินทร์ผู้โง่เขลาเบาปัญญา ท่านไม่รู้ดอกหรือว่าอันทรัพย์สินสมบัติอเนกาทลอดจนอำนาจวาสนามหาศาลที่ท่านมีอยู่นี้เนะ มันหาความเที่ยงแท้แน่นอนไม่ได้เลย มันย่อมจะพินาศนิบหายไปตามกาลเวลาเมื่อถึงคราวเสมอ”

แต่...แทนที่จะได้สติ พระอินทร์กลับหัวเราะเยาะด้วยสุรเสียง
 สำแดงความเหยียดหยาม แล้วก็ตรัสสั่งให้บริวารระดมกันใช้กำลัง
 เข้าจับฤๅษีทุรวาสไว้ พลังก็ให้ขับไล่ออกไปจากราชสำนักเสียในทันที
 ถึงตอนนี้ ฤๅษีทุรวาสผู้แก่กล้าด้วยอิทธิฤทธิ์จากการบำเพ็ญตบะมานาน
 ก็สุดที่จะกลั่นโทสะไว้ได้ เธอจึงกล่าววาจาสาปแช่งพระอินทร์ว่า

“เออ อินทรา ขอให้ทรัพย์สินสมบัติตลอดจนทุกสิ่งทุกอย่าง
 ที่อยู่ในความครอบครองของท่านจงจมมลายหายสูญไปในท้องเกษียร-
 สมุทรเถิด ถึงตอนนั้นแหละ ท่านก็คงจะได้รู้สำนึกละว่า ทรัพย์สมบัติ
 เหล่านี้มันช่วยอะไรท่านได้บ้าง?”

ฤๅษีทุรวาสสาปยังไม่ทันขาดปาก บรรดาทรัพย์สินและสิ่งของ
 ทั้งหลายทั้งปวงของพระเป็นเจ้าแห่งวชิราวุธก็มีอันเป็นร่วงพรุลงสู่
 ทะเลน้ำนม และในฉับพลันทันใดอาณัติจักรอันกว้างไกลไพศาล ตลอด
 ทั้งราชธานีอันมโหฬารตระการตาขององค์อมรินทร์ก็พังทลายลง แม้
 แต่ช้างม้าซึ่งรวมทั้งช้างเอราวัณและม้าลาหกอันเป็นพาหนะประจำ
 พระองค์ ประสาทราชฐาน ชายา และสาวสนมกำนัลในนับด้วยจำนวน
 ร้อย นักดนตรี นักขับร้องและนักฟ้อนรำจำนวนมากมาย ตลอดจน
 ข้าราชการบริพารทั้งหมดก็มีอันเป็นสูญสลายไปภายในชั่วพริบตาเดียว
 พระอินทร์ซึ่งก่อนหน้านี้เพียงครู่เดียว ยังสมบุรณ์พูนสุขด้วยลาภยศ
 ศฤงคารและอำนาจอันมหาศาลก็ได้กลายเป็นเณรไปในทันที สมบัติ
 ของพระอินทร์ที่ยังเหลืออยู่ก็คงมีแต่ภูษาที่ครองสรีระของพระองค์
 อยู่เท่านั้น

องค์อินทราได้สิ้นฤทธิ์สิ้นเดชไปเสียแล้ว พระองค์จึงต้องคุก-
 เขาลงต่อหน้าฤๅษีทุรวาสแล้วก็วิงวอนขอให้ฤๅษีผู้ยิ่งใหญ่ถอนคำสาป

เสีย แต่ฤๅษีท่านกลับเมินหน้าหนี พลังเดินลับไปอย่างทองไม่รู้ร้อน พระอินทร์ก็เลยจนปัญญาไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร ในที่สุดท้าวเธอก็เดินไปยังสถานที่ที่ทวยเทพยดากำลังชุมนุมปรึกษาหารือกันอยู่ว่าจะทำอย่างไรจึงจะได้ น้ำอมฤตจากกันเกษียรสมุทรขึ้นมาดื่มกันได้ พอพระอินทร์เสด็จมาถึงและเล่าเรื่องวิบัติที่เกิดขึ้นให้ฟัง ทวยเทพยดาก็เลยตัดสินใจไปเฝ้าพระวิษณุเป็นเจ้าเพื่อขอประทานความช่วยเหลือให้ได้ทรัพย์สินศฤงคารอีกทั้งอำนาจมหาศาลกลับคืนมา ตลอดจนช่วยให้ได้น้ำอมฤตอันเป็นยอดปรารถนาของทวยเทพยดากลับคืนมาด้วย ครั้นแล้วทั้งพระอินทร์และทวยเทพยดาก็พากันไปเฝ้าพระวิษณุเป็นเจ้า ทูลให้ทรงทราบถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้น

พระวิษณุตรัสว่า “มีทางเดียวเท่านั้นที่จะให้ได้ทรัพย์สมบัติกลับคืนมาจากท้องเกษียรสมุทรได้ นั่นก็คือ ท่านทั้งหลายต้องช่วยกัน กวนเกษียรสมุทรนี้ ให้เป็นเช่นเดียวกันกับการกวนน้ำมันเพื่อทำเนยใส แต่โดยเหตุที่เป็นงานหนักและยากลำบากอยู่มิใช่น้อย ท่านทั้งหลายจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันทำงานนี้เป็นเวลาหลายร้อยปี โดยจะต้องใช้ ภูเขาฉัทธวะเป็นเสาหรือไม้พายกวน และใช้พญานาค คือพระยาเศษนาค เป็นเชือก เนื่องจากงานนี้เป็นงานใหญ่และหนักมากยากที่พวกท่าน จะทำได้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยลำพังฝ่ายเดียว เพราะฉะนั้นท่านจึงจะต้องให้พวกเทวดยผู้บุตรของนางอหิตี และผู้เป็นพี่น้องร่วมบิดาเดียวกันกับท่านช่วย เมื่อท่านทั้งสองฝ่ายร่วมมือร่วมแรงกันปฏิบัติดังนี้แล้ว งานนี้ก็จะสำเร็จได้ และทรัพย์สมบัติตลอดจนกุณที่ทองบรรจุน้ำอมฤตก็จะลอยขึ้นมาบนพื้นน้ำสมตามความปรารถนา”

ด้วยเหตุประการฉะนั้นทวยเทพยดาจึงพากันไปขอความช่วยเหลือ

เหลือจากพวกแทตย์หรือพวกอสูรซึ่งเป็นพี่น้องของตนเอง แต่พวกแทตย์ตอบว่า

“เรื่องอย่างนี้ มันต้องหุบไปโก๋มาสิ เราจะช่วยท่านได้ก็ต่อเมื่อท่านสัญญาว่ายอมแบ่งน้ำอมฤตที่จะได้ขึ้นมาจากท้องเกษียรสมุทรนั้นให้แก่พวกเราบ้าง จะตกลงได้หรือไม่เล่า”

พอได้ยินดังนี้ ทวยเทพยดาต่างมองดูหน้ากัน ในใจจริงนั้น พวกเทวดาไม่ต้องการให้พวกแทตย์ได้ตีม้ำอมฤตนั้นดอก เพราะเกรงว่าพวกแทตย์จะเก่งเกินไป แล้วก็อาจจะก่อความพินาศให้ทั้งแก่โลกสวรรค์และโลกมนุษย์ได้ อย่างไรก็ตามแม้จะต่อรองกันเท่าใด ๆ พวกแทตย์ก็ยังยืนยันกราน ไม่ยอมให้ความร่วมมือช่วยเหลือ นอกเสียจากพวกเทวดาจะยอมแบ่งน้ำอมฤตให้บ้าง ในที่สุดทวยเทพยดาก็ต้องยอมจำนน โดยบอกว่า

“เฮ้อ ตกลง แต่พวกท่านต้องช่วยเราให้เต็มที่นะ”

อันที่จริงนั้น พวกเทวดามีได้ตั้งใจที่จะปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้แก่พวกแทตย์เลย เพราะฉะนั้นจึงได้เตรียมวางแผนกันอย่างลับ ๆ ที่จะไม่ยอมให้น้ำอมฤตตกไปถึงมือของพวกแทตย์ได้

ฝ่ายพวกแทตย์นั้น เชื่อตามคำพูดของพวกเทวดาทุกประการ ครั้นแล้วทั้งสองฝ่ายก็ลงมือกวณเกษียรสมุทร พากันไปยกภูเขาเขม้นทระ ทั้งลูกมาปักลงเป็นเสาใหญ่ ณ ใจกลางมหาสมุทรแล้วก็ให้พญาศุภนาคนม้วนตัวทบลงเป็นเชือกกรอบ ๆ เสา นั้น พวกเทวดารู้ฉลาดจึงพากันจับลำตัวพญานาคข้างหาง ส่วนข้างหัวนั้นให้พวกแทตย์จับ พอการกวณเกษียรสมุทรเริ่มต้นเท่านั้นเอง....

สกลจักรวาลก็สั่นสะเทือนไปถ้วนทั่ว ภูเขาไฟไกล ๆ ต่างพ่น



ไฟออกมาพร้อมกับแร่ธาตุที่ละลายไหลรินเป็นสายธารร้อนแรง ออกมาอย่างมิหยุดหย่อน ทั้งสามโลกก็แตกตื่นโกลาหลอลหม่านกัน อย่างที่มีเคยปรากฏมาก่อน....

การกวณเกษียรสมุทรได้ดำเนินไปเป็นเวลาหลายร้อยปี ในที่สุดบรรดาทวิษัสมบัติที่จมอยู่ใต้ท้องทะเลก็ลอยขึ้นมาบนพื้นน้ำพร้อมกันนั้น สิ่งของทวิษัสินของพระอินทร์ที่ฤๅษีทิวาสสาปให้ถล่มทลายหายสูญไปในท้องทะเลก็ลอยขึ้นมาด้วย ซึ่งพระอินทร์ก็ได้รับกลับคืนไปสมตามความปรารถนา ทวยเทพยดาต่างก็แจกจ่ายทวิษัสินเหล่านั้นไปในระหว่างพวกของตน ส่วนพวกเทวดานั้น เทวดามีได้แบ่งอะไรให้เลย

ในที่สุด ฤทธิ์ทองบรรจุน้ำอมฤตก็ลอยขึ้นมา ทวยเทพยดา

ทั้งพวกแพดย์ต่างก็ดีใจกันเป็นล้นพ้น ต่างส่งเสียงแสดงความยินดีปรีดา กันอย่างอื้ออึง แต่...น่าเสียใจที่พวกเทวดา “กันท่า” หรือ “เบี้ยว” ไม่ยอมให้พวกแพดย์แม้แต่จะแตะต้องกุณที่ทองบรรจุน้ำอมฤตนั้น เลย เมื่อเป็นดังนี้ก็เกิดการสู้รบกันขึ้นในระหว่างสองฝายนั้น ในการสู้รบนี้ ถ้าหากว่าพระวิษณุเป็นเจ้าจะไม่ใช้เล่ห์กลเข้าช่วยพวกเทวดา ด้วยกันเองแล้ว พวกแพดย์ซึ่งมีกำลังออกจะเข้มแข็งกว่าก็จะต้องเป็น ฝ่ายชนะอย่างแน่นอน แต่...การณ์หาได้เป็นเช่นนั้นไม่ พระวิษณุมี พระทัยลำเอียงเข้าข้างพวกเทวดา จึงทรงจำแลงพระองค์เป็นสาว สวยมาปรากฏกาย ณ ท่ามกลางทวยเทพยดาและพวกแพดย์ซึ่งกำลัง ต่อกรกันอยู่.....

พระวิษณุในเรือนร่างจำแลงของสาวงามนี้มีชื่อว่า โมหินี ซึ่ง แปลตามศัพท์ว่าผู้ทำให้คนอื่นหลงใหลในตน อันความเลอโฉมของ นางโมหินีนั้น ยากที่จะสรรหาถ้อยคำมาพรรณนาได้ถูกต้อง ร่างของ นางอ่อนระทวยเหมือนเกววัลย์ เสียงเล่าก็ไพเราะยิ่งกว่าเสียงของ โกกิลา นางค่อย ๆ ยुरยาตรนาครมาพร้อมกับแยมสรวลอย่างร่าเริง เสียงกะพรวนทองที่ข้อมเท้าตั้งเป็นจังหวะกรังกรังอย่างน่าฟัง ยังความ สดชื่นให้แก่ทั้งทวยเทพยดาและพวกแพดย์ทั้งหลายอย่างล้นพ้น ขณะที่ นางเยื้องกรายมานั้น ไม่ว่าเทวดาไม่ว่าแพดย์ต่างก็พากันอ้าปากค้างจับ ตามองดูนางจนเหลียวหลัง พวกนั้นลืมนึกถึงทุกสิ่งทุกอย่างหมด ลืมว่า ตนกำลังต่อสู้กันเพื่อแย่งน้ำอมฤตเสียด้วยซ้ำไป สาวโมหินีพิจารณา ตนเองเข้าไปใกล้เกลี้ยกระด็นพินาท โดยอาสาจะเป็นผู้แบ่งและบริการน้ำ อมฤตให้หากว่าทั้งสองฝ่ายจะได้นั่งลงเงียบ ๆ เป็นสองแถว การสู้รบ ก็ได้ยุติลงในฉับพลัน แล้วทั้งพวกเทวดาและพวกแพดย์ต่างก็นิ่งหนั

หน้าเข้าหากันฝ่ายละแถว ครั้นแล้วนางโมหิณี ก็หยิบกุณฑลทองบรรจุ
น้ำอมฤตขึ้นมาเพื่อบริการแจกจ่าย

พวกแทตย์นั้น นั่งอ้าปากค้างชมความงามของสาวโมหิณีมีอาการ
ราวถูกสะกดด้วยมนตร์ขลัง พวกแทตย์ไม่รู้ไม่เห็นไม่ซาบซึ้งในสิ่งไร
เลย นอกเสียจากความงามของสาวโมหิณี และด้วยเหตุนี้ พวกนั้นจึง
มิได้ทันสังเกตวาระหว่างที่กำลังเพลินชมอิริยาบถของนางโมหิณีอยู่
ในท่ามกลางเสียงร้องรำทำเพลงของทวยเทพยดา สาวโมหิณีก็ได้บริการ
น้ำอมฤตให้แก่พวกเทวดาดื่มเสียก่อนแต่ฝ่ายเดียว ส่วนพวกตนนั้น มิ
ได้รับการบริการสิ่งใดเลย

ในบรรดาพวกแทตย์ด้วยกันนั้น มีอยู่คนหนึ่งซึ่งเฉลียวฉลาด
กว่าแทตย์อื่น ๆ เขาผู้นั้นคือราหู ราหูได้ตั้งความสังเกตดูมาตลอดแล้ว
เห็นว่าพวกผี ๆ น้อย ๆ ของตนกำลังถูกหลอกลวงอย่างฉกรรจ์ ทั้งยัง
ตระหนักดีถึงการจำแลงร่างของพระวิษณุเทพด้วย ราหูจึงรำพึงอยู่
ในใจว่า

“โฮเอ๋ย วิษณุเทพ ท่านใช้ลูกไม้ตื้น ๆ กับพวกเราเช่นนี้เอง
ดอกหรือ? ดีละ เราจะได้เห็นกันว่าใครจะแน่กว่ากัน”

รำพึงเสร็จ ราหูก็แปลงร่างเป็นเทพองค์หนึ่งแอบเข้าไปนั่ง
ในแถวของเทพยดา แทรกระหว่างสุริยเทพพระอาทิตย์กับจันทร์เทพ
พระจันทร์ ทั้งนี้โดยปราศจากสังเกตของผู้ใดทั้งสิ้น เพราะร่างของ
เทวดาโดยทั่วไปเหมือนกัน แม้โมหิณีสาวจำแลงเองก็หาได้สังเกตไม่
จึงหลงบริการราหูด้วยน้ำอมฤตอันล้ำค่าเช่นเดียวกับเทพองค์อื่น...

ทันทีที่ได้รับเจกน้ำอมฤต ราหูก็ยกถ้วยขึ้นดื่ม โดยมีได้สวด
มนตร์เสียก่อน เพราะสันดานจริงของตนนั้นเป็นอสูร ไม่ทราบว่าจะ

ต้องทำเช่นนั้น และในขณะนั้นก็ยังไม่มีใครอื่นเลยที่จะได้ดื่มน้ำอมฤตเข้าไป พระอาทิตย์และพระจันทร์เองเล่าก็เผาคอยจับตาดูการกระทำของราหูอยู่ เพราะเทพทั้งสองทราบความจริงได้จากเงาของราหูว่าแท้จริงนั้น ราหูก็เป็นอสูรตนหนึ่งหาใช่เป็นเทวดาไม่ ทั้งนี้เพราะเทวดานั้น แม้จะอยู่ในที่แจ้งก็ย่อมไม่มีเงาทอดลงมาจากร่าง สุริยเทพและจันทร์เทพจึงรีบส่งสัญญาณให้โมหินีทราบ.....

ทันใดนั้น โมหินีก็เรียกอาวุธประจำพระองค์ ของพระวิษณุ เทพมาใช้ นั่นก็คือกงจักรสุทรรศนะ¹¹ ซึ่งร่อนหรือแหวกอากาศมาตัดศีรษะราหูขาดออกจากร่างในช่วงพริบตาเดียว แต่นั่นก็ช้าเกินไปเสียแล้ว เพราะ....ราหูได้ดื่มน้ำอมฤตเข้าไปแล้ว....ราหูได้กลายเป็นอมตะไปแล้ว ศีรษะของราหูขาดกระเด็นออกจากร่างไปแล้วก็จริง แต่ทั้งศีรษะและทั้งร่างของราหูก็กลับมีชีวิตขึ้นมาใหม่ ร่างอันปราศจากศีรษะของราหูนั้นมนุษย์พากันขนานนามว่า “เกตุ”¹² ด้วยประการฉะนี้แหละ ทั้งพระราหู และพระเกตุ จึงต่างก็หมุนคว้างอยู่กลางเวหา โดยมีหูดหย่อน

พระราหูและพระเกตุได้ตั้งสัตย์ปฏิญาณไว้ว่า ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นทั้งสองเทพจะต้องแก้แค้นพระอาทิตย์และพระจันทร์ให้ได้ ฉะนั้น ในบางครั้งบางคราว เงามืดทะมึนของอสูรทั้งสองจึงปรากฏว่าทับลงบนร่างของพระอาทิตย์และพระจันทร์ให้เราได้เห็น ที่เราเรียกกันว่าสุริยคราสและจันทร์คราสนั่นเอง เมื่อใดที่ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น เมื่อนั้น มนุษย์บนพื้นพิภพก็จะพากันวุ่นวายแตกตื่น เพราะหวาดกลัวกันไปว่าพระราหูและพระเกตุอสูรร้ายทั้งสองจะกลืนกินพระอาทิตย์และพระจันทร์ไปเสีย และโดยเหตุฉะนั้น บรรดามนุษย์

ทั้งผู้ใหญ่และเด็กจึงต่างพากันยำ้มองกลองระฆัง จุตประทัดหรือตีเกราะเคาะไม้ ทั้งช่วยกันสวดมนต์ภาวนาจนกว่าพระราหูและพระเกตุจะกลัว แล้วค่อย ๆ คายพระอาทิตย์หรือพระจันทร์ออกจากปาก

แต่ทั้งพระราหูและพระเกตุก็เป็นอมตะเช่นเดียวกับเทพยดาทั้งหลายไปแล้ว เพราะได้ลิ้มรสน้ำอมฤตเข้าไป และในทำนองเดียวกัน ความพยายามเคียดแค้นที่ทั้งสองมีต่อพระอาทิตย์และพระจันทร์ก็เป็นอมตะไม่รู้จักตายด้วยเหมือนกัน ด้วยเหตุนี้เอง ครึ่งแล้วครึ่งเล่าทั้งสองจึงพยายามคลานคืบหน้าเข้าหาพระอาทิตย์และพระจันทร์ทำให้เกิดเงามืดทะมึนเข้าปกคลุมร่างของสุริยเทพ และจันทร์เทพอยู่มิหยุดหย่อน ความพยายามของพระราหูและพระเกตุในอันที่จะกลืนกินพระอาทิตย์และพระจันทร์ให้หมดสิ้นไปนี้เอง ได้ก่อให้เกิดสุริยคราสและจันทร์คราสให้ชาวโลกได้เห็น

เหล่านี้เป็นความเชื่อของชาวอินเดียแต่ครั้งโบราณ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชาวไทยอยู่มิใช่น้อย แสดงให้เห็นอนุภาพของวัฒนธรรมซึ่งถ่ายทอดกันไปมาระหว่างชาวอินเดียและชาวไทย

1. สุริยคราส	อ่านว่า	สุ-ริ-ยะ-คราด
2. จันทรคราส	”	จัน-ทะ-คราด
3. เกษียรสมุทร	”	กะ-เสียน-สะ-หมุด
4. พระพรหม	”	พระ-พรม
5. ฤๅษีก็ศยปะ	”	รี-สี-กิด-สะ-ยะ-ปะ
6. สรรงสวรรค์	”	สวง-สะ-หฺวัน

7. น้าอมฤต	"	น้ำ-อ้า-มะ-ริด
8. ทุรวาส	"	ทุ-ระ-วาด
9. ศฤงคาร	"	สุ-ริง-คาน หรือ สะ-หุ-ริง-คาน
10. เศษนาค	"	เส-สะ-นาก
11. สุทรรคนะ	"	สุ-หัต-สะ-นะ
12. เกต	"	เกต



น้ำอมฤต

เมื่อครั้งก่อนได้เล่าเรื่องราวหุอมจันทร์มาให้ฟังแล้วว่า ตำนานมีมาทางอินเดีย แล้วต่อมาถึงไทยด้วยว่าพระราหูกับพระเกตุได้ช่วยกันแก้แค้นพระอาทิตย์กับพระจันทร์ ด้วยการพยายามเข้ามาบังร่างของพระอาทิตย์กับพระจันทร์อยู่มิรู้หยุดหย่อน ทำให้เทพทั้งสองฝ่ายจึงเฝ้าผูกพยาบาทคอยแก้แค้นกันเช่นนั้น? ความจริงก็ได้เคยเล่าให้ฟังมาแล้วเหมือนกันว่า เพราะเทพทั้งสองฝ่ายต่างแย่งน้ำอมฤตกันนั่นเอง ด้วยน้ำนี้หากใครได้ดื่มแล้วจะกลายเป็นอมตะ คือเป็นผู้ไม่มีวันตาย ใคร ๆ ก็ไม่อยากตายด้วยกันทั้งนั้น รวมทั้งผู้อ่านผู้เขียนด้วย เพราะฉะนั้นจึงขอเสนอนิทานเกี่ยวกับน้ำอมฤต ซึ่งทวยเทพยดาได้รับเป็นผลตอบแทนมาจากการกวนเกษียรสมุทร หรือ ทะเลน้ำมัน เมื่อครั้งกระนั้นให้ฟังอีกสักเรื่องหนึ่งแปลก ๆ กันออกไป

เมื่อเทวดาได้กุนไททองบรรจุน้ำอมฤตแล้ว ต่างก็ช่วยกันอุ้มกุนไททองนั้นไว้ แล้วนำไปเก็บไว้บนยอดเขาที่สูงที่สุดในสรวงสวรรค์ เพื่อให้ปลอดภัยจากการแก่งแย่งของพวกอสูรหรือเทตย์ใด ๆ ทั้งสิ้น โดยรอบยอดเขานั้นมีเปลวเพลิงอันกระต้นให้ลูกโพลงด้วยลมแรง กระเพื่อมพัดอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ผู้ใดบังอาจไปแตะต้องหรือลักพาเอากุนไททองบรรจุน้ำอมฤตนั้นไปเสียได้ เฉพาะตัวกุนไทหรือหม้อน้ำอมฤตนั้น ทวยเทพยดาได้วางมาตรการเก็บรักษาไว้ด้วย

ความระมัดระวังอย่างที่สุด.....คือได้วางไว้ในใจกลางของกงล้อ ที่
เรียกกันว่า ดุม ก็กงล้อนั้นมีซี่ล้อ (ที่เราเรียกกันว่า ก่า) เป็นใบมีดดาบ
สองคม แต่ละข้างล้วนคมกริบอย่าบอกใครเลย และกงล้อนั้นผันหมุน
ด้วยความเร็วสูงอยู่ตลอดเวลา

นอกเหนือไปจากนั้น ทวยเทพยดา ยังได้จัดหาสรรพพิษร้ายคือ
งูใหญ่ ไว้สองตัวให้คอยเฝ้าอยู่รอบกุณฑลน้ำอมฤตนั้น อันงูใหญ่ทั้ง
สองตัวนี้มีอิทธิฤทธิ์อำนาจมาก สามารถจะพ่นไฟไปสังหารใครก็ตาม
ให้กลายเป็นภัสสมรฐ์ไปได้ภายในชั่วพริบตาเดียว หากบังเกิดเข้าไป
ใกล้กรายใกล้กุณฑลน้ำอมฤตนั้น ด้วยมาตรการอันรอบคอบเช่นนี้แหละที่
ทวยเทพยดาสามารถรักษากุณฑลน้ำอมฤตนั้นไว้ด้วยความหวงแหน
เป็นอย่างยิ่ง



เป็นการบังเอิญโดยแท้ทีเดียว ที่ในระยะเวลาเดียวกันนี้เองนางทิตีผู้เป็นมารดาของเหล่าอสูรหรือแทตย์เหล่านั้นได้เกิดแพ้นั่นขึ้นต่อกับพวกลูก ๆ ของนางเอง จึงเป็นสาเหตุให้ลูก ๆ ของนางนำตัวนางไปคุมขังไว้ แล้วก็ตั้งเป็นเงื่อนไขไว้ว่า หากนางสามารถไปลักเอากุณโฑทองที่บรรจุน้ำอมฤตนั้นมาให้แก่พวกตนได้เมื่อใด ก็เมื่อนั้นแหละพวกตนจึงจะปล่อยตัวนางให้เป็นอิสระ

ฝ่ายนางทิตี มารดาผู้อาภัพต้องครุ่นคิดอยู่เป็นเวลานานว่าทำอย่างไรดีหนอนางจึงจะสามารถปฏิบัติการตามเงื่อนไขนั้นได้ ทั้งนี้และทั้งนั้นก็เพื่อตัวนางเองจะได้รับอิสรภาพกลับคืนมา....คิดไป คิดมานางก็นึกขึ้นมาได้ว่า นางยังมีบุตรชายอยู่อีกคนหนึ่ง คือพญาครุฑ ซึ่งมีใช่เป็นอสูรหรือแทตย์ เพราะพญาครุฑนั้นเกิดจากไข่ฟองมเหสีของพญาปักชินอินทรี (อ่านว่า อิน-ชี) ซึ่งนางทิตีเองต้องนั่งฟักไข่ฟองนั้นอยู่เป็นเวลานานถึง 500 ปี จนในปีที่ครบ 500 นั้นเอง พญาครุฑจึงแตกฟองฟักออกมา อย่างไรก็ตามเมื่อเติบโตขึ้นมาแทนที่จะได้อยู่กับนางทิตีผู้เป็นมารดาของตนเอง พญาครุฑกลับต้องไปอยู่เฝ้ารับใช้พระวิษณุเทพเจ้า ผู้เป็นราชาแห่งทวยเทพยดาและสากลโลก

ก็พญาครุฑนี้แหละเป็นเทพาหนะที่พระวิษณุเทพเจ้าโปรดปรานเป็นที่สุด พระองค์จะเสด็จ ณ แห่งหนตำบลใดแต่ละครั้งก็จะประทับไปบนบำอันทรงพลังของพญาครุฑอย่างเป็นที่เบิกบานสำราญพระทัย เมื่อนางทิตีรำลึกถึงบุตรชาย โดยพลัน....ฝ่ายบุตรชายก็มีญาณพิเศษ พอได้ทราบว่ นางทิตีผู้มารดากำลังได้รับความทุกข์ทรมานด้วยต้องถูกลูก ๆ ซึ่งเป็นแทตย์และอสูรจับกุมคุมขังไว้ และขณะนี้มารดากำลังระลึกถึงตนอยู่ พญาครุฑก็รีบยับปีกบินมาหามารดาทันที

แล้วถามว่ามีสิ่งไรจะให้ตนรับใช้ได้บ้าง

นางทิตีจึงเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้พญาครุฑฟังจนตลอดเสร็จแล้วนางก็ขอร้องให้พญาครุฑใช้ความพยายามไปลักเอากุณโฑทองคำบรรจุน้ำอมฤตจากพวกเทวดามาให้ได้ พญาครุฑแสดงท่าทางหนักใจ เพราะทราบดีว่ากุณโฑน้ำอมฤตนั้น พวกเทวดาได้มีมาตรการเก็บรักษาเฝ้าแน่นไว้อย่างเข้มแข็งมากเหลือเกิน แต่ถึงอย่างไร ๆ พญาครุฑก็ยังอุตสาหะปลอบใจมารดาว่า แม้จะลำบากยากเย็นเพียงไร ตนก็จะใช้ความพยายามอย่างสุดความสามารถ ว่าแล้วก็อำลามารดาบินมุ่งหน้าไปยังสรวงสวรรค์ สู้อยอดเขาซึ่งทวยเทพยดาได้นำกุณโฑน้ำอมฤตไปเก็บรักษาไว้....

มีโยที่เปลวเพลิงจะพวยพุ่งออกมาจากรอบ ๆ ยอดเขาจนแทบว่าจะแผดเผาให้พญาครุฑไหม้หมดไป แต่ด้วยแรงฤทธิ์ที่มีอยู่พญาครุฑก็ได้บินโฉบลงไปตักน้ำในแม่น้ำนั้นทั้งหมดแล้วก็อมไว้ในปาก เสร็จแล้วก็ใช้น้ำนั้นเองดับเปลวเพลิงลงได้ จึงสามารถบินเข้าไปใกล้บริเวณยอดเขาได้.....

แต่แล้วพญาครุฑก็ต้องเผชิญหน้ากับทั้งงงล่อและชีล่อที่คมกริบเสมือนใบมีดซึ่งหมุนตัวอยู่ด้วยความเร็วสูงสุดตลอดเวลาชนิดที่ไม่มีใครจะสามารถฟันฝ่าเข้าไปได้เลย แต่....ถึงอย่างไรก็ตาม พญาครุฑได้ใช้ฤทธิ์อำนาจของตนเองเข้าช่วย นั่นก็คือแปลงร่างเป็นตัวไรเล็ก ๆ แล้วไต่ซีกของงงล่อเล็ดลอดเข้าไปได้โดยปลอดภัย

แต่...อีกนั่นแหละ.....ก่อนที่จะคืบหน้าเข้าไปใกล้กุณโฑน้ำอมฤตได้ พญาครุฑแปลงก็ต้องผจญกับบุรุษยักษ์สองตัวซึ่งกำลังฉกฉวยแม่แม่เบี้ย แล้วพนไฟพิษในปากออกมาเพื่อคุ้มครองรักษากุณโฑน้ำ

อมฤตอยู่อย่างไม่ว่างปราศ คราวนี้พญาครุฑจึงคืนร่างเดิม แล้วกระพือปีกทั้งสองขึ้นอย่างสุดแรงเกิด.....บัดนี้นั้นก็ทำให้เกิดพายุฝุ่นฟุ้งไปทั่วบริเวณ จนกระทั่งยังผลให้นัยน์ตาของงูยามทั้งสองตัวนั้นไม่สามารถจะมองเห็นสิ่งใดได้.....

ได้โอกาสแล้วเช่นนั้น พญาครุฑจึงโผบินขึ้นสู่อากาศด้วยความรวดเร็วประดุจสายฟ้าแลบ ครั้นแล้วก็ใช้กรงเล็บเท้าทั้งสองข้างอุ้มโอบกอดโอบรรจุน้ำอมฤตหม้อนั้นบินตรงลงมายังนิवासสถานของทวยเทพย์อันเป็นที่คุมขังนางทิดผู้เป็นมารดาบังเกิดเกล้าของตนด้วยทันที

ในชวขณะนั้น ข้าราชการโจรกรรมกุนโตน้ำอมฤตก็แพร่สะพัดไปทั่วสรรพวรรค์ชั้นฟ้า ยิ่งความเคืองแค้นให้แก่ทวยเทพดาเป็นอย่างยิ่ง ครั้นแล้วก็มีการติดตามและค้นหาตัวพญาครุฑกันเป็นจ่าละหวัน....

แต่....พญาครุฑได้บินไปจนถึงดินแดนของพวกเทพย์เสียแล้ว และแม้ว่าพระอินทร์ซึ่งเป็นผู้เรืองฤทธิ์จะได้ใช้ วัชระ อันเป็นอาวุธที่ไม่เคยพลาดจากการทำลายเป้าหมายเลย (จนทางวรรณคดีตั้งชื่อไว้ว่า อโมฆอาวุธ-ได้แก่อาวุธอันไม่พลาดเป้าหมาย) วัชระนั้นก็ยังไม่ทำลายได้ แต่เพียงเส้นขนเดียวของพญาครุฑเท่านั้น.....ทั้งนี้ก็เพราะพญาครุฑได้รับพรป้องกันตัวเป็นพิเศษในฐานะที่เป็นที่รักที่โปรดปรานของพระวิษณุผู้เป็นเจ้า

ฝ่ายพญาครุฑราชบัลลังก์ เมื่อบินมาถึงถิ่นที่อยู่ของพวกเทพย์แล้ว ก็นำเอาโอบกอดน้ำอมฤตนั้นไปมอบให้แก่บรรดาเทพย์พี่น้องของตน ครั้นแล้วพวกเทพย์ก็ยอมปล่อยให้นางทิดผู้มารดาเป็นอิสระตามที่สัญญาไว้



แต่.....ก่อนที่จะเหล่าเทตย์จะมีโอกาสดื่มน้ำอมฤตจากกณโฑได้ ก็ปรากฏว่าพวกเทพยดาตามมาทันและได้เกิดการรบพุ่งกันเป็นการใหญ่ระหว่างกลุ่มอสูรหรือเทตย์ฝ่ายหนึ่ง กับกลุ่มเทวดาอีกฝ่ายหนึ่ง จึงเรียกชื่อสงครามนี้ว่า เทวาสुरสงคราม ซึ่งอันที่จริงแล้วทั้งสองฝ่าย ก็เป็นพี่น้องร่วมบิดาเดียวกันนั่นเอง

ระหว่างที่ทั้งสองฝ่ายกำลังรบพุ่งกันอยู่นั้น พระอินทร์ได้โอกาส จึงรีบอุ้มเอากณโฑน้ำอมฤตเหาะหนึ่งกลับสรวงสวรรค์ และด้วยประการฉะนี้เอง พวกเทตย์จึงหมดโอกาสที่จะได้ลิ้มรสน้ำอมฤต ซึ่งก็ได้พลอยทำให้พวกเขาต้องเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในมฤตยูโลกนี้ ไม่เป็นอมตะได้เช่นทวยเทพยดาทั้งหลาย

ภายหลังที่ฝ่ายเทพยดาได้กลับคืนสู่สวรรค์ พร้อมด้วยชัยชนะ

ในการทำสงครามแย่งน้ำอมฤตกับฝ่ายแพทย์แล้ว พวกแพทย์ก็มีแต่ความเศร้าโศก เสียใจ อย่างไรก็ตาม บรรรยากาศโดยรอบตัวของพวกแพทย์ก็ยังเต็มไปด้วยกลิ่นสุคนธ์อันหอมหวานของน้ำอมฤต ครั้นตกเวลาโพล้เพล้แห่งสายัณหกาล บรรรดาภูเงี้ยวเขี้ยวขอทั้งหลายก็พากันออกไปจับเหยื่อหาอาหารตามปกติ ในการออกหาอาหารนั้น พวกงูก็ได้กลิ่นน้ำอมฤตที่ยังฟุ้งอยู่ในบรรรยากาศโดยรอบด้าน แต่น่าอัศจรรย์ที่กลิ่นนั้นไปจับกลุ่มตลบอบอวลอยู่มากที่สุดตามแถวยอดหญาकुสะ (หญาคา) อันเป็นที่ที่พญาครุฑนำเอาकुสะโตน้ำอมฤตไปวางไว้ในแทตยโลก บรรรดาภูเงี้ยวเขี้ยวขอทั้งหลายจึงมุ่งตรงไปยังทิวตันหญาकुสะนั้น แล้วใช้ลิ้นแลบเลียใบหญาकुสะเหล่านั้น ซึ่งอันที่จริงก็หาได้มีน้ำอมฤตอะไรเหลือมาแม้แต่น้อยไม่ จะมีก็แต่กลิ่นไอของน้ำอมฤตอันตลบอบอวลอยู่เท่านั้น.....

และโดยที่ใบหญาकुสะนั้นคมมาก เมื่อพวกงูใช้ลิ้นเลียแผลลิบ ๆ อยู่ ความคมของใบหญาจึงทำให้ลิ้นของงูฉีกออกเป็นสองแฉก และนับตั้งแต่นั้นมา จึงปรากฏว่างูมีลิ้นสองแฉกดังที่เราเห็นกันอยู่ในทุกวันนี้

หมายเหตุ กุสะ เป็นชื่อของต้นหญ้าชนิดหนึ่ง ซึ่งพวกพราหมณ์ใช้ประกอบพิธีบูชาัญญและพิธีอื่น ๆ ในศาสนาฮินดู ตรงกับต้นหญ้าคาของไทยเรานั่นเอง

ลูกพระพาย

ลิงโดยทั่ว ๆ ไปนั้นมีลักษณะที่เป็นสามัญเหมือน ๆ กันอยู่อย่างหนึ่ง เพื่อน ๆ รู้หรือไม่ว่า ลักษณะที่ว่านั้นคืออย่างไร? บางคนอาจจะตอบผิด ๆ กันออกไป ส่วนพวกเด็ก ๆ ก็คงจะตอบ (อย่างที่เรามักพูดกันเป็นอุปมาว่า) ชนเหมือนลิง หรือ ไวเหมือนลิง (และบางคนอาจจะเต็มวิเศษณ์ต่อท้ายไปอีกว่าลิงแสมหรือลิงล้ากัน) หรือ ขี้เล่นเหมือนลิง

ลักษณะของลิงโดยทั่ว ๆ ไปก็คงเป็นที่รู้จักของพวกเรากันอยู่แล้วแต่จะบอกให้ชัดเจนลงไปเสียเลยในส่วนรูปร่างหน้าของลิงนั้น มันมีคางแหลมหรือยื่นยานย้อยห้อยออกมามาก ทำไม่ถึงเป็นอย่างนั้น? เพื่อน ๆ อ่านเรื่องนี้แล้วจะทราบได้ดี เพราะฉะนั้นขอเชิญเร่เข้ามาฟังนิทานเรื่อง ลิง หรือ “ลูกพระพาย” นี้กันเถิด

เพื่อนคงจะเคยได้ยินและรู้จักชื่อหนุมาน ทหารเอกของพระรามในเรื่องรามเกียรติ์กันมาแล้ว หนุมานมีฤทธิ์เดชแกล้วกล้าเพียงไรนั้น เชื่อว่าเพื่อน ๆ คงจำกันได้ดี เรื่องรามเกียรติ์ของไทย (หรือเรื่องรามายณะของอินเดีย) นั้น หากไม่มีหนุมานเสียคนเดียวเท่านั้น ก็แทบจะกล่าวได้ว่าเนื้อเรื่องจะไม่น่าอ่าน น่าตื่นเต้นอะไรเลย และศึกลงมาก็คงจะไม่ยุติลงด้วยชัยชนะตกเป็นของฝ่ายพระรามเป็นแน่แท้ พระรามเองก็คงอาจจะไม่ได้นางสีดาชายา ยอดที่รักกลับคืนมา ตามข้อ

ความและเนื้อเรื่องที่มีพรรณนาไว้ในมหากาพย์ให้เป็นหลักฐานเหลือมาถึงชาวโลกในทุกวันนี้

เรามาทำความรู้จักกับหนุมานเสียสักหน่อยคงจะดี หนุมานเป็นลูกชายของพระพาย หรือพระวายุ ผู้เป็นเทพเจ้าแห่งลมนั่นเอง มารดาของหนุมานเป็นนางพญาวานร ชื่อว่า อัญชนา นางอัญชนานี้มีนิวาสสถานอยู่ในป่าลิกอันเป็นถิ่นกำเนิดของฝูงลิงป่า ตัวหนุมานเองนั้นเป็นทารกผู้แข็งแรงมาแต่กำเนิด แต่วายุผู้บิดานั้นโดยเหตุที่เป็นลม (พระพาย) จึงมักจะไม่วางใจประจำ ณ ที่หนึ่งทีใดโดยเฉพาะ หากต้องสัญจรไปมาอยู่เรื่อย ๆ และอย่างรวดเร็วเสียด้วย นาน ๆ ครั้งหนึ่งจึงจะได้ไปเยี่ยมเยียนลูกเมีย ด้วยเหตุนี้เอง และโดยเหตุที่หนุมานช่างเหมือนบิดาเสียจริง ๆ นางพญาวานรจึงเฝ้าทะนุถนอมเลี้ยงดูหนุมานมาด้วยความรักใคร่ห่วงใยเป็นยิ่งนัก

ควรจะได้ทราบไว้ ณ ที่นี้เสียด้วยว่า พระวายุ บิดาของหนุมานนั้นมีอิทธิฤทธิ์ศักดิ์ตามหาศาลนัก สามารถบันดาลให้ลม หรือ มรสุมร้ายเกิดขึ้น ณ ที่แห่งใดในโลกนี้ก็ได้ทั้งสิ้น เรียกได้ว่าในบรรดาเทพเจ้าแห่งธรรมชาติด้วยกันแล้ว พระพาย หรือพระวายุนี้แหละที่มีมหิทธิฤทธิ์เกรียงไกรใหญ่หลวงที่สุด ด้วยเหตุนี้เองความกลัวกลัวปรากฏมาในใจ ๆ ที่หนุมานมีอยู่ในตัวเองนั้น ก็เรียกได้ว่าเป็นมรดกที่หนุมานได้รับเนื้อเชื้อสายมาจากบิดา คือเจ้าแห่งลมนั่นเอง

อัญชนานางพญาวานรเฝ้าครุ่นคิดถึงสามีของนางอยู่ไม่รู้วายแต่เนานเหลือเกินกว่าพระพายจะมีโอกาสไปเยี่ยมนาง ระหว่างนั้นหนุมานก็เจริญวัยใหญ่โตขึ้นมากทุกวันทุกคืน และยิ่งเติบโตใหญ่มากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งเหมือนพระพายผู้บิดามากขึ้นเท่านั้น รวดเร็วว่องไวก็เท่า

นั้น เราจึงขนานนามลูกพระพายนี้ไว้ชื่อว่าวายุบุตร ก็มี ลิงลม ก็มี

ทุก ๆ เช้ายังมีทันที่ดวงอาทิตย์จะโผล่ขึ้นมาจากขอบฟ้า นางพญาวานรก็จะทิ้งหนุมานลูกน้อยของนาง ซึ่งกำลังนอนหลับอุตุไว้เบื้องหลังแต่ลำพัง แล้วตัวนางเองก็จะรีบแผ่นไผ่โจนเข้าไปในป่าเพื่อแสวงหาอาหารมาเตรียมไว้ให้ลูกน้อย การณ์เป็นอย่างนี้จนจิตสมาจนกระทั่ง.....

วันหนึ่ง ขณะที่นางพญาวานรกำลังแสวงหาผลไม้อยู่ในป่า.ยังไม่ทันจะกลับออกมานั้น หนุมานก็ตื่นนอนขึ้นมา มองไม่เห็นมารดาเห็นแต่ดวงตาแห่งวันคือดวงอาทิตย์กำลังอุทัยสีแดง ชื่นมาจากขอบฟ้าดูประหนึ่งลูกไฟดวงมหึมา สีแดงสด ก็คิดว่าสิ่งนั้นเป็นของเล่นอันสวยงามอะไรสักอย่างหนึ่ง จึงยื่นมือออกไปไขว่คว้า หมายจะหยิบเอามาเขยชมเล่นให้ได้ แต่เมื่อหยิบไม่ได้ก็เกิดโมโห จัดแจงแผ่นไผ่โจนโลดขึ้นยืนในทันที แล้วก็พุ่งทะยานขึ้นสู่ห้วงเวหา ภายในชั่วพริบตาเดียวจริง ๆ หนุมานก็แผ่นพรวดไปถึงดวงอาทิตย์ ไข่มือกทั้งสองจับเอาดวงอาทิตย์ขึ้นมาโยนเล่นเหมือนกับลูกบอล ประเดี๋ยวเก็บ-ประเดี๋ยวโยน-ประเดี๋ยวโยน-ประเดี๋ยวโยน-ประเดี๋ยวโยน-โยนแล้วก็เก็บ-เก็บแล้วก็โยน โยน ๆ เก็บ ๆ อยู่อย่างนี้ด้วยความสนุกสนานเบิกบานใจเสียเป็นที่สุดแล้ว พลางปากก็หัวเราะลงลูกคอดัง เอ็กอัก.....

เมื่อดวงอาทิตย์มาถูกเคลื่อนย้ายออกจากที่ แล้วมีหน้าซ้ำยังมาถูกเก็บถูกโยนเป็นว่าเล่นเช่นนี้ สากลจักรวาลก็เกิดการโกลาหลปั่นป่วนกันเป็นการใหญ่ ทั้งมนุษย์ เทวดาและสรรพสัตว์ทั้งหลายต่างวิ่งพล่าน เทวดาก็ออกจากวิมาน มนุษย์ก็รีบรุดออกจากบ้าน สัตว์ทั้งหลายก็โผล่หัวออกมาจากที่อยู่ของตน ๆ สลอนไปหมด เพื่อจะดูว่าอะไรหนอเป็น



สาเหตุให้เกิดภาวะการณ์เช่นนั้นขึ้นได้?

ภาพที่ทั้งเทวดา มนุษย์ และสัตว์ทั้งหลายได้เห็นอยู่ก็คือ ลูกวานรตัวเล็ก ๆ เท้าลิงลมตัวหนึ่ง กำลังเล่นโยน ๆ เก็บ ๆ อยู่กับดวงตาแห่งวัน หรือ ดวงตะวันอันเกรียงไกร เมื่อเห็นเช่นนั้นความรู้สึกมหัศจรรย์ก็พลันบังเกิดขึ้นอย่างเหลือที่จะพรรณนา

ทวยเทพจึงพากันหัวเราะและกู่ก้องร้องตะโกนกันขึ้นว่า

“เออเลย เออเลย พวกเรา จับอ้ายเปี้ยกตัวนั้นมาสั่งสอนกันเสียสักหน่อยเป็นไร”

บรรดาบรืวารของเทวดาต่างก็กรูกันเข้ามาจะล้อมจับหนุมาน แต่จะไหวหรือ? พวกเทวดาถูกหนุมานตะตอยเอาจนล้มลุกคลุกคลาน เติลิดหนีไปอย่างไม่เป็นท่า ครั้นแล้วหนุมานก็เล่นกับดวงตะวันต่อไป

อย่างไม่อินังขังชอบกับทวยเทพยดาแต่อย่างไร

ฝ่ายเทวดาเห็นว่าลูกน้องของตนพ่ายแพ้ ก็กล่าวคำบริภาษแก่ลูกน้องเทวดาชั้นรอง ๆ ลงมา ต่าง ๆ นานา หว่วชี้ขลาดตาขาว ไม่กล้าสู้ แม้แต่กับลูกลิงลมตัวเล็ก ๆ แต่พวกบริวารพากันตอบอย่างฉลาดว่า

“พุทโธ! พุทโธเอ๋ย! เจ้านายขอรับ ก็อ้ายเปี้ยกตัวนี้ นี่มันเปี้ยกแต่ตัว เปี้ยกแต่ชื่อเท่านั้นนะขอรับ ฤทธิ์เดชของมันไช่เล่นเสียเมื่อไร? มันไม่เปี้ยก-เปี้ยก-เปี้ยก เลยแหละขอรับ ไม่เชื่อ เจ้านายจะทดลองกำลังภายในดูเอาเองบ้างก็ยังได้นะขอรับ”

เมื่อถูกลูกน้องสบประมาทเข้าถึงปานนั้น พวกเทวดาก็ถึงกับส่งกองทัพทั้งกองบุกเข้าจับตัวหนุมาน แต่แล้วผลก็เป็นเช่นเคย คือถูกหนุมานเตะซ้าย ป่ายขวาวอตุลุด ตีหน้ากระเจิด ทบหลังกระเจิง ต้องถอยราล่ากลับไป

แล้วในที่สุดพวกเทวดาก็ต้องเข้าโรมรันพันตูกับหนุมานด้วยตนเอง ครั้งแรกก็ยังตัวต่อตัวดีอยู่หรอก แต่เมื่อตัวต่อตัวก็ยิ่งสู้ไม่ได้อยู่อีก จึงต้องใช้วิธีรวมหมู่ หรือ “รวมบาทา” หรือ “เชิงชุม” กัน แต่ถึงกระนั้นก็ยังปรากฏผลว่า ทวยเทพยดาถูกลูกพระพายบุกขยี้เสียจนยับเยินไปตาม ๆ กัน

พวกเทวดาได้รับความอับอายขายหน้าเสียเป็นที่สุด เมื่อเหตุการณ์ถึงขั้นตึงเครียดจนทนกันมิได้แล้ว เพื่อจะได้เป็นการป้องกันมิให้สากฉกรรwaldต้องอวสานลงในท่ามกลางความอลเวงวุ่นวายอย่างไม่เป็นสำ บรรดาเทวดาจึงพากันไปร้องทุกข์ต่อพระอินทร์ ขอความกรุณาให้ใช้สายฟ้า หรือ วัชรระ คือ วัชรอาวุธ เข้าสังหารหนุมานเป็นการเผด็จศึกเสียให้เสร็จสิ้นไป ก็และวัชรอาวุธนี้มันเคยปรานีใครกัน



เสียเมื่อไรเล่า? ที่นี้หนุมานก็ต้องสิ้นชื่อกันเท่านั้นเอง

ด้วยประการฉะนี้ พระอินทร์จึงต้องถูกเหตุการณ์บังคับให้ตัดสินใจพระทัยวางขีปนาวุธประเภทวชิรวุธไปยังหนุมาน แต่.....

ทันทีทันใดที่พระอินทร์พุ่งอาวุธร้ายออกไปจากหัตถ์นั้น ก็มีเสียงหนึ่งดังขึ้นมาจากเบื้องหลังไกลออกไปโพ้นว่า

“องค์อินทรา หยุดเดี๋ยวนี้ละ”

เสียงนั้นเป็นเสียงของวายุเทพ บิดาของหนุมานนั่นเอง ข้างฝ่ายพระอินทร์เองก็ถึงกับสะดุ้งเมื่อได้ยิน

แต่....ช้าเกินไปเสียแล้ว เพราะโลกธาตุสะเทือนเลื่อนลั่นเมื่อวชิรวุธแหวกอากาศไปสู่เป้าหมาย.....

แต่.....ด้วยความตระหนักตกประหม่าที่พระอินทร์ได้ยื่นเสียง
 วดาของวายุเทพบุตรเข้าโดยกะทันหันอย่างไม่ได้เตรียมตัวเตรียมใจ
 รับมาก่อนนั่นเอง หัตถ์ขององค์อินทราจึงเบนสั่นไปนิดหน่อย ยังผล
 ให้อาวุธร้ายนี้หวือไปกระทบเพียงแค่ลูกคางของหนุมานเท่านั้น แต่
 ถึงกระนั้นก็ยังมิผลทำให้ลูกพระพายถึงกับล้มสลบ ม้วนกลิ้งตกลง
 ไปในอ้อมแขนของวายุผู้บิดา ซึ่งเดินทาง (พัด) ไปถึงยังห้วงเวหา
 นั้น ทันทีที่พร้อมกับเทวีอัญชนานางพญาวานร ผู้มารดาพอดี

ทั้งคู่ต่างก็รีบเข้าช่วยกันประคับประคองนวดเฟ้นจนกระทั่ง
 ลูกวานรน้อยกลับฟื้นคืนสติขึ้นมา

ระหว่างนั้นทวยเทพยดาต่างก็เข้าช่วยกันยกดวงตาแห่งวัน คือ
 พระอาทิตย์ขึ้นประดิษฐานไว้ในวิถีโคจรดังเดิม

ส่วนหนุมานนั้น เมื่อกลับฟื้นคืนสติขึ้นมาแล้วก็กลับมีความ
 แข็งแกร่งเกรียงไกรเหมือนดังเดิมทุกประการ...เว้นเสียแต่ลูกคาง
 ของวานรน้อยตัวนี้เท่านั้น...ที่ไม่สามารถจะทำให้กลับคืนเข้าสู่รูปเดิม
 ได้ หนุมานจึงมีดำหนิตัดตัวอยู่ที่คางอันแหลมยื่นย้อยเพราะรอยบุบที่
 วชิราวุธหรือมากระทบเข้าด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว เมื่อส่วนบน
 ของลูกคางบุบไป ส่วนล่างก็เลยยานย้อยห้อยออก เข้าหลักว่า “วัตถุ
 ทั้งหลายไม่สูญหายไปจากโลก” ด้วยประการฉะนี้

อยากจะแถมท้ายไว้เสียด้วยว่า คำว่า หนุ (หะ-นุ) นี้แปลว่า
 คาง หรือ ลูกคาง หรือ (กระ) ลูกคาง และหนุมาน ก็แปลว่า ผู้มีคาง
 (ยื่นย้อยห้อยลงมา) นั่นเอง เขียนมาจนจบแล้วพวกเราคงนึกถึงนาม
 ของเจ้าสี(ห์)หนุ ขึ้นมาได้ และก็คงทราบชื่อนามนี้หมายความว่าอะไร ?

ฤทธิธนูของพระลักษมณ์

เด็ก ๆ ที่รักทั้งหลายคงจะได้เคยเห็นและเคยรู้จักต้นมะขาม หรือหมากขามกันมาแล้วทุกคน คนที่ช่างสังเกตสักหน่อยก็คงจะได้พลอยมีความรู้พิเศษไปด้วยว่า ต้นมะขามนั้นเวลามันออกดอก แล้วสวยงามมาก เพราะดอกของมันเล็ก ๆ สีเหลืองอ่อนปนกับสีเขียวอ่อน ร่วงหล่นอยู่ตามพื้นดินออกเกลื่อนกลาด ครั้นเมื่อดอกเหล่านั้น ร่วงหล่นไปหมดแล้วมันก็จะค่อย ๆ เกิดเป็นผลขึ้นมาแทนที่ ผลของมันออกมาได้เป็นลูกเหมือนผลไม้ทั้งหลาย แต่ออกเป็น “ฝัก” และมีรสเปรี้ยวให้เราใช้ปรุงเป็นอาหารได้ บางชนิดอาจมีรสหวานแต่ก็หายาก ถึงอย่างไรก็ตาม ใบของมันก็เหมือน ๆ กัน ใบมะขามมีรูปร่าง ลักษณะเป็นอย่างไรนั้น คิดว่าเด็ก ๆ คงจะได้สังเกตเห็นอยู่บ้างแล้ว เมื่อสมัยที่พวกเรายังเป็นเด็กเหมือนกับเด็ก ๆ ทั้งหลายบัดเดี๋ยวนี้ พวกผู้ใหญ่เคยตั้งปริศนาถามเราว่า “อะไรเอ๋ย ต้นใหญ่เท่าลำเรือ แต่ใบห่อเกลือไม่มีด?” ต้นอะไรหนอ ใหญ่โตเท่าลำเรือ แต่ใบคงจะเล็ก กระจิ่วหลิว จึงได้ห่อเกลือไม่มีด เราขบคิดกันอยู่นานเมื่อสมัยเด็ก ต้องยอมแพ้ผู้ใหญ่ จึงได้ทราบคำตอบจากท่านว่า ต้นไม้ใหญ่โตเท่าเรื่อนั้น คือต้นมะขาม และใบที่เล็กจนแม้แต่จะห่อเกลือก็ไม่มีดนั้น ที่แท้ก็คือใบมะขามนี่เอง ทำไมใบมะขามจึงเล็กกระจิรวีรตอย่างนั้น แล้วก็เรียงติด ๆ กันเป็นพืด ไม่เห็นเหมือนใบไม้อื่น ๆ เลย

ในนิทานปรัมปราท่านบอกไว้ว่า แรกเริ่มเดิมทีนั้น ใบมะขามก็มีลักษณะเหมือนใบไม้ทั่ว ๆ ไปในโลกนี้นั่นแหละ กล่าวคือ เป็นใบโต ๆ หนา ๆ สามารถใช้บังแดดบังฝนได้พอสมควรแต่แล้วทำไมเล่าในปัจจุบันนี้ใบมะขามจึงกลับกลายเป็นอย่างที่เราเห็นได้ คือ

เล็กกะจ้อยร่อยแล้วก็ป็นฝอยเสียจนมาเกิดเป็นปริศนาให้ทายกันเล่น
เช่นนี้ได้

เรื่องราวอันเป็นที่มาของปัญหานี้ ได้แก่เรื่องราวเกียรติอันเอง
การเดินป่าของพระลักษมณ์พระรามและนางสีดา ในพระราชนิพนธ์
เรื่องรามเกียรติ์ของไทยเรานั้น เชื่อว่าท่านผู้อ่านโดยทั่ว ๆ ไปคงได้
ทราบกันดีอยู่แล้ว พระลักษมณ์ พระราม และนางสีดา ต้องนิราศ
ร้างห่างมาตุภูมิคือนครอโยธยา ไปนอนกลางดินกินกลางไพรอยู่เป็น
เวลานานถึง 14 ปีดังที่เราท่านก็คงได้ทราบกันอยู่แล้ว ว่าเป็นเพราะ
ความอิจฉาริษยาของพระนางไภยเกษีผู้เป็นมารดาเลี้ยง ระหว่างที่ทั้ง
สามกษัตริย์ต้องตกทุกข์ได้ยากอยู่กลางป่านั้น ชีวิตในกลางป่าจะมี
อะไรเป็นที่น่ารื่นรมย์บ้าง? ชีวิตที่ต้องอดมื้อกินมื้อ ยามกินก็จะมีแต่
ผลหมากรากไม้เท่านั้นที่จะเป็นอาหารได้ ต้องอดทนต่อความทุกข์
ความลำบากนานาประการ ไม่จำเป็นต้องย้อนไปพรรณนาถึงชีวิตอัน
แสนจะสุขสบาย หรรษา ฟุ่มเฟือย อย่างที่ทั้งสามกษัตริย์ได้เคยอภิรมย์
ชมชื่นเมื่อครั้งอยู่ภายในรั้วในวังมาตั้งแต่อ่อนแอแต่อก เพราะสิ่งเหล่านี้
ได้สิ้นสุดลงไปเสียแล้วโดยสิ้นเชิง นับตั้งแต่ท้าวทศรถผู้พระราช
บิดาได้ทรงรับวาทาสัตย์ไว้กับพระนางไภยเกษีพระมารดาเลี้ยง ว่า
จะเนรเทศพระรามออกไปเสียจากพระนครอโยธยา มิให้ได้ครอง
ราชสมบัติต่อไป

แทนนानาโภชนาหารอันโอชารสจากภาชนะเงินภาชนะทอง
ทั้งสามกษัตริย์ต้องเสวยแต่ผลไม้ และเผือกมันอันมีรสเผื่อนฝาดเท่าที่จะ
พึงแสวงหาได้ภายในป่าอันมีชื่อว่า “ทันทกา” นั้น แทนเครื่องสุธารส
อันหอมหวานเย็นระรื่นจากคนโทประดับเพชร อันมีอยู่อย่างบริบูรณ์
ในพระราชวังกษัตริย์ทั้งสามต้องทรงวิกน้ำจากลำธารเข้าพระโอษฐ์
เพื่อบรรเทาความกระหายหิว เครื่องภูษาอาภรณ์ ซึ่งเคยเป็นแพรเป็น
ไหมอันสูงค่า บัดนี้ก็เป็นเพียงเปลือกไม้และเยื่อไม้ หรือใบหญ้าคา
กรองอย่างที่พวกฤๅษีชีไพรใช้ปกปิดร่างกายเพื่อประทังความร้อนความ

หนาวไปเท่านั้น แม้แต่ที่หลับที่นอนซึ่งแต่ก่อนเคยใช้ฟูกใช้พรม ก็ต้องเปลี่ยนมาใช้ใบไม้ใบหญ้าแทน ยามจะบรรทมก็ต้องบรรทมอยู่ในกลางป่า โดยอาศัยแต่ร่มไม้เป็นเครื่องกันแดดกำบังฝน ในท่ามกลางสภาพตามที่ได้พรรณนามาจะนี้ กษัตริย์ทั้งสามพระองค์ต้องทนกรำแดดกรำฝนบุกป่าผาแดง ชัดเซพเนจรไปในป่าทึบทุกาเพื่อให้ครบ 14 ปีแห่งความลำบากยากแค้น ผจญภัยกับพวกยักษ์มาร และศัตรูหมู่พาลนานาชนิด โดยหวังว่าจะได้เสด็จกลับยังบ้านเกิดเมืองนอนตามคำมั่นสัญญาที่ได้ทรงรับสัตย์ไว้กับท้าวทศรถผู้พระบิดา

ในระหว่างเดินทางผจญอันตรายอยู่เช่นนี้ ราตรีหนึ่ง พระลักษมณ์ พระราม และนางสีดา ก็ได้เสด็จมาประทับพักผ่อนอยู่ด้วยความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล ฤ ภายได้ร่มมะขามใหญ่ใบหนาต้นหนึ่ง ขณะที่ทั้งสามพระองค์กำลังบรรทมหลับสนิทอยู่นั้น ก็บังเกิดพายุ



ใหญ่ขึ้น และในมิช้าฝนก็ตกลงมา ทั้งลม ทั้งฝนประดังประเดมาพร้อม ๆ กัน เสียงลมพายุที่พัดมาดังหวิวหวากก็ก้องผสมกับเสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่าเป็นประกายแปลบปลาบราวกับเสียงตวาดของอสูรร้ายร่างดำทะมึน แต่ถึงแม้ธรรมชาติจะวิปริตไปแล้วถึงเพียงนั้น ทั้งสามกษัตริย์ก็ยังบรรทมหลับอยู่โดยไม่ไหวติงพระวรกาย เพราะความเหนื่อยอ่อนจากการเดินทางกันดาร อีกประการหนึ่ง ตันหมากขามในสมัยก่อนกระโน้น ใบก็ยังโต ยังหนา ให้ร่มเชื้อชิดสนิทดี ไม่โปร่งหรือเล็กเป็นฝอยอย่างที่เราเห็นกันอยู่ในปัจจุบัน เพราะฉะนั้น จึงเป็นเครื่องช่วยป้องกันได้ตามสมควร มิให้ละอองฝนตกมาต้องพระวรกายของทั้งสามกษัตริย์ผู้กำลังตกใ้ได้อย่าง

แต่แล้วในสวนสุดแห่งราตรีนั้นนั่นเอง ฟ้าก็คะนอง แผดเสียงคำรามลั่นเปรี้ยงขึ้นมาอย่างน่าสะพึงกลัว ยังให้พระรามผู้ทรงกำลังหลับไหลอยู่ในนิทรารมณ์ต้องสะดุ้งพระองค์ตื่นขึ้นทันทีด้วยความตกพระทัย ทรงผินพระพักตร์ทอดพระเนตรไปรอบ ๆ พระองค์ ด้วยทรงหวั่นหวาดว่าจะเกิดภัยอันตรายอะไรขึ้น แต่ก็ไม่ทรงพบสิ่งใด เห็นแต่พระอนุชาและพระมเหสีหลับสนิทพริ้มอยู่ด้วยความสุขแห่งนิทรารมณ์

ทันใดนั้น พระรามเธอก็กวบนระลึกไปถึงปฏิกุญญาของการเป็นนักบวช ที่ได้ถวายสัตย์ไว้แก่พระราชาบิดา เธอจึงรีบปลุกพระลักษมณ์ผู้อนุชาให้ตื่นบรรทม

“เจ้าลักษมณ์เอ๋ย น้องรักของพี่ จงตื่นเถิด เราจะพักอยู่ที่นี้ต่อไปอีกไม่ได้แล้ว เราได้สัญญาไว้กับเสด็จพ่อว่า ระหว่างที่เราพเนจรอยู่ที่นี่ เราจะมีอะไรเป็นเครื่องคุ้มกันอยู่เบื้องบนศีรษะของเราหาได้ไม่ เพราะฉะนั้น จงตื่นเถิดน้อง ขอจงรีบเก็บข้าวของออกเดินทางจากที่นี่ไปเสียเถิด ตื่นเถิดน้องรัก” ตรัสแล้วเธอก็ก้มพระหัตถ์ไปปลุกบรรทมนางสีดาผู้กำลังสนิทนิทราอยู่

นางบิตพระวรกายเล็กน้อยเมื่อต้องสัมผัสกับพระหัตถ์ของพระรามเข้า พร้อมกันนั้นคำพูดก็หลุดออกมาจากริมพระโอษฐ์ของพระนางเบา ๆ ว่า “เจ้าพี่ เจ้าพี่ราม”

ขณะที่นางสิดากำลังบิตพระวรกายด้วยความเมื่อยขบอยู่ที่บนพระที่ปูลาดไว้ด้วยใบไม้ใบหญ้านั้น พระรามผู้เลิศบุรุษได้ทรงสังเกตเห็นริ้วรอยแห่งความเหนื่อยยากตรากตรำและความหม่นหมองด้วยความทุกข์ลำบากจากการเดินทางที่ปรากฏอยู่ในพระวรกาย และพระพักตร์ของนางอย่างชัดเจน พระเศียรของนางซึ่งเคยประดับอาภรณ์ล้ำค่าและเคยหนุนที่แต่แขนงแพรอันอ่อนนุ่มนั้น บัดนี้มีแต่ผงไฟและใบไม้แห้ง ๆ ติดเต็มอยู่ ทั้งต้องใช้ก้อนหินอันแข็งกระด้างเป็นที่หนุนรองรับไว้แทน พระวรกายของนางซึ่งเคยปกคลุมด้วยไหมและเจียมอันสูงค่า มาบัดนี้ก็ต้องห่อหุ้มด้วยเปลือกไม้อันแสนหยาบแสนระคาย อนิจจา

ขณะที่พระรามทรงพิศดู พระวรกายของชายาผู้ยอรักในยามบรรทมหลับสนิทเช่นนี้ มโนภาพของพระองค์ก็ทวนไประลึกถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ผ่านมาแล้วในอดีต นึกถึงความบริบูรณ์พูนสุขในพระราชวัง ณ ท่ามกลางการแวดล้อมของพระวงศาคณาญาติและราชบริพาร ทรงระลึกถึงความลำบากยากแค้น ที่พระนางต้องพลอยโดยเสด็จบุກป่าฝ่าหนามเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมยากมาด้วยพระองค์นับแต่วาระแรกที่เสด็จออกจากนครอโยธยามา

พระรามทรงเรียงลำดับภาพความคิดไปพลางพระองค์ก็ทอดถอนพระทัยใหญ่ เพราะตลอดเวลาที่ต้องผจญกับภัยอันตรายและความลำบากในการเดินทางอย่างถึงขนาดที่ฝ่าพระบาทแตกพระโลหิตไหลโหล่ม นางผู้เป็นที่รักก็ยังมิเคยปริปากบ่นเลยแม้แต่คำเดียว พระรามเองก็ได้เจตนิยพระทัยแล้วว่า โชคชะตาจะดลบันดาลให้พระองค์ต้องมาลำบากยากแค้นถึงปานจะนี้ ครั้นมาประสบเข้าในตอนนี เธอก็อดที่จะรู้สึกสงสารพระนางเสียมิได้ พระนางทรงเป็นยอดมเหสีแท้แม้จะต้องทนทุกข์ทรมานสักเพียงไร พระนางก็ไม่ยอมพราจาก

สาวมีผู้เป็นประจักษ์ชีวิตของนาง พระรามทรงรำพึงถึงคุณงามความดีของนางไปพลางก็ทอดพระเนตรดูนางผู้กำลังอยู่ในห้วงลึกแห่งนิทรา-
รมณ์ด้วยความตื่นตันพระทัยในความจงรักภักดีของนาง ในเวลานั้น
พระรามทรงมีความรู้สึกว้าวนะที่นางบรรทมหลับพร้อมอยู่เช่นนั้นนางมี
ความงามยิ่งเสียกว่าเมื่อยามที่ตื่นด้วยซ้ำไป

หลายครั้งหลายคราที่พระองค์จะยื่นพระหัตถ์ออกไปปลุกบรรทม
นาง แต่แล้วด้วยความรักความสงสารนางผู้เป็นคู่ชีวิต พระองค์ก็ทรง
หัดพระหัตถ์เข้ามาเสีย เมื่อลมฝนกระโชกเข้ามาแต่ละครั้ง พระองค์
ก็ตั้งพระทัยจะปลุกบรรทมนางอีก แต่แล้ว พอนึกปรารภณาใครจะให้
นางมีความสุขด้วยการนิทรารมณ์ต่อไป พระองค์ก็หัดพระหัตถ์เข้า
มาเสียใหม่ เป็นเช่นนั้นอยู่หลายครั้ง จนในที่สุดพระองค์ก็ฝันพระพักตร์
ไปตรัสกับพระลักษมณ์ผู้อ่อนช้วนว่า

“พี่ไม่กล้าปลุกเธอดอก พ่อลักษมณ์เอ๋ย ดุซี้ เธอกำลังหลับ
สบายและฝันดี แต่นี้แน่ะพ่อน้องรักของพี่ เราจะทำอย่างไรดีเล่า หาก
ขึ้นปลอ่ยให้เธอหลับอยู่อย่างนี้ต่อไปเราทั้งสองก็จะได้ชื่อว่าไม่ปฏิบัติ
ตามคำปฎิญาณที่ได้ให้ไว้ต่อเสด็จพ่อ พี่ลำบากใจจริง ๆ ครั้นจะ
ออกเดินทางต่อไปหรือ เราก็จะต้องปลุกให้เธอตื่นขึ้นเป็นแน่”

น่าประหลาดที่พระลักษมณ์ทรงแย้มสรวล พลางตรัสว่า “ไม่
เป็นไรมิได้ ขอเจ้าพี่อย่าได้ทรงพระวิตกไปเลย น้องมีวิธี”

ตรัสแล้วเช่นนั้น พระลักษมณ์ก็ทรงยกคันธนูขึ้น นิ้วสายเล็ง
ไปยังกิ่งหมากขามซึ่งอุดมไปด้วยใบอันหนาดกปกคลุมอยู่เบื้องบน
พลางก็ทรงยิงธนูติดตามกันออกไปอีกหลายสิบลูก เสียงดัง ฝัวะ! ฝัวะ!
ฝัวะ! ฝัวะ!

ด้วยฤทธิ์ลูกธนูของพระลักษมณ์ ภายในชั่วพริบตาเดียวนั้น
เอง ใบมะขามซึ่งเคยใหญ่และทั้งหนาทั้งดก ก็ได้ถูกลูกธนูของพระ
ลักษมณ์เจาะเสียพุนทะลุโปร่งโล่งไปหมด คมธนูทำให้ใบมะขาม



ปรุกระจายออกเป็นใบเล็ก ๆ โดยถ้วนทั่ว และในทันใดนั้น เมื่อไม่มี
ร่มไม้ใบหนาใด ๆ คุ่มกันอยู่เบื้องบน สิ่งที่เด็ก ๆ มักจะทายถามกันว่า
“อะไ่อ่อย เขียวขอุ่ม พุ่มไสว ไม่มีใบ มีแต่เม็ด” ก็พลันปรากฏเล็ด
ลอดลงมาตกต้องพระวรกายของนางสีดา ยังผลให้นางสีดาต้องตื่น
บรรทมในทันที สิ่งนั้นคือ “ฝน” นั่นเอง

นิทานชาวบ้านจึงเล่ากันต่อมาว่า ตั้งแต่กาละนั้นเป็นต้นมา ใบ
มะขามก็มีอันเล็กเป็นฝอยจนกระทั่งแม้ลำต้นจะใหญ่โตเท่าลำเรือ
แต่ใบก็เล็กจนห่อเกลือไม่มีติดงั้นที่เราเห็นกันอยู่ในทุกวันนี้ และทั้ง
นี้ทั้งนั้นก็เป็นไปเพราะฤทธิ์ของพระลักษมณ์นั่นเอง

พุทราไฟร-ชายสไบสีดำ

เด็ก ๆ ทราบกันหรือไม่ว่า พุทราเป็นต้นไม้ผลชนิดยืนต้น และขึ้นได้เองตามชายป่า หรือตามหมู่บ้านทั่ว ๆ ไป พุทราเป็นต้นไม้ที่มั่นคงและมีอายุยืนนานมาก ไม่ว่าจะเป็นในสถานที่ที่แสนทรก้นดาร์เพียงไร ไม่ว่าจะเป็นในซอกหินหรือที่รกร้างตามโขดเขาลำเนาไพร พุทราเป็นงอกขึ้นได้เสมอ และเมื่อโตงอกขึ้นครั้งหนึ่งแล้วก็ยากที่จะตายเสียได้ง่าย ๆ ถึงแม้ว่าลำต้นจะถูกทำลายหรือเผาไหม้ไป หากว่าเพียงยังมีรากเหลืออยู่ ณ ใต้พื้นดินเพียงนิดเดียวเท่านั้น พุทรา ก็เป็นต้องขึ้นมาอีกได้อย่างไม่ต้องสงสัย ความทนทานและความมีอายุยืนนานของต้นพุทรา นี้ เด็ก ๆ อาจจะยังไม่ทราบว่าชาวอินเดียเขาถึงกับมีคำพังเพยพูดกันติดปากว่า “ทนทานเหมือนต้นพุทรา” ดังมีหลักฐานปรากฏอยู่ในคัมภีร์ ทั้งทางศาสนาพราหมณ์และชาดกฝ่ายพระพุททธศาสนาว่า หากมนุษย์แม้จะทุกข์พลภาพ เมื่อได้บริโภคผลพุทราแล้วก็จะมีความอายุวัฒนา

มีเรื่องเล่าว่าครั้งหนึ่งฤๅษีผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้กระทำพิธีปลูกพุทราโอสธไวริมอาศรม นักแขกเต้าไปอยู่ปรนนิบัติพระฤๅษี พระฤๅษีก็เอ็นดูจึงให้ผลพุทราแก่นกแขกเต้า 1 ผล นักแขกเต้านั้นเป็นนกชาวเมืองอุชเชนี เมื่อได้ผลพุทราแล้วก็ลาพระฤๅษีบินกลับสู่นครอุชเชนี นำเอาผลพุทราขึ้นไปถวายพระเจ้ากรุงอุชเชนี แล้วก็กล่าวสดุดีคุณของผลพุทราถวายพระเจ้ากรุงอุชเชนี พระเจ้ากรุงอุชเชนีจึงมิได้เสวย หากรับสั่งให้นายอุทยานบาลนำไปปลูกไว้ที่ในอุทยาน ครั้นถึงฤดูพุทรา นั้นก็เป็นผลแต่เพียงผลเดียว ผลพุทรานั้นครั้นสุกก็หล่นลงที่ปากปล่อง

งูเห่า งูเห่าจึงขว้างพิษไว้ในผลพุทรา พิษงูเห่าก็ซึมซาบอยู่ในผลพุทรา นายอุทยานบาลเห็นพุทราสุกหล่นก็นำไปถวายพระเจ้าอุชเชนี พระเจ้าอุชเชนีทรงเมตตาประทานให้ท้าวนางบริโศค ครั้นท้าวนางบริโศค พุทราเข้าไปก็ถึงแก่ความตายด้วยพิษงูเห่า พระเจ้ากรุงอุชเชนีทรงพระพิโรธหาว่านกแขกเต้าล่อลวงจะวางยาพิษพระองค์ จึงรับสั่งให้ประหารชีวิตนกแขกเต้าเสีย

ครั้นถึงฤดูพุทราให้ผลครั้งหลัง นายอุทยานบาลก็นำมาถวายอีก มีพระราชโองการให้เอาผลพุทราให้นักโทษอันถึงตายกิน ปรากฏว่า นักโทษนั้นกินเข้าไปก็มีเรี่ยวแรงกำลังฤทธาานุภาพมาก มีรูปทรงดัง เทวดา เป็นที่ประหลาดมหัศจรรย์ใจแก่คนทั้งปวง นายอุทยานบาลได้เห็นเช่นนั้นจึงนำเนื้อความขึ้นกราบทูลแด่พระมหากษัตริย์ พระเจ้ากรุงอุชเชนีได้ทรงทราบดังนั้นก็ตกพระทัย จึงให้นายอุทยานบาลพิจารณา



เหตุ ในที่สุดก็เป็นทีที่ทราบกันว่าเพราะผลพุทธานั้นเองที่ทำให้นักโทษเกิดกำลังเรี่ยวแรงและความสง่าผ่าเผยได้ถึงเพียงนี้ เด็ก ๆ คงจะชอบรับประทานพุทรากันบ้างไม่มากก็น้อย ได้ฟังเรื่องนี้แล้วคงจะยิ่งชอบรับประทานกันมากขึ้นอีกเป็นแน่ แต่เรื่องนี้ยังไม่จบขอให้อ่านต่อไป

ในระหว่างที่พระรามเธอท่องเที่ยวตามหานางสีดา ชายาผู้ยอรักอยู่ในป่าทางอินเดียตอนใต้ อันมีชื่อว่า “ทณทกะ” หรือ “ทณทกา” นั้น ได้มีเรื่องเบ็ดเตล็ดเกิดขึ้นมากมายหลายเรื่อง ที่เด็ก ๆ จะได้อ่านต่อไปนี้ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งในบรรดาเรื่องสนุก ๆ ทั้งหมด

พระรามพร้อมด้วยพระลักษมณ์ พระอนุชาผู้ซื่อสัตย์และจงรักภักดี ได้เสด็จบุกป่าฝ่าดงออกติดตามนางสีดา ชายายอรักอยู่ในป่าทณทกะอันเต็มไปด้วยสิ่งสสารสัตว์ และภยันตรายนานัปการ ความรักใคร่และความเป็นห่วงใยในสวัสดิภาพของนางสีดา ทำให้พระอวตารมีพระพักตร์หมองไหม้ไม่เป็นอันทรงเสวยและบรรทม ไม่ว่าเธอจะย่างพระบาทไปทางใด เธอจะต้องทรงรำพึงรำพันด้วยความโทมัสอยู่ตลอดเวลาว่า “อนิจจา สีดาน้องรัก เธอไปอยู่เสียแห่งหนตำบลใดหนอ? ทำอย่างไรพี่จึงจะได้พบหน้าเธอสักครั้ง เทพยดาจงช่วยพี่ด้วยเถิด!”

บรรดาพฤษกาลดาตินดิณชาติดูเหมือนจะสะท้อนคำคร่ำครวญหวนหาของพระรามอย่างเต็มเปี่ยมไปด้วยมุกตาคติ เมื่อพบพานสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็นสัตว์สี่เท้าหรือสองเท้า ไม่ว่าจะเป็นไม้ดอกหรือไม้ต้นไม้ผล หรือแม้แต่ฝูงวิหคนกกาที่บินโผวอยู่ในนภากาศ พระรามเป็นต้องทรงเอ่ยปากทักทายไต่ถามถึงยอดพรุชของพระองค์ว่า “ท่านอยู่ทางนี้ได้เห็นเจ้าสีดา ยอดหญิงจากนครโยธยามาบ้างหรือไม่?”

แต่บรรดาตริจฉานชาติตลอดจนพฤษกานานาพันธุ์เหล่านั้น จะมีใครได้พบเห็นยอดนารีสีดาบ้างก็หาไม่ เพราะฉะนั้นมันจึงได้แต่

พากันก้มหน้านิ่งอึ้ง เจียบไปด้วยความตื่นตันใจ คำที่ไม่สามารถจะช่วยเหลือพระอวตารได้ด้วยประการใด

ระหว่างที่พระรามและพระอนชาก็ยวสัญญจรรไพรตามหานางสีดาอยู่นั้น ดวงหทัยของพระรามผู้เชษฐาแทบว่าจะแหลกสลายออกมาเป็นเสี่ยง ๆ ด้วยความโศกสลด พระบาททั้งคู่ของท้าวเธอนั้นระบมบวมแล้วก็แยกแยะออก มีโลหิตลามไหลเนื่องจากต้องเดินทางตรากตรำมาเป็นเวลานาน ในที่สุดด้วยความเหน็ดเหนื่อยเมื่อถึงลำทั้งกายและใจ พระอวตารก็สามารถจะเสด็จดำเนินต่อไปได้ พระองค์จึงทรงทูลพระวรวงศ์ใหญ่ประทับ ณ ใต้ต้นพุทรา หรือ พัทธิกา^๒ สาขาร่มเย็นต้นหนึ่งภายในป่าทึบนั้น ชบพระพักตร์ลงกับฝ่าพระหัตถ์ทั้งคู่และมีข้อพระกรยื่นอยู่บนพระชานุ พลังน้ำพระอัสสขลก็หลังไหลรินลง ไชยมพระพักตร์ ตรัสคร่ำครวญว่า “ข้าแต่เทพยดาฟ้าดินทั้งหลาย! ขอให้ข้าทราบบัณฑิตน้อยมิได้หรือว่าเจ้าสีดา ชายาอดรักของข้า ไปอยู่เสีย ณ ที่ใด? ในชีวิตนี้ ข้าจะไม่มีโอกาสได้พบพักตร์เธออีกแล้วหรือใน?”

ณ บัดดล ก็มีเสียงหนึ่งดังขึ้นมาจากเบื้องหลังว่า “โอ! ท่านผู้ประเสริฐ โปรดจงเงี่ยโสตสดับฟังคำพูดของเราให้จงดี เพื่อว่าบางทีคำบอกเล่าของเราอาจจะเป็นประโยชน์แก่ท่านได้บ้างไม่มากนักน้อย”

พระรามทรงเงยพระพักตร์ขึ้นมองหาที่มาของเสียงนั้นด้วยความตกตะลึงและพิศวงงงงวย พลังก็ทรงอุทานขึ้นว่า “นั่นใครพูด? ผู้ใดหนอที่มีน้ำใจมาเมตตาแก่เราในยามยากเช่นนี้?”

“ท่านผู้ประเสริฐ! เราเองเป็นผู้พูด เรา ต้นพัทริก้า พุทราไพรนี่เอง!” เสียงนั้นตอบชัดเจนขึ้นกว่าเดิม พระรามจึงได้ทรงขอร้องให้ต้นพัทริก้าเล่าให้พระองค์ฟังว่า มันได้รู้เห็นอะไรบ้างเกี่ยวกับนางสีดา พระองค์ตรัสพลอบมั่นว่า

“อย่างไรเล่าเจ้าพัทริก้าเอ๋ย! จงบอกมาเถิดว่าเจ้ารู้เห็นอะไรเกี่ยวกับสหายอดภรรยาของเรา? เอาเถิด เจ้าไม่ต้องเป็นกังวลเรื่องอื่นใดทั้งสิ้น เราจะตอบสนองความเอื้ออารีของเจ้าให้สาสมทีเดียว”

พัทริกาสภาไพศาลจึงตอบว่า “ถ้ากระนั้นจงฟังเราทางนี้ ยอดชายแห่งอโยธยานคร บ่ายวันหนึ่งเมื่อไม่กี่เพลามา นี่ เป็นเวลาที่อากาศร้อนอบอ้าว แต่ท้องฟ้าข้างปลอดโปร่งอยู่ทั่ว ๆ ไป ในไพรสมณฑลแถบนี้ปกคลุมอยู่ด้วยความเงียบสงัด สัตว์เล็กใหญ่ทั้งจตุบาททวิบาทกำลังหลับไหลอยู่ในห้วงนิทรารมณ มีเราเท่านั้นที่ยังตื่นอยู่แต่ผู้เดียว ขณะที่เรากำลังครุ่นคิดอะไรต่อมิอะไรอย่างเพลิดเพลินนั้น เราก็ได้ยินเสียงแหลมเล็กของสตรีนางหนึ่งผู้กำลังได้รับอันตรายอย่างร้ายแรง กรีดร้องแหวกอากาศขึ้นมาในความสงัด

“ช่วยด้วย! ช่วยด้วยเถิดเจ้าข้า! พี่รามเจ้าข้า! พี่อยู่ที่ไหน? โปรดมาช่วยน้องด้วยเถิด!”

“ข้าแต่ท่านผู้ประเสริฐ!” พร้อมกันนั้นก็มีเสียงคร่ำครวญสะอึกสะอื้น แสดงว่าเจ้าของเสียงกำลังได้รับทุกข์เวทนาอย่างแสนสาหัส เสียงคร่ำครวญสะอึกสะอื้นนั้นยังตามติดมาเป็นระยะ ๆ จนทำให้ทั่วทั้งป่าดงก็งอแงไปด้วยเสียงร้องขอความช่วยเหลืออย่างไม่ขาดระยะ หัวใจของเราเองก็เต้นระทึกไปด้วยความกลัวอย่างที่ไม่เคยประสบมาก่อน แต่ขณะที่เรากำลังเงี่ยหูฟัง เพื่อให้ได้ทราบเรื่องราวแจ่มแจ้งขึ้นอีกสักหน่อยนั้นเองก็มีเสียงหนึ่งห้าว ๆ แสดงอำนาจแหวกอากาศดังตามมาว่า

“ดูก่อนนางผู้โฉมงาม! จะเรียกหาพระรามสามีของเจ้าไปให้เปล่าประโยชน์ทำไม เขามาช่วยเจ้าไม่ได้ดอก บัดนี้เจ้าอยู่ในอำนาจของเราแล้ว ใคร ๆ ก็ไม่สามารถจะมาพรากเจ้าไปจากเราได้ดอก อย่าร้องไห้ให้เสียเวลาเลย”

“ข้าแต่ท่านผู้ประเสริฐ! เสียงที่พูดนี้สังเกตได้ว่า เป็นเสียงของผู้มีสันดานโหดร้าย มันกำลังภูมิใจในผลสำเร็จแห่งความช่วยเหลือของ

มัน เพราะพอพูดเสร็จเจ้าของเสียงนั้นก็หัวร่อว่า แสดงความปราโมทย์อย่างหลุดร่อน ร่างของเราถึงกับสั่นสะท้านเมื่อได้ยินเข้า

“ข้าแต่ท่านผู้ประเสริฐ! ระหว่างที่เรากำลังมองหาอยู่ว่าเสียงนั้นดังมาจากทางไหน ร่างอันใหญ่ทะมึนของชายผู้หนึ่ง ซึ่งมีท่าทางเป็นยักษ์มากกว่าจะเป็นมนุษย์ ก็ปรากฏออกมาให้เราเห็นได้จากแนวไม้อันหนาทึบ มันผู้นั้นกำลังจูดกระซางข้อมือสตรีสาวผู้มีร่างอรรคนางหนึ่งให้ตามไปด้วยกับมัน ทุกฝีก้าวที่ร่างงามนั้นต้องถูกกระซากลากไปข้างหน้าด้วยความจำใจ ดรุณีนางนั้นร้องดิ้นรนคร่ำครวญไปพลาง

“โธ! เจ้าพี่รามขา พี่ไปอยู่เสียที่ไหนหนอ? ทำไมจึงไม่มาช่วยน้อง? ปลอ่ยให้ไอ้คนใจร้ายมันมาข่มเหงน้องได้ ทำไมจึงไม่มาช่วยน้อง?” พร้อมกันนั้น เธอก็กล่าวสาปแช่งผู้ที่กำลังจูดกระซากลากตัวเธอ “เจ้าคนใจชั่ว! เจ้าผู้สามานย์! เจ้าผู้มีใจดำอำมหิต! จงปลอ่ยเราไปเสียเดี๋ยวนี้ละ มิฉะนั้นเทวดาฟ้าดินจะไม่ให้อภัยแก่เจ้าเลย”

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ! แทนที่ชายร่างทะมึนประหนึ่งยักษ์นั้นจะหยุดฟังคำพูดของกัลยาณีผู้เคราะห์ร้ายบ้าง ดูเอาเถิด! มันกลับแผดเสียงหัวร่ออย่างเยาะเย้ย ครั้นแล้วมันก็ลากตัวเธอถูสู่กึ่งต่อไปบนพื้นแผ่นดินที่ขรุขระอุดมไปด้วยก้อนหินและพงรกรวากหนาม มิใช่เธอจะส่งเสียงร้องประท้วงหรือขอความเมตตาปราณีสักเพียงใด ขณะที่ชายใจยักษ์กระซากลากตัวหญิงสาวผู้นั้นผ่านหน้าเราไป เธอก็ต่อสู้ดิ้นรนร้องเรียกและพยายามเกาะตัวเราไว้แน่นไม่ยอมไปข้างหน้า แต่แล้วเจ้าผู้ชายใจอำมหิตผู้นั้นก็พยายามแกะมือเธอออก แล้วกระซางเธอไปเสียจากร่างของเราพุทราไฟพร ในที่สุด เมื่อมันเห็นว่าจะพาตัวเธอไปโดยดีมิได้มันก็ใช้ช่วงแขนอันกำยำทั้งคู่ อุ้มร่างเธอวิ่งหนีลึบสายตา



เราหายเข้าป่าทึบไป จากนั้นมา เราก็ไม่สามารถจะเห็นทั้งเธอและทั้งมันได้อีกต่อไป

“แต่...ตอนที่ตรุณีนางนั้นเกาะตัวเราไว้นั้น และไม่ยอมก้าวทำออกไปข้างหน้านั้นแหละ นามของเราได้เกี่ยวผ้าของเธอขาดไว้ จงดุชิท่านผู้เจริญ! ยังมีเศษพัสดราภรณ์ของเธอติดอยู่ที่สีข้างของเรา呢เลย ท่านอาจจะจำได้บ้างกระมังว่า ไซ้เศษกุษาของภริยาท่านหรือไม่?”

ทันใดที่รามะเป็นเจ้าเหลือบเนตรไปพบเศษกุษาวากจिरพัสดร์³ สีเหลืองที่ห้อยขาดติดอยู่กับต้นพัทริกานั้น พระองค์ก็ทรงจำได้ในทันทีว่าเป็นชายสไบของชายาผู้ยอดรัก ภาพชายสไบสีเหลืองนวลเตือนพระทัยให้พระองค์ต้องรำลึกถึงยอดหญิงสีดาด้วยความรันทดใจ พลันพระอัสดลก็ไหลพรั่งพรูออกมาเองพระพักตร์ พระวรกายสั่น

สะท้อนด้วยความแสนอาลัยอาวรณ์

ข้างพระลักษมณ์อนุชาผู้ประทับอยู่เคียงข้างที่สุดที่จะกลั่นความเวทนาในองค์พระเชษฐาไว้ได้จึงเอื้อมพระหัตถ์ออกไปจับพระกรของพระองค์ไว้เบา ๆ เป็นเชิงปลอบพระทัยแล้วตรัสว่า

“เจ้าพี่โปรดอย่าได้เศร้าเสียพระทัยไปนักเลย คำบอกเล่าของตันพุทราไพโรสาขาไพศาลได้ช่วยให้เราเกิดความหวังขึ้นมาบ้างแล้ว ถึงอย่างไร ๆ ก็เป็นที่แน่ชัดเหลือเกินว่า เจ้าพี่สียายังมีชีวิตอยู่ มิได้เป็นอันถึงกาลกิริยาไปแน่ และเราก็จะได้ตัวเธอกลับคืนมาอย่างไม่ต้องสงสัย แล้วผลสุดท้าย เจ้าคนที่ได้สร้างบาปขึ้นในครั้งนี่ ก็จะต้องได้รับโทษตอบแทนการกระทำของมันอย่างแน่นอน”

เมื่อได้ทรงฟังคำตรัสของพระอนุชาเช่นนี้ พระอวตารก็ค่อยได้สติคลายความวิปโยคโศกเศร้าลงไปยัง ขณะที่ประทับยืนขึ้นเพื่อจะได้เริ่มออกเดินทางต่อไปนั้น พระองค์ก็ฝันพระพักตร์ไปทอดทัศนาดูต้นพัทริกาเฒ่าผู้มีน้ำใจเมตตา แล้วตรัสคำอำลาว่า

“ดูก่อน ท่านพัทริผู้มีจิตใจสูงส่ง ขอท่านจงเจริญด้วยความมีน้ำใจเมตตาปรานีของท่านเถิด ด้วยอำนาจแห่งความดีของท่านนี้ ขอให้ท่านจงมีชีวิตมั่นขวัญยืน เจริญชนม์ด้วยความแข็งแกร่งประดุจว่าไม่รู้จักตาย ขอภยันตรายใด ๆ จงอย่าได้มีมาแผ้วพานท่านเลย ไม่ว่าจะเป็นคมมีดคมขวาน ไม่ว่าจะเป็นการร้อนของพระเพลิง หรือความเย็นของน้ำสืดโลทก หรือแม้แต่หิมะ ไม่ว่าจะเป็นการที่มีแต่ความหนาวเย็นยะเยือกหรือความร้อนอบอ้าว ไม่ว่าจะเป็นการที่แสนกันดารปานมรุมมิหะเลทราย หรือสถานที่อันชุ่มชื้นเปียกแฉะสักปานใด ขอความเดือดร้อนรำคาญในสถานที่เหล่านั้นจงอย่าได้มีโอกาสมาก่อความสะทกสะท้านให้ท่านได้โดยง่ายเลย ขอท่านจงได้รับพรอันประเสริฐนี้ไว้

จากเรา-รามจันทร์-แห่งนครอโยธยาเถิด”

ตรัสเสร็จดังนี้แล้วสองเชษฐาอนุชาที่อำลาตันพุทราเฒ่า เสด็จออกพนจรเที่ยวหาภควดีสีดาต่อไป และด้วยประการฉะนี้ ตันพุทราหรือพัทริกา จึงกลายเป็นต้นไม้ที่แข็งแกร่งคงทน สมดังพรที่ได้รับจากพระรามอวตาร ดังได้เล่ามานี้

และชายสไบของพระภควดีสีดาที่ขาดห้อยติดอยู่กับตันพุทราหรือต้นไม้ใหญ่ ๆ ทั้งหลายทั้งปวงก็เลยได้รับสมญาเป็นพันธุ์พฤษชาติไม้ประดับอันสวยงามอย่างหนึ่งของป่าดงพงไพรตั้งแต่นั้นมา ดังที่เด็ก ๆ ได้ศึกษาพบในหนังสือกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง พระนิพนธ์เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ ว่าด้วยเรื่องชายสไบสีดานี้ว่า

กระจ่ายสยายชรัองนาง ⁴	ผ้าสไบบางนางสีดา
ห่อห้อยย้อยลงมา	แต่ค่าไม้ใหญ่สูงงาม
กระจ่ายสยายคลี่ชรัอง	นางพะงา
สไบบางนางสีดา	ห่อห้อย
ยื่นเลื้อยเพื่อยลงมา	โบายโบก
แต่ค่าไม้ใหญ่น้อย	แกว่งเยื้องไปมา

- | | | |
|---------------------|---------|------------------------------|
| 1. พุทรา | อ่านว่า | พุต-ชา |
| 2. พัทริกา | อ่านว่า | พัต-ทะ-ริ-กา หรือ พัด-ทริ-กา |
| 3. ภูษาวากจिरพัสตร์ | อ่านว่า | ภู-สา-วา-กะ-จิ-ระ-พัต |
| 4. ชรัองนาง | อ่านว่า | ช้อง-นาง |

เจ้ากะยางคอยาว

เพื่อน ๆ เคยเรียนรู้เรื่องราวเกียรติกันมาบ้างแล้วนะคะ เรื่องที่จะเล่าต่อไปนี้ ก็มาจากเรื่องราวเกียรติเหมือนกัน ใครรู้บ้างเอ่ย ว่าทำไมนกกะยางที่เราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้จึงมีคอยาวยืดผิติดปรกตินัก? ไม่ทราบหรือคะ? ถ้าเช่นนั้นอยากทราบไหมคะ? ถ้าอยากทราบก็เร่เข้ามาสิคะ มาฟังนิทานกันพร้อมแล้วนะคะ....

ระหว่างที่พี่น้องสองกษัตริย์ พระรามและพระลักษมณ์กำลังทุเรศสัตยจรรอยู่ในป่า เพราะต้องออกตามหานางสีดา ที่ทศกัณฐ์มันลักเอาไปนั้น วันหนึ่ง สองศรีพี่น้อง ก็ได้มาถึงยังบึงใหญ่แห่งหนึ่ง ที่ขอบบึงนั้นมีนกกะยางตัวหนึ่ง กำลังยืนจ้องคอยจับปลากินเป็นอาหาร เมื่อพี่น้องทั้งสองทอดพระเนตรเห็นเข้า จึงรีบสาวพระบาทเข้าไปใกล้ ๆ พลางก็ตรัสถามว่า

“นี่แน่ ท่านนกกะยาง ท่านยืนอยู่แถวนี้ได้เห็นเจ้าหญิงสีดาเดินผ่านมาบ้างหรือเปล่า?”

แต่เจ้านกกะยางมันเป็นสัตว์หยาบช้า แม้มันจะมองดูสวยสะอาดและหมดจดสักเพียงไรก็ตาม แต่มันก็ไม่ว่าจักมีกิริยามารยาท ทั้งไม่เห็นใจในความทุกข์ของผู้อื่นด้วย มันแก่งทำเป็นไม่ได้ยินเสียอย่างนั้นแหละ นัยน์ตาของมันก็ยังจ้องคอยแต่จะจับปลาอยู่ตามเดิมทำเฉยๆ

พระรามผู้เฒ่าทอดพระเนตรเห็นดังนั้น จึงออกพระโอษฐ์ตรัสถามขึ้นด้วยความร้อนพระทัยอีกว่า “นี่แน่ ท่านนกกะยางผู้สง่า

งาม! ขอท่านจงได้โปรดเห็นใจเราด้วยเถิด ภควดีสีดาชายาอดรักของเรา นั้นเธอได้หายสาปสูญไปหลายเพลแล้ว เราเองกับน้องชายที่รักของเราผู้นี้ ชื่อว่าลักษมณ์ ได้พยายามติดตามหาเธอมาตลอดเวลา แต่จะหาสักเท่าไร ๆ ก็มิได้พบพบ แม้แต่ร่องรอยของเธอสักน้อยนิด เราก็มิได้เห็น จนฝ่าเท้าของเราทั้งสองนี้ระบมถึงกับแตกแยก โลหิตไหลแล้วก็ไหลอีก ปากของเราหรือก็แห้งผาก ท้องของเรานี้ก็แสนจะหิว ไหนหัวใจของเราอีกเล่า! ก็แทบว่าจะแตกออกเป็นเสี่ยง ๆ อยู่แล้ว ชายาของเราคนนี้ เรารักเธอปานแก้วตาของเราเองทีเดียว ถ้าหากว่าเราตามหาเธอไม่พบ ชีวิตของเราก็คงจะต้องสลายลงคราวนี้เป็นแน่แท้ ขอท่านผู้ทรงไว้ซึ่งความขาวสะอาดหมดจดและความสง่างามได้โปรดบอกเราด้วยเถิดว่า ท่านเห็นเธอเดินผ่านมาทางนี้บ้างหรือไม่?”

“เอ๊ะ!” เจ้านกกระยางตวาดแหวขึ้นด้วยความไม่พอใจ เสร็จแล้วก็พูดด้วยเสียงสละบัด ๆ ว่า “นี่จะมากวนอะไรฉันกันนักหนานะ? ก็ภควดีสีดาอะไรของนายนั้น รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร ใครเขาจะไปตรัสรู้ได้เล่า? และถึงจะรู้จัก! มันเรื่องราวอะไรของฉันด้วยเล่าที่ จะต้องไปรู้ว่า เขาจะอยู่หรือเขาจะไปทางไหน? แล้วก็....ว่ากันว่าเถอะถึงแม้ว่าจะรู้ ฉันก็ต้องไปเสนอหน้ารายงานนายทำไม? นายมาเกี่ยวข้องเป็นอะไรกับฉันหรือ? ไป! ออกไปเสียให้พ้นจากที่นี่! อย่ามายุ่งกับฉันเป็นอันขาดเชียวนา โธ่เอ๊ย เรากำลังจะจับปลากินให้สบายใจ สักหน่อยก็มาตามติดอยู่ได้!” ว่าแล้วเจ้านกกระยางก็หันหน้าไปคอยจับจ้องดูปลาต่อไป

เมื่อได้ฟังคำพูดอันแสนจะยียวนกวนประสาทเช่นนั้น ก็สุดที่พระลักษมณ์ผู้นุชาจะหักห้ามความโกรธไว้ได้ เธอจึงตวาดออกไป

ด้วยสรเสียงอันก้องกังวานว่า

“ไอ้เจ้ากะยางโอหัง! ดูรี! พระเชษฐาของเรากำลังได้รับความวิปโยคโศกเศร้า แต่แล้วเจ้ากลับมาเที่ยวใช้เวลาจาเชือดเฉือนท่านเช่นนี้นะ สมควรอยู่รึ? ทั้งท่วงที่ทั้งวาจาเจ้านั้นแหละ เราดูว่าเจ้ามันออกจะวางโตเกินเงาหัวของเจ้าไปเสียแล้ว มานี้แหละ! เราจะต้องสั่งสอนให้เจ้าได้รู้อะไรเสียบ้าง!”

ตรัสยังไม่ทันจะขาดโอษฐ์ พระลักษมณ์ผู้นุชาก็กระโดดเข้าจับเจ้านกกะยางไว้ หัตถ์หนึ่งคว้าเอาหัวอีกหัตถ์หนึ่งคว้าเอาลำตัว และในฉับพลันพระองค์ก็ทรงดิ่ง....ดิ่งหัวออกจากลำตัว ดิ่ง...ดิ่งจนกระทั่งเจ้านกกะยางต้องร้องขอความกรุณาเสียงโหยหวน.....

พระรามรู้สึกเกิดความเมตตาปราณีท่วมท้นขึ้นมาในพระทัย จึง





ออกพระโอษฐ์ตรัสห้ามไว้... แต่ก็ซำเกินการไปเสียแล้ว... เพราะพอพระลักษมณ์ทรงวางหัตถ์ปล่อยตัวเจ้านกกระยางลงกับพื้นดิน ก็ปรากฏว่าคอเจ้านกกระยางนั้นยืดออกมาจากร่างหรือลำตัวตั้งยาว....ยาว.....จนสุดที่จะกลับคืนเข้าที่ได้ดังเดิมเสียแล้ว.....

ครั้นแล้วพระรามกับพระลักษมณ์ สองศรีพี่น้องก็เสด็จออกสัญจรตามหาเจ้าหญิงสีดาต่อไป ปล่อยให้เจ้านกกระยางปากเสียต้องยืนปลงสังขารอันน่าทุเรศของตนเองอยู่ด้วยความเศร้าหมอง ว่าเหวและเดี๋ยวตาย....

ด้วยเหตุดังนี้แหละ เพื่อน ๆ ที่รัก นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา คอของนกกระยางจึงดูยาวผิดปกติรูปร่างอย่างที่พวกเราเห็นกันอยู่ในทุกวันนี้ อนิจจา! เจ้านกกระยาง....เจ้านกกระยางคอยาว!

กระรอกน้อย

กระรอกเป็นสัตว์สี่เท้า อยู่ในตระกูลสัตว์ที่ใช้ฟันเจาะหรือแทะอาหารกินเช่นเดียวกับกระแตแต่หางของมันเป็นพวง ชอบอาศัยอยู่ตามต้นไม้ กระโดดไปกระโดดมาได้เก่ง และชอบกินผลไม้ จะขอลำนิทานเรื่องเกี่ยวกับกระรอกนี้ให้ฟังสักเรื่องหนึ่ง แต่“กระรอก” ในเรื่องนี้ คงจะไม่ค่อยเหมือนกระรอกในบ้านเมืองเรานัก เพราะอะไรนะหรือ? ก็เพราะว่ามันเป็นกระรอกอินเดียนะสิ กระรอกอินเดียเป็นอย่างไร? กระรอกในอินเดียที่ไปเห็นมานั้น มีแถบสีขาวอยู่บนหลังของมัน 3 แถบ ยาวตั้งแต่คอไปจนจรดถึงโคนหางทีเดียว หากมีใครอยากจะทราบว่ามันจริงเป็นเช่นนั้น ก็ขอเชิญเร่เข้ามาทางนี้ มาฟังนิทานเรื่อง “กระรอกน้อย” กันเถิด

เชื่อว่าพวกเราคงได้ทราบเรื่องพระราม พระลักษมณ์ และนางสีดากันมาแล้วทั้งนั้น พระรามเป็นโอรสแห่งกษัตริย์โยธยา ต้องถูกเนรเทศออกไปเดินป่าอยู่เป็นเวลานานถึง 14 ปี โดยมีนางสีดาผู้เป็นชายาและพระลักษมณ์ผู้เป็นอนุชาติดตามไปด้วย ระหว่างเดินป่าอยู่นั้น นางสำมะนึกขา ยักษ์หญิงม่ายผู้เป็นน้องสาวทศกัณฐ์ได้พบกับพระรามเข้าในกลางป่า ก็อยากจะได้ไว้เป็นสามี จึงเข้าทำร้ายนางสีดา เพื่อจะแย่งพระรามไปครอบครอง แต่พระลักษมณ์ขัดขวางไว้ได้

โดยตัดมือ ตัดหู และตัดจมูกของนางเสีย นางจึงแก้แค้นโดยไปทูล
ทศกัณฐ์ผู้พี่ชายให้ทราบถึงความงามของนางสีดา เพื่อยั่วให้ทศกัณฐ์
หลงนางสีดา จะได้เอานางไปไว้ที่อื่นเสียให้พ้นหูพ้นตา

ปรากฏว่าทศกัณฐ์ก็หลงนางจริง ๆ จนถึงกับวางอุบาย ใช้
มารีศแปลงเป็นกวางทองไปล่อ นางสีดาเห็นกวางทองงามประหลาด
ล้าจึงอ้อนวอนขอให้พระรามช่วยจับให้ กวางทองแปลงคือมารีศก็
เลยถูกพระรามยิงแล้วมันก็แก้งทำเสียงร้องให้เหมือนเสียงพระรามว่า “เจ้า
ลักษมณ์เอ๋ย! ช่วยพี่ด้วย!” พระลักษมณ์ก็เลยจำต้องทิ้งนางสีดาไว้คน
เดียว ตนเองรีบตามไปช่วยพระราม ทศกัณฐ์จึงฉวยโอกาสนั้นลักพา
นางสีดาไปไว้ยังกรุงลงกา สาเหตุนี้แหละที่ทำให้ “พระรามโหมท่ง
เทียวระทมใจ” ต้องออกติดตามหานางไปเป็นเวลานาน ตามจำนวน
ปีที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น

ระหว่างที่ท่องเที่ยวตามหานางสีดาอยู่ในป่าทึบทุกะนั้น ครั้ง
หนึ่งพระรามและพระลักษมณ์ได้เดินทางมาถึงยังนิลคีรี หรือภูเขา
สีคราม อันเป็นนิवासสถานของพญาวานรสุครีพ พร้อมทั้งเหล่าวานร
บริวารทั้งหลายสุครีพได้เล่าให้พระรามและพระศรีอุณาพิฆาฟังว่า เมื่อ
ไม่กี่วันก่อนหน้านั้น ตนได้เห็นหญิงสาวร่างงามผู้หนึ่งถูกชายหน้าตา
ดุร้ายมีลักษณะท่าทางคล้ายท้าวราวีธ คือ พญาราพณ์ หรือทศกัณฐ์
พญายักษ์แห่งนครลงกา ฉุดลากคร่าตัวเข้าไปในป่าลึก... ด้วยความ
กลัวแถมกับความเคียดแค้น หญิงสาวผู้นั้นได้ส่งเสียงร้องขอความ

ช่วยเหลือจนดังก้องกังวานไปทั่วทั้งป่า แล้วชายหน้าตาตุรายนั่นก็ได้
บังคับให้นางขึ้นบุษบกหรือรถสวรรค์ไปกับมันด้วย

ขณะที่รถสวรรค์ไผ่ขึ้นสู่ฟากฟ้าจะล่องลอยลับเข้ากลีบเมฆ
ไป หญิงสาวผู้นั้นก็ได้ขว้างห่อผ้าแพรเล็ก ๆ ซึ่งมีอาภรณ์เครื่อง
ประดับของนางอยู่ข้างในนั้นลงมายังพื้นดิน ห่อนั้นพญาวานรสุครีพ
ได้เก็บรักษาไว้เป็นอย่างดีและได้นำมาแสดงให้พระรามดูด้วย ทันท
ที่ได้เห็น พระรามก็ “ชลนัยน์ไหลคลอล่องพระเนตร” เพราะทรง
จำได้ว่าเป็นของนางสีดาชายายอดรักของพระองค์ คำบอกเล่าของ
สุครีพยิ่งทำให้พระรามแนพระทัยว่า มันผู้นั้นจะเป็นใครอื่นไปไม่ได้
เป็นอันขาด นอกเสียจากทศกัณฐ์จอมยักษ์แห่งกรุงลงกา ผู้บังอาจข่ม-



เห่งน้ำพระทัย พระองค์ด้วยการลอบลักบังคับเอาตัวนางสีดาไปตั้ง
ได้กล่าวแล้ว

ครั้นแล้ว พระรามก็ตรัสเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้น
ให้พญาสุครีพฟังโดยละเอียด พญาวานรสุครีพพร้อมทั้งบริวารวานร
ทั้งหลายมีความเห็นอกเห็นใจพระองค์เป็นอย่างยิ่ง ทั้งหมดจึงได้พา
กันอาสาสมัครเข้าช่วยพระรามปราบทศกัณฐ์ ทั้งนี้ก็เพื่อธำรงไว้ซึ่ง
ความยุติธรรม และเพื่อเป็นบทเรียนมิให้ผู้อื่นประพฤตชั่วร้ายอีกต่อไป

ต่อจากนั้น การตระเตรียมเพื่อการสงครามก็เริ่มดำเนินไป
อย่างสุดเหวี่ยง สุครีพได้ให้หนุมานทหารเอกของตนจัดทัพเตรียมบุก
เกาะลงกา ซึ่งอยู่ห่างจากผืนแผ่นดินใหญ่อินเดียลงไปทางทิศใต้เล็กน้อย
กองทัพของพระรามพระลักษมณ์อันมีวานรน้อยใหญ่เป็นกำลัง จำ-
เป็นต้องข้ามช่องแคบซึ่งแยกเกาะลงกาออกจากผืนแผ่นดินอินเดียนี้
ไปเสียก่อน แล้วจึงจะเข้าโจมตีที่มั่นของทศกัณฐ์ได้

ครั้นเมื่อได้เดินทางลงไปจนถึงปลายแผ่นดินที่อยู่ติดกับฝั่งทะเล
แล้ว กองทัพวานรก็จวนปัญญาไม่ทราบว่าจะข้ามทะเลไปให้ถึงเกาะ
ลงกาได้อย่างไร แต่แล้ว พระสมุทรา ผู้เป็นเทพเจ้าแห่งทะเลก็มาปรากฏ
ร่างให้เห็น แล้วตรัสกับพระรามว่า

“ดูก่อน! เจ้าชายแห่งนครโยธยา! ถ้าหากว่าท่านต้องการจะ
นำกองทัพของท่านข้ามไปยังฝั่งข้างโน้นแล้วไซ้ร้ ท่านควรจะต้องทำ
อย่างที่เรานะนำ จึงจะได้รับผลสำเร็จ นั่นก็คือท่านต้องระดมกำลัง

กองทัพนรของท่าน สร้างหรือจองถนนขึ้นด้วยดินและหิน จากฝั่งข้างนี้ไปให้ถึงฝั่งข้างโน้น เมื่อท่านทำงานชิ้นนี้สำเร็จแล้ว กองทัพของท่านก็จะสามารถข้ามได้ และชัยชนะก็จะเป็นของท่านในที่สุด เพราะฉะนั้นขอท่านจงรีบลงมือทำงานนี้เสียแต่ ณ บัดนี้เถิด”

พูดเสร็จ พระสมุทรก็อันตรธานลงใต้พื้นน้ำไป

คำแนะนำของพระสมุทรเป็นกำลังใจแก่พระรามอย่างมหาศาล พระองค์รีบตรัสบอกให้พญาวานรสุครีพมีบัญชาแก่กองทัพนร ให้รีบลงมือปฏิบัติงานตามคำแนะนำนั้นโดยด่วน

ครั้นแล้ว วานรใหญ่น้อยบรรดาที่เป็นบริวารของสุครีพต่างก็กุลีกุจอกันขนก้อนหินจากโขดเขาซึ่งอยู่ริมฝั่งทะเล มาถมทิ้งลงในช่องแคบระหว่างแผ่นดินอินเดีย (หรือชมพูทวีป) กับเกาะลังกาเพื่อจงเป็นถนนให้กองทัพนรข้ามไปได้ งานนี้ได้ดำเนินไปอย่างรีบด่วนตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน.....

จนกระทั่งบรรดาเทวดาและมนุษย์ต่างก็ต้องพิศวงงงงวยในงานมหิมาชิ้นนี้เป็นที่ยิ่ง เพราะว่าเป็นงานที่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากวานรทุก ๆ เหล่า นับด้วยจำนวนหมื่น ๆ แสน ๆ พระราม พระลักษมณ์อีกทั้งพญาวานรสุครีพและหนุมาน ต่างก็พอใจในความสมัครสมานสามัคคีครั้งนี้เป็นที่สุด นี่แหละหนอ...พลังแห่งความสามัคคี!

วันหนึ่ง ขณะที่พระรามกำลังประทับยืนทอดพระเนตรดูกองทัพนรขนหินไปจองถนนกันอย่างจำละหวั่นอยู่นั้น พระองค์ได้เหลือบ

ไปเห็นกระรอกน้อยตัวหนึ่งกำลังคาบก้อนกรวดวิ่งจี๋ไปทางชายทะเล....
 เมื่อถึงชายน้ำก็ทิ้งก้อนกรวดลงไปในน้ำ แล้วก็วิ่งจี๋กลับมาคาบกรวด
 ก้อนใหม่ไปทิ้งอีก...ทิ้งอีก....ทิ้งอีก...ทำอยู่เช่นนี้โดยไม่เห็นแก่เหน็ด
 เหนื่อย พระรามให้รู้สึกตื่นตันพระทัยเป็นอย่างยิ่งเมื่อได้เห็นความ
 รักดีของเจ้าสัตว์ตัวเล็ก ๆ เช่นกระรอกน้อยนี้ ซึ่งความจริงแล้วก็ไม่มี
 กำลังวังชาอะไรมากนัก

บริเวณที่กระรอกน้อยวิ่งไปวิ่งมาช่วยคาบก้อนกรวดมาถม
 ทะเลสร้างถนนอยู่นั้น หากได้มีแต่กระรอกน้อยเพียงตัวเดียวไม่ หาก
 ยังมีวานรน้อยใหญ่จำนวนมากมาหยุดที่ถนนานับ ล้วนแล้วแต่กำลัง
 ว้าวุ่นอยู่กับงานอันเดียวกันดังที่ได้พรรณามาแล้วทั้งนั้น เพราะ
 ฉะนั้นจึงเกิดปัญหาขึ้นในขณะที่กระรอกน้อยวิ่งไปวิ่งมากระทำการ
 “jongthon” กับเขาอยู่ด้วย คือเกิดไป “จ๊ะเอ๋” เข้ากับวานรตัวหนึ่ง
 ซึ่งกำลังแบกหินก้อนใหญ่มาจากภูเขา...อารามจะหลบไม่ให้เหยียบ
 ตัวกระรอกน้อยเข้า วานรตัวนั้นจึงเซไป และก็เกือบจะล้มลงพร้อม
 ด้วยหินก้อนมหึมาก้อนนั้น พอทรงตัวได้เจ้าวานรก็โยนก้อนหินลงบน
 พื้นดิน แล้วพูดกับกระรอกน้อยด้วยน้ำเสียงกระซก ๆ ว่า

“เจ็ยกครอก! นี่แน่ะ เจ้ากระรอกน้อย! เจ้ามายุ่งอะไรกับเขาที่
 นี้ด้วยเล่า? เจ้ารู้ไหมว่าชะตาของเจ้านะจะขาดเสียแล้วตั้งแต่เมื่อ
 ตะกัณนี้? นี่ดีที่เราหลบทันนะ มิฉะนั้นตัวเจ้าก็คงจะแบนติดดินไปแล้ว
 เจ็ยกครอก! หลีกไปให้พ้นจากที่นี่นะ อย่ามายุ่งกับเขาเลย เขาจะทำ

งานกัน!”

เจ้ากระรอกน้อยนั่งลง เอาเท้าหน้าทั้งสองงอขึ้นแล้วตอบอย่างสงบเสียงมึนแจ่มตัวว่า

“พี่วานรจ๋า! ฉันขอโทษเถิด พี่อย่าโกรธฉันเลย ฉันไม่ได้เจตนาจะกีดขวางอะไรพี่หรอก ไหน ๆ เรื่องมันก็แล้วไปแล้ว ฉันเองก็ปรารถนาที่จะมีส่วนช่วยพระรามผู้เลิศบุรุษปราบทศกัณฐ์กะเขาบ้างจะได้พาเอาพระภควดีสีดากลับคืนมาให้ได้ เรามีความมุ่งหวังเช่นเดียวกันนะจ๊ะพี่ คราวหน้าคราวหลังขอให้เราใช้ความพยายามระมัดระวังกันหน่อยก็แล้วกัน”

“เจี๊ยกครอก! หนอยแน่ะ! เจ้ากระรอกน้อย! น้ำหน้าอย่างเจ้านะหรือจะมาช่วยอะไรเขาได้?” เจ้าวานรถามอย่างเย็นหยัน

“ได้สิจ๊ะพี่ ฉันมีส่วนช่วยด้วย นี่ไง! ฉันช่วยคาบก้อนกรวดไปถมทะเล” ว่าพลางเจ้ากระรอกน้อยก็ใช้เท้าขวาชี้ให้ดูก้อนกรวดที่มันกำลังอมอยู่ในปากของมัน

“ฮะ ๆ ! ฮะ ๆ ! ช่วยคาบก้อนกรวด?” เจ้าวานรหัวเราะละลิ้งระหว่างนั้นก็ได้อีวานรตัวอื่น ๆ เข้ามาห้อมล้อมมุงดูการโต้เถียงระหว่างลิงตัวแรกกับกระรอกน้อยกันเป็นจำนวนมาก

เจ้าจ้อตัวแรกหันหน้าไปทางเพื่อน ๆ จ้อด้วยกัน แล้วก็ถามขึ้นว่า “เจี๊ยกครอก! เป็นไง? สหายจ้อทั้งหลาย! ได้ยินไหมว่าเจ้ากระรอกน้อยเขาว่า เขาช่วยพระรามจองถนนด้วยการคาบก้อนกรวดไปถมใน

ทะเล อะ ๆ ! อะ ๆ ! ตั้งแต่ออกจากท้องพ่อท้องแม่ กันยังไม่เคยได้
 ยินอะไรแบบนั้นมากเหมือนอย่างงี้เลย! อะ ๆ ! อะ ๆ !” ว่าแล้วเจ้าจ้อ
 ก็เอามือกุมท้องหัวเราะคิกคักจนตัวงอ พลอยให้เจ้าจ้อตัวอื่น ๆ หัวเราะ
 ประสานเสียงตามกันไปด้วยอย่างสนุกสนาน.....

“เจี๊ยกครอก! เจ้าเบี๊ยกเอ๋ย!” เพื่อนจ้ออีกตัวหนึ่งพูดสอดขึ้น
 มา “นี่เจ้าคิดว่าพระรามท่านต้องการความช่วยเหลือจากเจ้านักหรือ?
 ทะเลนั่นนะเนะ เขาถมกันด้วยหินก้อนใหญ่ไวย! ไม่ใช่ก้อนกรวดก้อน
 เล็ก ๆ อย่างที่เจ้าคาบอยู่ในปากนั่นหรือ! เจี๊ยกครอก! ไป! กลับบ้าน
 ไปอยู่กับลูกกับเมียเถิดไป!”

“พูดอะไรยังงั้นล่ะ พี่จ้อ? ฉันตัวเล็ก กำลังน้อย ฉันก็ช่วย
 ออกแรงตามประสาของฉันนะสิ พวกพี่ตัวใหญ่ ๆ กำลังมาก ๆ ย่อม
 ทำได้มากกว่าฉัน จะทำยังไงได้เล่า? รูปธรรมนามธรรมนี้ พระผู้เป็น
 เจ้าท่านสร้างฉันมาตัวเท่านี้ฉัน ทิ้งฉันมาส่งสารพระรามท่าน ฉัน
 ก็อดที่จะช่วยท่านตามความสามารถของฉันไม่ได้” กระรอกน้อยตอบ
 อย่างสุภาพและถ่อมตัวเต็มที่

“เจี๊ยกครอก! พอแล้ว-พอแล้ว เจ้าเบี๊ยก! ไม่ต้องสาธยายโวหาร
 อะไรให้มากไปกว่านี้หรือ” เจ้าจ้ออีกตัวหนึ่งพูดพร้อมกับโบกมือ
 เป็นเครื่องหมายไม่ให้กระรอกน้อยพูดอะไรอีกต่อไป

“เจี๊ยกครอก! นี่แน่ะ เจ้ากระรอกน้อย! เราขอบอกเจ้าแต่เพียง
 ว่าพวกเรากำลังทำงานกันจริง ๆ นะ ไม่ใช่ทำเล่น ๆ เพราะฉะนั้น

เจ้าจงออกไปให้พ้นจากที่นี่เสียเถิด อย่าได้มาเกะกะขวางทางพวกเรา
กันเลย ถ้าไม่อย่างนั้นละก็...เจี้ยกครอก!” เจ้าจ้อตัวนั้นพูดเสริมอย่าง
ห้วน ๆ ทำท่าเอาจริง

แต่กระรอกน้อยก็หาได้ปฏิบัติตามคำบงการของพวกออกทั้ง
หลายไม่ มันยังคงวิ่งไปคาบก้อนกรวดมาทิ้งในทะเล แล้วก็วิ่งกลับมา
กลับไปอีกเช่นเคย แม้ครั้งแล้วครั้งเล่า พวกเจ้าออกทั้งหลายจะกีด-
กันจนมันต้องออกไปนอกเส้นทางทำงานก็ตาม แต่มันก็คงเวียนมาอีก
โดยไม่ยอมย่อท้อหรือยอมแพ้แก่ความพยายามกีดกันของพวกวานร
ทั้งหลายเลย

ในที่สุด วานรหนุ่มตัวหนึ่งก็เกิดบันดาลโทสะขึ้นมา จึงจับเจ้า
กระรอกน้อยนั้นโยนทิ้งไปในทะเลโดยหมายมั่นปั้นมือจะฆ่าเสียให้ตาย
แต่ขณะที่ตัวลอยอยู่ในกลางอากาศนั้น.... เจ้ากระรอกน้อยได้เปล่ง
เสียงร้องขึ้นมาว่า “โอราม! ราม!” ทันใดนั้นด้วยเดชะบารมีของพระราม
เจ้ากระรอกน้อยก็ตกลงมาที่แทบพระบาทของพระรามผู้ยื่นทอดพระ-
เนตรดูเหตุการณ์อยู่ใกล้ ๆ

พระรามผู้เลิศบุรุษบรรจงอุ้มเจ้ากระรอกน้อยขึ้นมากกระชับ
แน่นไว้กับพระทรวง แล้วตรัสบอกพลลิงเหล่านั้นว่า “ดูก่อน วานร
ทั้งหลาย! ขอพวกท่านจงอย่าได้ดูแคลนบรรดาผู้ที่ต่ำต้อยด้อยกำลัง
กว่าเรา ทุกคนควรจะปฏิบัติหน้าที่และการงานตามกำลังความสามารถ
ของตน โดยเฉพาะสำหรับเรานั้น กำลังกายไม่สำคัญเท่ากับความ

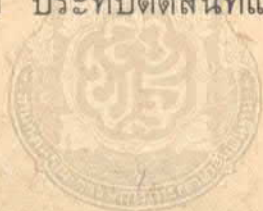
เห็นอกเห็นใจ และความซื่อสัตย์จงรักภักดี กระรอกตัวนี้ แม้ร่างกายจะเล็กและกำลังจะน้อย แต่น้ำใจของเขานั้นเปี่ยมไปด้วยไมตรีจิตคิดอยากจะช่วยเหลือเรา เพราะฉะนั้นขอพวกท่านจงรับความปรารถนาดีของเขาไว้ ตามกำลังความสามารถที่เขาจะพึงมีพึงให้เราได้เถิด ขอจงอย่าได้คิดรังเกียจเตี้ยดฉันท์เขาเลย”

รับสั่งเสร็จ พระรามก็ประคองกระรอกน้อยที่อยู่ในอุ้งหัตถ์ ยกขึ้นให้สูง แล้วตรัสว่า “นี่แน่เจ้าสัตว์น้อยผู้มีน้ำใจใหญ่! เราารู้สึกซาบซึ้งตรึงใจเป็นอย่างยิ่งในไมตรีจิตมิตรภาพของเจ้า ขอเจ้าจงได้รับพรจากเราผู้ซึ่งเจ้ารักและสงสารไว้ ณ ที่นี้ด้วยเถิด”



ตรัสพลางพระรามก็ใช้นิ้วพระหัตถ์ลูบไล่ไปตามหลังอันนุ่มนิ่มของกระรอกน้อยด้วยความปราณีตั้งแต่ต้นคอลงไปจนถึงโคนหางเสร็จแล้วพระองค์ก็บรรจงปล่อยเจ้าสัตว์ตัวน้อยลงกับพื้นดิน ทันใดนั้น.... บรรดาผู้ที่ชุมนุมดูเหตุการณ์อยู่ ต่างก็พากันได้รับความอัศจรรย์ใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะร่างของกระรอกน้อยสีเทาแกมน้ำตาลที่พระรามเพิ่งจะวางลงบนพื้นดินนั้นปรากฏว่ามีแถบสีขาวถึง 3 แถบ เป็นรอยอยู่ด้วย! และรอยนั้นคือรอยนิ้วพระหัตถ์ของพระรามที่ได้ทรงลูบหลังมันไว้ด้วยความเมตตาปราณีนั่นเอง

นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา บรรดากระรอกน้อยในอินเดียก็ปรากฏว่ามีแถบสีขาว 3 แถบ ประทับติดสนิทแน่นอยู่บนหลังของมันมาจนตราบนานแสนนาน.



รามาาม

คำที่ใช้ชื่อหัวเรื่องนี้เป็นคำสมาส อ่านออกเสียงว่า “ราม-มะ-นาม” แปลว่านามหรือชื่อของพระราม เมื่อผู้เขียนไปอินเดีย โดยเฉพาะไปที่เมืองพาราณสี ได้เห็นภาพคนสี่คนช่วยกันแบกร่างของคนตาย (ศพ) พลางปากก็ร้อง “ราม-มะ-นาม-มะ-สตัยะ-โฮ” ๆ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ อยู่อย่างนั้น เดินเข้าขบวนกันแห่ไปยังฝั่งแม่น้ำคงคา เพื่อนำร่างนั้นไปเผาตามลัทธิประเพณีของเขา คำที่เขาร้องนั้นแปลความได้ว่า “นามของพระรามเป็นสัจจะแท้” ทั้งนี้ก็เพราะชนชาวอินเดียนับถือพระรามว่าเป็นทั้งวีรบุรุษและพระเป็นเจ้าของเขา ถ้าเขาได้เปล่งเสียงออกนามพระเป็นเจ้าแล้วจิตใจของเขาก็น้อมจะมีอำนาจน้อมนำให้เขาไปเข้าถึงพระเป็นเจ้าด้วย ศุภนามของพระรามจึงเป็นคำศักดิ์สิทธิ์ที่สุดคำหนึ่งในภาษาแขก

แปลกที่ว่าในประเทศอินเดียมีอะไรที่คล้าย ๆ กับไทยเรอยู่อย่างหนึ่ง คือคนนิยมเลี้ยงนกแก้วเหมือน ๆ กัน แต่คนไทยมักจะสอนให้นกแก้วพูดคำว่า “แก้ว” หรือ “แก้วเจ้า” ส่วนคนอินเดียชอบสอนให้นกแก้วพูดคำว่า “ราม” อันเป็นรามาามที่ชาวอินเดียยินดีทั่วไป เคารพนับถือว่าเป็นอวตารปางหนึ่งของพระผู้เป็นเจ้า คำว่า “ราม” นี้ดูเหมือนลิ้นของนกแก้วในอินเดียจะพูดได้เร็วและง่ายด้ายมาก ทั้งนี้คงเนื่องมาจากว่าเป็นคำโดดหรือคำพยางค์เดียว แต่ชาวบ้านอินเดียมี

เรื่องราวเล่าสืบต่อกันมาอยู่เรื่องหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทำไมนกแก้ว
ในอินเดียจึงสามารถออกเสียงคำว่า “ราม” ได้เร็ว ง่ายตายและชัดเจน
นัก เรื่องนี้เป็นอย่างไรขอท่านได้โปรดอดใจอ่านต่อไปอีกสักเล็กน้อย
แล้วท่านก็จะทราบได้เอง

คนไทยเกือบจะทุกคนทราบกันอยู่ดีแล้วว่า สาเหตุที่ก่อให้เกิด
มหาสงครามระหว่างพระรามกับทศกัณฐ์นั้น ก็เป็นเพราะพระยายักษ์
ทศกัณฐ์ไปลักพาเอานางสีดา ยอดมเหสีของพระรามมากักขังไว้ใน
กรุงลงกา โดยมุ่งหวังว่าจะเอาไว้ชิดเชยในฐานะชายน้อย ๆ องค์หนึ่ง
ฝ่ายพระรามก็ต้องสัญญาไพร่ไปท่องเที่ยวเสาะหานางด้วยความยาก
ลำบากอย่างแสนสาหัสเป็นเวลาช้านาน และในที่สุดด้วยความช่วย
เหลือของกองทัพวานรซึ่งมีศรี * หนุมาน และศรีสุกรีเป็นหัวหน้า
พระรามก็สามารถกรีธาทัพลงมาถึงลงกาได้ แล้วก็เปิดฉากรบรบกับ
ทศกัณฐ์อย่างหนักหน่วงและเนิ่นนาน

ผลแห่งการประจัญบานอันยืดยื้อ ปรากฏว่าทศกัณฐ์เป็นฝ่าย
พราชัยโดยสิ้นเชิง และในที่สุดถึงต้องสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างแม้แต่
ชีวิต เรื่องราวปรัมปราของอินเดียมีเล่าไว้ว่า เมื่อตอนที่กองทัพวานร
บุกเข้าโจมตีกรุงลงกานครหลวงของทศกัณฐ์แตกพ่ายไปนั้น พวกยักษ์
ผู้เป็นบริวารของทศกัณฐ์ต้องถูกสังหารล้มตายลงอย่างนับไม่ถ้วน ทัว
บริเวณสมรภูมิละเลคลั่งไปด้วยกลิ่นคาวเลือด แม่น้ำลำธารเล่าก็แดง
ระเรื่อไปด้วยน้ำเจือโลหิต

เบื้องนั้น ลักษณะอันผู้ยอดอนูชาของพระรามก็เป็นผู้คุมทัพเข้า
ล้มทลายวังหลวงของทศกัณฐ์ลงด้วยพระองค์เอง กองทัพวานรเล่าก็

เข้าไล่ต้อนเช่นฆ่าพวกยักษ์เล่นเช่นผักปลา การสังหารพลพรรคของ
ทศกัณฐ์ได้ดำเนินไปตั้งแต่เช้า จวบจนพลบค่ำ เมื่อเห็นว่าพวกยักษ์
ถูกสังหารแทบว่าจะไม่มีเหลือไว้สืบพันธุ์ต่อไปแล้ว พระลักษมณ์จึง
ตรัสสั่งให้พลวานรทั้งหลายปลงทัพลงหยุดพักผ่อน แต่ทันใดนั้น ยัง
มียักษ์วัยกลางคนคนหนึ่ง นัยว่าเป็นทาสผู้รับใช้ของทศกัณฐ์ เดินโซเซ
ออกมาจากซากปราสาทอันปรักหักพังตรงเข้าไปเฝ้าพระองค์พลาง
ประนมมือกราบทูลว่า

“ข้าแต่ลักษมณ์ผู้เกรียงไกร ขอพระองค์ได้โปรดไว้ชีวิตแก่
ข้าพเจ้าพร้อมกับครอบครัวของข้าพเจ้าเถิด ข้าพเจ้าจะขออาสารับใช้
พระองค์ไปจนกว่าชีวิตจะหาไม่ทีเดียว” พุดพลางเจ้ายักษ์ตนนั้นก็
หันหน้าไปมองดูภรรยาพร้อมด้วยลูกน้อยอีก 3 คน ซึ่งกำลังเดินตาม
ต้อยออกมาจากที่หลบซ่อนภายในบริเวณปราสาทชั้นในอันปรักหักพัง
ของทศกัณฐ์นั้น

ฝ่ายพระลักษมณ์ ผู้ซึ่งขณะนั้นยังไม่หายเคียดแค้นในการ
กระทำอันชั่วร้ายของฝ่ายยักษ์ที่ได้กระทำแก่พระเชษฐา จึงทรงพระ
สรวลตรัสบริภาษไปว่า “นี่แน่เจ้ายักษ์ถ่อย! เจ้านั้นแหละเป็นผู้รับใช้เจ้า
นายอุบาทว์ของเจ้า ไปลักลอบเอาพระพี่น้องสี่ดา ศรีสะเกษของเรามา
หนอยแน่! นี่เจ้าจะมีหน้ามาขอความปราณีจากเราอีกหรือ? จงฟังนะ
อันความชั่วชาติของพวกเจ้านั้นมีมากมายเหลือล้นนัก มากมายจนเกิน
กว่าที่เราจะไว้ชีวิตได้เสียแล้ว” ตรัสพลางพระลักษมณ์ก็ชักดาบออก
มาจากฝักเนื้อเตรียมจะบันคอยักษ์ให้กระเด็นออกจากร่าง

ทันใดนั้น ยักษ์ผู้ภรรยา และบุตรของยักษ์ทั้ง 3 คน ก็ร้อง



กรีดล้มลงกราบแทบพระบาทของพระลักษมณ์ พลังทูลวิงวอนขอให้ไว้ชีวิตยักษ์ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวด้วยเถิด นางยักษ์ ณีทูลรำพันว่า “ข้าแต่พระอนุชาผู้ประเสริฐ ขอพระองค์อย่าได้ฆ่าพวกข้าพเจ้าเสียเลย ความผิดพลาดทั้งหลายที่เกิดขึ้นนั้น ความจริงควรจะต้องตกอยู่กับทศกัณฐ์แต่ผู้เดียวเท่านั้น พวกข้าพเจ้ามิได้มีส่วนรู้เห็นด้วยเลย แม้แต่น้อย ข้าแต่พระองค์ผู้ประเสริฐ อย่างน้อยก็ขอได้ทรงรำลึกบ้างเถิดว่าในนามของพระรามผู้เซษฐาของพระองค์ ข้าพเจ้าขอวิงวอนขอชีวิตจากพระองค์ด้วยเถิด ในนามของพระรามเจ้าข้า! โอ! ศรีราม”

ในฉับพลันทันใด พระสุรเสียงของพระรามก็ดังก้องขึ้นมาจาก “หยุดก่อน ใครหนอมาเอ่ยชื่อเราในที่นี้?” พอสิ้นสุรเสียงพระศรีอวตาร

ก็ทรงปรากฏร่างขึ้นให้เห็น

นางยักษิณีเฝงเข้าสวมกอดพระบาททั้งคู่ของพระรามไว้
พลางร้องไห้ “ข้าแต่พระผู้เป็นที่พึ่งของสัตว์โลกทั้งหลาย ขอพระองค์
ได้โปรดพวกข้าพเจ้าก่อนเถิด ขอได้ทรงพระกรุณาช่วยชีวิตของพวก
ข้าพเจ้าพ่อ แม่ลูกทั้ง 3 นี้ก่อนเถิดพระเจ้าข้า”

เมื่อได้ทอดพระเนตรเห็นสภาพของยักษผู้สามี้ ภรรยา และ
ลูกน้อยทั้งสามอยู่ในลักษณะอันอนาถอนาถาเช่นนั้น พระรามก็แสน
จะทรงเวทนาดังที่เรา ๆ ท่าน ๆ ต่างก็ซึ้งทราบดีอยู่แล้ว อันพระ
หฤทัยที่แท้จริงของพระรามอวตารนั้น เปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณา
ต่อผู้ที่ได้รับภัยพิบัติและความทุกข์ยากทรมานทั้งปวง



ท้าวเธอจึงทรงโอบพระพาหาของพระอนุชาไว้ พลางตรัสว่า “พ่อลักษมณ์ น้องรักของพี่ ขอน้องจงอย่าได้สังหารยักษ์นี้เสียเลยนะ ขอให้พี่เห็นว่าเห็นแก่พี่นี้ด้วยเถิด เมื่อเขาขอร้องมาในนามของพี่ ขอน้องจงคิดดูเถิดว่า พี่จะหันหลังให้แก่ผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อตัวพี่เสียได้อย่างไร?”

ดาบหล่นลงจากพระหัตถ์ของพระลักษมณ์ผู้อนุชาในทันที ทันใดที่พระรามตรัสประภาษขาดพระโอษฐ์ลง นามหัตศจารย์เสียนี้กระไร เพราะพร้อมกันนั้นเจ้ายักษ์ผู้พ่อ นางยักษ์ผัวแม่ และลูกยักษ์ทั้งสามก็กลายสภาพเป็นนกแก้ว 5 ตัวไปในบัดดล

นกแก้วทั้ง 5 ตัว ต่างโผบินขึ้นสู่ห้วงเวหาอย่างร่าเริงแล้วก็กระทำประทักษิณเวียนรอบพระรามอวตารจนครบ 3 รอบ แล้วจึงร่อนลงมาฟุบตัวสยบศีรชะอยู่ ณ แทบเบื้องยุคลบาทของพระองค์

พระศรีอวตารทรงก้มพระวรกายลง ยืนพระพาหาและพระหัตถ์เบื้องซ้ายออกไปให้เจ้าวิหคทั้งห้าเกาะไว้ พลางก็ทรงใช้พระหัตถ์เบื้องขวาลูบไล้ศีรชะของนกนั้นไปพลาง ตรัสว่า “ดูก่อนเจ้านกน้อย เจ้าจงไปอาศัยทำรังอยู่ตามสมุทุมพุ่มไม้ให้เป็นสุข ๆ เถิด ขอเจ้าจงได้มีชีวิตอยู่อย่างอิสระเสรี แล้วก็จงอย่าได้ละลืมหือยามของเรอย่างที่ได้มาได้เอ๋ยมาแล้วในวันนี้ ตัวเราก็จักได้คอยมาอยู่เคียงข้างเจ้าเสมอ”

พอสิ้นพระสุรเสียงของท้าวเธอ เจ้านกแก้วทั้งห้าก็บินระเรีงลมขึ้นสู่สุณภากาศ แล้วหายลับไปในหมู่ไม้

นิทานชาวบ้านของอินเดียเล่ากันว่า นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นกแก้วของอินเดียก็ระลึกถึงพระนามของพระรามได้อย่างมิมีวันลืม

เลื่อน ฉะนั้น พอมีใครมาสะกิดหรือสอนให้พูดคำว่า “ราม ๆ” เข้า
เพียงนิดเดียวเจ้านกน้อยน่ารักนั้นก็พูดออกมาได้อย่างรวดเร็ว ท่านผู้
ได้อ่านเรื่องนี้แล้ว หากมีนกแก้วอยู่ที่บ้านจะโปรดลองสอนให้พูด “ราม ๆ”
ดูบ้างว่าจะพูดได้โดยรวดเร็วหรือไม่ ก็น่าจะดีเหมือนกัน.

* คำว่า “ศรี” หรือ “ศรีมัต” ใช้เป็นถ้อยคำยกย่อง มีความหมายคล้ายๆ
กับ “ผู้มีสิริ” “ผู้มีมิ่งขวัญ” นั่นเอง อย่างทางการของรัฐบาลอินเดีย
เรียกบัณฑิตเนห์รูว่า ศรีเนห์รู เป็นต้น



ธิดาพระอาทิตย์

นกยูงเป็นสัตว์สวยงามเพียงใดนั้น เด็ก ๆ คงทราบดี เวลานกยูง
รำแพน ความสวยงามของมันเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ เพราะทั้งขนทั้งหาง
ของมันจะแผ่คลี่ออกเป็นแผ่นใหญ่ สีเขียวเหลืองเปลืองงามแพรวพราว
ยิ่งนัก โบราณท่านบอกว่าเมื่อแรกเริ่มเดิมทีนั้น นกยูงไม่มีสีสันสดสวย
และหางก็ไม่มีแฉววาวับสวยงามอย่างนี้ดอก แต่แม้กระนั้น ด้วยชน
อันหลากหลายและด้วยหางอันยาวเพื่อยของมัน มันก็ยังเป็นสัตว์สวยที่ช่วย
ประดับโลกให้งดงามน่าดูไม่น้อย คงจะเป็นด้วยเหตุนี้กระมัง? เจ้ายง
งามจึงเกิดความทะนงในความงามประจำรูปกายของมันอยู่เป็นอันมาก
แทบทั้งวันมันจะเื่องกรายออกมาอวดร่างอยู่ด้วยความภาคภูมิใจ และ
ตลอดวัน ดูเหมือนมันจะไม่รู้จักทำอะไรเลย นอกจากครุ่นคิดถึงรูป
โฉมอันงดงามของตนเองเท่านั้น

ในฟากฟ้าเบื้องบน ธิดาของพระอาทิตย์ได้เห็นรูปโฉมของนก
ยุงงดงามเช่นนั้นก็เกิดความรัก แม้พระอาทิตย์ผู้บิดาจะได้พยายาม
ห้ามปรามมิให้นางรัก โดยบอกว่าไม่เหมาะสมกัน แต่ธิดาพระอาทิตย์
ก็หาเชื่อฟังไม่ ในที่สุด พระอาทิตย์ก็ต้องตัดสินใจ ส่งราชรถทองเทียม
ด้วยม้าเทศขาว 7 ตัว พร้อมด้วยของขวัญเป็นอันมาก ลงมายังมนุษย์
โลก เพื่อเชื้อเชิญให้เจ้านกยูงขึ้นไปบนสวรรค์



เมื่อลงมาถึงพื้นโลกแล้ว บริวารของพระอาทิตย์ก็เข้าห้อมล้อม
เจ้านกยูงงามไว้ พร้อมกับมอบของขวัญให้ด้วยความคารวะ พลังกล่าวว่า
“ท่านผู้โฉมงาม พวกข้าพเจ้าเป็นบริวารของพระอาทิตย์ ลงมาจาก
สวรรค์เพื่อนำของขวัญเหล่านี้มามอบให้ท่าน บัดนี้ นายของข้าพเจ้า
มีบัญชาให้พวกข้าพเจ้ามารับท่านไปสู่สวรรค์ เพื่ออภิเษกกับธิดาของ
พระองค์ ขอท่านจงไปพร้อมกับพวกข้าพเจ้า ณ บัดนี้เถิด”

เจ้านกยูงก็ยิ้มอยู่ในใจ มันเฝ้าแต่กรีดกรายรำแพนหางเยื้องย่าง
อยู่ไปมา ยังไม่กล้าจะแสดงความดีใจให้ใคร ๆ รู้ แต่ปากของมันก็เที่ยว
ได้พูดให้ใคร ๆ ฟังแล้วว่า พระอาทิตย์ต้องการเชิญมันไปเป็นลูกเขย
และมันไม่อยากจะขัดใจพระอาทิตย์ เพราะฉะนั้น ในที่สุด มันก็ยอม
ขึ้นราชรถไปสู่สวรรค์แต่โดยดี

ที่ประตูสวรรค์นั้น พระอาทิตย์และพระมเหสีต่างสวมเครื่องทรงอันงดงามมายืนคอยต้อนรับเชษฐาอยู่ พอรাত্রที่เจ้านกยูงนั้นมาเข้าเทียบประตูวังสวรรค์ เจ้านกยูงก็ย่างเท้าลงอย่างวางท่า แทนที่มันจะยิ้มแย้มหรือแสดงความเคารพผู้ที่กำลังคอยต้อนรับมันอยู่ มันกลับวางท่าที่ปึงชาและเมินเฉยเหมือนไม่อยากจะพูดจากับใคร ฝ่ายพระอาทิตย์และพระมเหสีนั้นด้วยความรัก สงสาร และเมตตาจิตน้อยก็สัพพยายมเอากเอใจเจ้านกยูงทุกอย่าง ไม่ว่าเจ้านกยูงจะต้องการอะไร หรือทำอะไร เป็นต้องจัดหาให้โดยรีบด่วน มิได้รอช้า ทุกๆ วันทั้งสองพระองค์จะต้องจัดหาของขวัญใหม่ ๆ สวย ๆ มาให้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้เจ้านกยูงเกิดความสบายใจในชีวิตที่อยู่บนสวรรค์ แต่แทนที่จะรู้สึกกตัญญูต่อพระอาทิตย์และพระมเหสี เจ้านกยูงกลับวางท่า ยโสโอหังมากขึ้นกว่าเดิมไปอีกหลายเท่า

ถึงกระนั้นพระอาทิตย์ก็ได้ละความพยายามที่จะเอาชนะใจเจ้านกยูงด้วยความคิด ท้าวเธอถึงกับจัดส่งธิดาสาวสุดสวาทให้ไปคอยเฝ้าดูแลให้ความสะดวกสบายแก่เจ้านกยูงถึง ณ ปราสาทที่มอบให้มันอยู่ ธิดาพระอาทิตย์เองก็พยายามเอากเอใจรักใคร่มันอย่างมอบกายถวายชีวิตให้ แม้เจ้านกยูงจะไม่มีน้ำใจเอื้ออารีต่อเธอแต่ด้วยความรักอันแน่วแน่ ที่เธอมีต่อเจ้านกยูง เธอก็อุตส่าห์ทนหวานอมขมกลืน ไม่ปริปากพูดสิ่งไร อันจะก่อความสะเทือนใจให้แก่มันเลย เฝ้าดูแลปฏิบัติตามความต้องการของมันทุกอย่าง เช่นจัดหาเครื่องแต่งกายและของประดับอันมีค่ามาให้สวมใส่ พยายามหุงหาอาหารอันโอชะรสมาให้มันกิน ยามบ่ายอากาศร้อนอบอ้าว เธอก็เฝ้าโบกพัดวีให้มันได้นอน

หลับอย่างสบาย ยามเย็น เมื่อพระอาทิตย์ลับของฟ้าไปเธอก็จะร่วมกับพวกนางสาวสวรรค์ขับร้องรำเฝ้าให้ความบันเทิงแก่เจ้านกยูงผู้นั่งชุกอย่างสง่างามหาความสำราญอยู่บนแท่นทอง อย่างมีพักต้องกังวลถึงสิ่งใดในโลก

ตลอดเวลาที่ผ่านมา พระอาทิตย์ได้เฝ้าดูการปฏิบัติตัวของเจ้านกยูงอยู่ด้วยความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ในที่สุด พระอาทิตย์ก็ได้คิดขึ้นมาว่า จะต้องสอนบทเรียนให้เจ้านกยูงสันดานชั่วตัวนี้ได้รับสำนึกเสียบ้าง

คิดแล้วพระอาทิตย์ก็เข้าไปหาเจ้านกยูง แล้วพูดว่า “เจ้านกยูงสันดานชั่ว เจ้าเห็นบ้างหรือไม่ว่าเราได้ทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อเจ้า แต่ความยโสโอหังของเจ้า มันทำให้เจ้าตาบอดไปเสียแล้ว เราทนดูสันดานอันเลวร้ายของเจ้าต่อไปไม่ได้แล้ว เพราะฉะนั้นเจ้าจงไปเสียให้พ้นจากสวรรค์นี้เถิด”

พอพระอาทิตย์พูดขาดคำ บรรดาผู้ห่มนัสเจ้านกยูงอยู่แล้วด้วยกันทั้งนั้น ก็รุกกันเข้าห้อมล้อมขับไล่เจ้านกยูงจนตกลงมายังโลกมนุษย์ บรรดาผู้ที่อยู่บนสวรรค์ได้เห็นเหตุการณ์นี้ ต่างก็พอใจในเคราะห์กรรมที่เจ้านกยูงได้รับ และพากันพูดไปในทำนองเดียวกันว่า “สมน้ำหน้ามันแล้ว มันอยากโอหังเสียเหลือแสน แต่ความจริงแล้ว มันควรจะได้รับโทษมากกว่านี้หลายเท่าด้วยซ้ำไป”

ในท่ามกลางผู้ที่ชื่นชมในโชคร้ายของเจ้านกยูงนี้ มีอยู่ผู้หนึ่งที่มีความรู้สึกเป็นไปอย่างตรงข้าม นั่นก็คือธิดาสารูปงามของพระอาทิตย์ เธอมีอาจหักห้ามความรักที่เธอมีอยู่ต่อเจ้านกยูงได้ เธอได้แต่นั่งอยู่ในห้องคนเดียวด้วยความเปล่าเปลี่ยวและว่าเหวใจ พลังก็หวนรำลึก



ถึงเจ้านกยูงที่เธอแสนจะรัก พลันเธอก็ระเบิดเสียงร้องให้ออกมา
อย่างสุดกลั้น น้ำตาของธิดาพระอาทิตย์ไหลนองเป็นทางลงอาบแก้ม
แล้วเลยไหลย้อยหยดตกลงมาบนพื้นโลก และบนทางเจ้านกยูงผู้เป็น
ที่รักที่ผูกพันของเธอด้วย หยดน้ำตาแต่ละหยดของธิดาพระอาทิตย์
นี้เองพอถูกแสงแดดแผดเผา ก่อให้เกิดแควบนทางนกยูงขึ้นมาได้ และ
นับตั้งแต่นั้นมา ทางนกยูงจึงเริ่มมีแคววับวากกลายเป็นสัตว์สวยงาม
ประดับโลกสืบพันธุ์กันมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

นิทานเรื่องนี้....

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีเสือตัวหนึ่ง มันติดกรงที่นายพราน
ดักเอาไว้ที่ในป่า ถึงแม้จะพยายามดิ้นรนเท่า ๆ เพื่อจะให้หลุด ก็ไม่
สามารถจะดิ้นหลุดได้ ขณะนั้นยังมีพราหมณ์ผู้หนึ่งเดินผ่านมา
ทางนั้น เจ้าเสือจึงขอร้องให้พราหมณ์หยุด แล้วเอ่ยขึ้นด้วยน้ำตานอง
หน้าว่า

“คุณพ่อขอรับ ได้โปรดเอ็นดูผมเถิด ผมกระหายน้ำเต็มทีแล้ว
โปรดเข้ามาใกล้ ๆ ผมสักนิด ผมมีเรื่องจะขอพูดกับคุณพ่อสักหน่อย”

พราหมณ์เฒ่ากำลังจะเดินไปอาบน้ำเพื่อชำระร่างกายก่อนที่จะ
ประกอบพิธีบูชาพระเป็นเจ้าในเช้าวันนั้น จึงเดินเข้าไปใกล้กรงที่
เสือกำลังติดอยู่

เสือเอ่ยปากรำพัน ขึ้นว่า

“คุณพ่อใจบุญขอรับ ผมมิได้ทำผิดคิดร้ายแต่ประการใดเลย
แต่นายพรานใจร้ายกลับวางกรงดักผม ผมติดอยู่ในกรงมาตั้งแต่เมื่อ
คืนนี้ น้ำท่าสักหยดก็ยังมีได้ดื่มเลย เวลานี้ผมกระหายน้ำแทบจะตาย
อยู่แล้ว ได้โปรดเมตตาผม ช่วยเปิดประตูกรงให้ผมสักหน่อย เพื่อ
ผมจะได้ออกไปกินน้ำดับความกระหายสักหน่อยขอรับ”

พราหมณ์ผู้ชราตอบว่า

“เราไม่มีสิทธิที่จะทำเช่นนั้นได้ เจ้าจะได้ทำผิดคิดร้ายอะไรหรือไม่นั้นเป็นเรื่องระหว่างตัวเจ้ากับนายพรานเจ้าของกรงดัก เราจะปล่อยให้เจ้าเป็นอิสระไม่ได้ดอก เพราะเรามีใช้เป็นผู้วางกรงดักเจ้า”

“คุณพ่อขอรับ ผมมิได้ขอร้องให้คุณพ่อปล่อยผมเป็นอิสระทีเดียวเลยนะขอรับ ผมขอร้องแต่เพียงให้คุณพ่อเปิดประตูกรงให้ผมไปกินน้ำดับความกระหายสักหนอยเท่านั้น เสร็จแล้วผมก็จะกลับเข้ามาอยู่ในกรงอีกตามเดิม หากคุณพ่อไม่เชื่อ จะเดินคุมผมไปกินน้ำที่ลำธารใกล้ ๆ นี้ ผมก็ไม่ขัดข้องเลยนะขอรับ”

“เราจะไปเชื่อเจ้าอย่างไรได้? เจ้าเป็นสัตว์หน้าขน แล้วนอกจากนั้นก็ยังเป็นสัตว์ชนิดที่ดุร้ายเสียด้วย เพราะฉะนั้น แม้เราจะมีน้ำจิตคิดสงสารเจ้าเราก็ช่วยอะไรเจ้าไม่ได้ ดีไม่ดีขึ้นปล่อยเจ้าไป เจ้าก็จะกลับมาเล่นเอาเราเข้าเราก็จะแย่ไปเท่านั้นเอง”

“พิไรเอ๋ย! ทำไมคุณพ่อจึงพูดเช่นนั้นเล่าขอรับ? คุณพ่อเป็นพราหมณ์ เป็นที่พึ่งของสรรพชีวิต ตัวผมนี้กระหายน้ำแทบจะเอาชีวิตไม่รอดอยู่แล้ว ผมจะออกตัณญูไม่รู้คุณจนถึงกับทำร้ายคุณพ่อผู้ช่วยชีวิตผมได้อย่างไร? คุณพ่อโปรดเชื่อผมเถิด ผมขอสาบานว่า จะไม่มีอันตรายใด ๆ เกิดขึ้นเป็นอันขาด คุณพ่อเป็นพราหมณ์ คุณพ่อย่อมทราบดินะขอรับว่า การไม่ให้น้ำแก่ผู้กำลังกระหายหิวนั้นเป็นบาปอย่างยิ่ง”

เมื่อถูกสะกิดถึงธรรมะประจำวรรณะของตนเข้าเช่นนี้ ในที่สุดพราหมณ์ผู้เฒ่าก็ใจอ่อน จึงเดินเข้าไปใกล้กรง แล้วก็เอื้อมมือเปิด

ประตูกำลังปล่อยเสือออกมาข้างนอก

ทันใดที่ได้รับอิสรภาพหลุดออกมานอกกรง เจ้าสัตว์หน้าขน
ก็คำรามเข้าใส่พราหมณ์ผู้ใจบุญ พลังพูดใส่หน้าแก้วว่า

“เจ้าพราหมณ์โง่ เจ้าจงสวดมนต์เตรียมตัวตายได้แล้ว”

พราหมณ์ผู้เฒ่าตกใจจนตัวสั่น พลังพูดขึ้นด้วยน้ำเสียงละล้า-
ละลักว่า

“อ้าว ก็ไหนเจ้าให้สัญญากับเราเมื่อตะกี้ที่ว่า จะไม่ทำอันตราย
แก่เราอย่างไรเล่า? เจ้าลืมคำพูดของเจ้าเสียแล้วหรือ? และนี่นะหรือ
เป็นวิธีที่เจ้าแสดงความกตัญญูรู้คุณแก่ผู้ที่ช่วยชีวิตเจ้า?”

“เราไม่รู้อะไรทั้งนั้น เรารู้แต่ว่าเวลานี้เราทั้งหิวน้ำและกระหาย



ใครจะกินเจ้าเสียให้สมอยาก เพราะฉะนั้น เจ้าอย่ามาพูดอะไรกับเรา ถึงเรื่องความกตัญญูรู้คุณ หรือเรื่องคำมั่นสัญญาอะไรเลย เจ้าเป็นมนุษย์ เจ้าก็ย่อมจะรู้ว่าในระหว่างมนุษย์ด้วยกันทุกวันนี้ ความกตัญญูรู้คุณหรือความซื่อสัตย์ที่มนุษย์ปฏิบัติต่อกันอยู่ ก็คือการทำลายผู้ที่ช่วยเหลือตนให้พินาศวอดวายไป” เจ้าเสือร้ายตอบด้วยเสียงดัง พร้อมกับแยกเขี้ยวให้เห็นเป็นการขู่คำราม

“โฮ! ไม่จริง ไม่จริงดอก” พราหมณ์ผู้นำสงสารอุทาน พร้อมกับมือขึ้นโบกปฏิเสธ

“เฮอะ! ไม่จริงหรือ?” เจ้าเสือร้ายตอบสวนอย่างทันควัน “เอะละ เราจะให้เจ้าลองถามสรรพชีวิตที่อยู่ใกล้ ๆ ตัวเจ้าซิว่า ระหว่างคำพูดของเรากับของเจ้านั้น ของใครจะได้เสียงสนับสนุนมากกว่ากัน? เราจะยอมให้เจ้าเลือก กรรมการได้ห้าคน กรรมการทั้ง 5 นี้ หากมีแม้แต่ผู้เดียวที่ให้ความเห็นว่าคำพูดของเราผิด เราจะไม่กินเจ้า และจะปล่อยตัวเจ้าไปทันทีเดียว”

ครั้นแล้ว ทั้งเสือและพราหมณ์ผู้ซาก็ไปยังต้นมะม่วงแก่ต้นหนึ่งซึ่งขึ้นอยู่ใกล้ ๆ แล้วถามว่า การสนองตอบความดีด้วยความไม่ดีนั้นผิดหรือถูก?

ต้นมะม่วงตอบว่า

“อะไรจะผิด อะไรจะถูกนั้น เราไม่รู้หรอก เรารู้แต่ว่าวิสัยมนุษย์นั้น มักจะตอบสนองความดีด้วยความไม่ดีเสมอ จงดูตัวเรานี้แหละเป็นตัวอย่าง เราสู้อุตส่าห์ผลิดอกออกช่อมาให้ฝูงชนได้ชื่นชม

กับกลืนอันหอมหวาน อุดส่าห์ออกผลมาให้เด็ก ๆ ไปขบเคี้ยวเล่น และให้ทั้งผู้ใหญ่และเด็กได้กินอย่างเอร็ดอร่อย นอกจากนั้น เรายังแผ่กิ่งก้านสาขาให้มนุษย์ได้อาศัยใช้เป็นที่พักบังแดดกำบังฝน แต่ผลที่มนุษย์ตอบแทนเรานั้นเป็นอย่างไรบ้าง หักขาของเรา ขอบเอามือมาพันตัวเราเล่น และชอบทำลายเราด้วยวิธีอื่น ๆ สารพัดอย่าง พอเราแก่เข้าหน่อย ออกลูกมาให้กินไม่ทัน หรือหากมีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียนเราเข้า มนุษย์ก็จะประหัดประหารเรา ฟันเขี้ยวฟันขา ตลอดจนร่างกายของเราเป็นชิ้น ๆ สิมคุณงามความดีที่เราได้เคยทำไว้เสียสิ้น แล้วอย่างนี้จะให้เราออกความเห็น ว่า เสือผิด ไม่ควรกินพราหมณ์เผ่าอย่างไรได้?”

“ได้ยินไหม เจ้าพราหมณ์เผ่า? ตันมะม่วงเขาวาอย่างไร?”
เจ้าเสือร้ายคำรามด้วยความยินดีแล้วพูดต่อไปว่า

“เอาสี เจ้าอยากจะขอความเห็นใจจากใครอีกบ้างกับบอกมา”

ขณะนั้นมีกระบือตัวหนึ่งกำลังนอนเคี้ยวเอื้องอยู่ในหนองน้ำใกล้ ๆ นั้น พราหมณ์ก็เล่าเรื่องให้กระบือฟัง แต่ดูเหมือนกระบือเจ้าสำราญจะไม่ได้สนใจในคำพูดของพราหมณ์เท่าไรนัก เพราะระหว่างที่พราหมณ์พรวดู้อยู่ที่นั่นเจ้ากระบือก็ได้มองดูผู้พูดเลย หากแต่ยังคงบดเอื้องอยู่อย่างสบายใจ เมื่อได้ลำดับเรื่องราวให้กระบือฟังจบลงแล้ว พราหมณ์จึงถามกระบือว่า

“เมื่อเป็นเช่นนี้ ควรละหรือที่เสือจะกินลง?”

เจ้ากระบือปรีดาขึ้นอย่างสะลึมสะลือแล้วตอบพราหมณ์ไป
ซ้ำ ๆ ว่า

“พ่อลุงเอ๊ย ผมน่าจะอยากเห็นใจพ่อลุงจริง ๆ แต่ก็จนปัญญา พ่อลุงดูผมเป็นตัวอย่างก็แล้วกันว่าจะใครจะผิดใครจะถูก?”

แล้วกระป๋องก็เคี้ยวเอื้องไปพลาง พุดไปพลาง ว่า

“ตัวผมนี้ เมื่อยามหนุ่มแน่นก็เคยรับใช้มนุษย์ผู้เป็นเจ้านายมา อย่างถวายหัวให้ ผมไถนาให้เขา ทนหนักแอกพาดคอลากเกวียนให้เขา ทนทรมาน ให้ลูกหลานเขาขี่หลังเล่น เวลามีธุระจะไปไกล ๆ เขาก็ขึ้นหลังผมไป โอ๊ย! จีปาตะ ทั้งหมดนี้ผมรับใช้เขามาด้วยความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีตลอดเวลา....”

เจ้ากระป๋องหยุดพุดนิดหนึ่ง คล้ายกับจะคิดอะไร เสร็จแล้วก็ พุดต่อไปว่า

“ครั้งมาบัดนี้ ความซื่อได้เข้ามาครอบงำผม ผมไม่สามารถ จะรับใช้เขาล่องแคล่วเหมือนแต่ก่อนแล้ว แล้วพ่อลุงดูสิครับ เขา ปฏิบัติอย่างไรกับผม เขาเลือกใส่ไส่ส่งให้ผมออกไปจากบ้าน ในคอก ก็ไม่ให้อยู่ ผมจึงต้องมาหากินข้างนอก และมานอนเคี้ยวเอื้องอยู่ใน หนองนี้ ด้วยเหตุนี้แหละขอรับ ผมจึงหมดศรัทธา²ในมนุษยชาติ ผม เห็นว่าชาติมนุษย์นี้มีแต่ความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักบุญคุณ ไม่มีศีลมีธรรม และไม่รู้จักรักษาคำพูดของตนด้วย เพราะฉะนั้น ถ้าหากเสือจะกินลูก ผมก็เห็นว่าเป็นเรื่องช่วยไม่ได้ เพราะเป็นโอกาสของเขาแล้ว ผมเอง หากเป็นเสือก็เห็นจะต้องทำเช่นนั้นเหมือนกัน”

พุดจบแล้วกระป๋องเผลอก็หลับตาเคี้ยวเอื้อง หุบดสะบัดแมลงต่อไป



“ว่ายังไงเจ้าพราหมณ์เฒ่า? เจ้าได้นินค้ายมันพูดว่าอะไรไหม?”
 เสือถามพร้อมกับแลบลิ้นกวาดเลียริมฝีปากอยู่แผ่ลิบ ๆ

ขณะนั้น มีเหยี่ยวตัวหนึ่งบินมาเกาะอยู่บนต้นไม้ใกล้ ๆ นั้น
 พราหมณ์คิดว่าเหยี่ยวเป็นสัตว์ที่ใช้เวลาส่วนใหญ่บินอยู่ในอากาศ คง
 จะมีทัศนะต่างกับสัตว์ที่อาศัยอยู่บนพื้นดิน จึงเข้าไปเล่าเรื่องราวของ
 ตนให้เหยี่ยวฟังแล้วขอร้องให้เหยี่ยวออกความเห็น

กรรมการคนที่ 3 คือ เหยี่ยว กระพือปีกพื้บพื้บอยู่ 2-3 ครั้ง
 แล้วก็ตอบอย่างชัดถ้อยชัดคำว่า

“ท่านพราหมณ์ผู้โง่เขลา ผมอยากจะกล่าวอย่างเปิดเผยว่า เพื่อน
 ร่วมชาติของท่าน คือมนุษย์ทั้งหลายนั้นเต็มไปด้วยความชั่วช้าและ

เห็นแก่ตัว ผมอยู่ในห้องฟ้าจึงสามารถมองเห็นพฤติกรรมของพวกเขา
 ท่านได้ดี ท่านมีชีวิตอยู่ด้วยการทำลายล้างกันเอง แต่ปากของท่าน
 ทำเป็นผู้มีศีลมีธรรม ไม่ยอมให้ใครทำร้ายใคร อย่างพวกผมจะจับ
 นกจับหนูหรือสัตว์อื่น ๆ มากินเป็นอาหาร พวกท่านก็ว่าเป็นบาปเป็น
 กรรมไม่ควรทำ แต่เวลาพวกท่านเอารัณนามิยังพวกผมได้ ท่านกลับดี
 ใจ เฉลิมฉลองกันด้วยเหล้ายาปลาปิ้งเป็นการใหญ่ ไม่เห็นมีใครว่า
 กระไร ใช่แต่เท่านั้นะขอรับ พวกท่านยังตามรังควานพวกผมและลูก
 หลานจนถึงรังที่พวกผมแอบไปทำไว้ในซอกเขา แล้วอย่างนี้จะให้ผม
 พูดว่าเสือเป็นฝ่ายผิดอย่างไรได้? ขอท่านจงยอมเป็นอาหารของเสือ
 เสียแต่โดยดีเถิด นี่กว่าเอาบุญก็แล้วกันนะขอรับ”

พูดจบเหยียวกักระพือปีกบินขึ้นสู่ท้องฟ้าไป

“เป็นยังไง? เจ้าพราหมณ์หน้าโง่ พอใจหรือยังเล่าในคำพูดของ
 กรรมการคนที่ 3 นี้” เจ้าเสือร้ายคำราม พร้อมกับแลบลิ้นเลียปาก
 อีกแผ่ลิ้นหนึ่ง

พราหมณ์งง ไม่รู้จะตอบประการใดดี

เสือจึงหัวเราะโฮก ๆ แล้วพูดต่อไปว่า

“นี่แน่เจ้าพราหมณ์เฒ่า ยังมีจะเข้แก่อีกตัวหนึ่งกำลังนอน
 ผิงแดดอยู่ริมฝั่งน้ำถัดจากที่นี่ไปหน่อย ถ้าเจ้าอยากจะฟังความเห็น
 ของเขาในฐานะที่เขาเห็นโลกมานานกว่าเจ้า เราก็จะพาเจ้าไป และ
 เขาจะเป็นกรรมการคนที่ 4 ตามข้อตกลงของเรา”

พูดเสร็จ เจ้าเสือร้ายก็เดินนำหน้าพราหมณ์ไปยังจะเข้ชรา
 อายุร่วมร้อยปี ซึ่งกำลังนอนอ้าปากผิงแดดอยู่ที่ริมฝั่งน้ำ

พราหมณ์ก็เล่าเรื่องราวให้ฟังอีก

จะเข้แก่หัวเราะแล้วตอบอย่างช้า ๆ ว่า

“เจ้าหลานแก้วเอ๋ย หลานไม่น่าจะยกเอาปัญหานี้มาถามเราเลย เรามีชีวิตอยู่ในโลกมาเกือบจะครบศตวรรษหรือครบร้อยปีแล้ว แต่เรายังมองไม่เห็นคุณงามความดีของพวกเจ้าที่เป็นมนุษย์เลย เมื่อเรายังหนุ่มยังแน่นยังมีกำลังวังชาดีอยู่ พวกเจ้าก็มีจิตใจเป็นศีลเป็นธรรมดีอยู่หรอก ยังไม่กล้าข่มเหงรังแกเรา แต่พอเราแก่เข้าสิ พวกเจ้าก็ตามมารังควานเราอยู่ตลอดเวลา แม้แต่เด็ก ๆ ลูกหลานของเจ้าก็เอาเราไปเป็นเครื่องเล่น เทียวได้เอาก่อนกรวดบ้าง ก้อนหินบ้าง ขว้างปาหัวหนุหน้าตา และลำตัวของเรา บางคนไม่สาแก่ใจเพียงเท่านั้นะ เรานอนอ้าปากผิ่งแดดอยู่เฉย ๆ พวกเจ้าก็เอาก่อนกรวดขว้างเข้ามาในปากเราก็มี เราคิดว่าพวกเจ้าที่เป็นมนุษย์นั้นะ เป็นคนที่คบไม่ได้เลยจริง ๆ เพราะฉะนั้น การที่เสือเขาจะให้เจ้าเป็นอาหารของเขานั้นะนับว่าเหมาะสมแล้ว อย่างมาโอดครวญกับเราเสียให้ยากเลย เพราะเรานะเห็นด้วยกับการกระทำของเสือเป็นอย่างยิ่ง”

พูดจบ จะเข้แก่ตัวนั้นก็นอนหลับตา อ้าปากผิ่งแดดต่อไป

“จบกรรมการคนที่ 4 แล้วนะ เราจะยอมให้เจ้าถามกรรมการได้อีกคนเดียวเท่านั้น เป็นคนที่ 5 เจ้าเลือกเอาใครก็ตามใจ เพราะไหน ๆ เจ้าก็ต้องตายอยู่แล้ว เราไม่อยากจะขัดใจเจ้าหรอก” เสือพูดพลางก็แยกเขี้ยวอ้าปากหัวร่อว่าจนเห็นเขี้ยวทั้ง 4 เขี้ยว

ถึงตอนนี้สีหน้าของพราหมณ์เฒ่าผู้สูงอายุซีดเผือดลงอย่างเห็นได้ถนัด แก่หมดหวังเสียแล้วกระมังที่จะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้ต่อไป

พลาทพราหมณ์ก็รำพันอยู่ในใจด้วยความเศร้าสลดว่า

“เออหนอ! เราเห็นทีจะไม่รอดแน่ละคราวนี้ ใครเล่าเขาจะมาเห็นใจเรา เพราะแม้แต่ธรรมชาติและสิ่งสสารสัตว์บรรดาชีวิตทั้งหลายในป่าดงพงไพรนี้ก็ดูเหมือนจะเป็นปฏิปักษ์ต่อมนุษย์เสียโดยสิ้นเชิงแล้ว และทั้ง ๆ ที่เป็นเช่นนี้ พวกเราชาวมนุษย์ ก็ยังถือตนว่าตนดีกว่าวิเศษกว่าสิ่งที่มีชีวิตอื่น ๆ อยู่แน่นอน ก็มนุษย์เรานั้น มีอภิสิทธิ์อันใดเล่า ที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ และคุณค่าของตนเองขึ้นให้เหนือชีวิตเขาอื่นเช่นนี้?”

ขณะนั้นพอดีมีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งวิ่งผ่านมาจากทางนั้น เจ้าเสือร้ายจึงร้องตะโกนขึ้นว่า

“นี่แน่ะ! เจ้าหนุม! หยุดก่อน! เรามีธุระจะพูดอะไรกับเจ้าสักหน่อย” พอได้ยินเสียงเสือ ด้วยอารามตกใจ สุนัขจิ้งจอกก็เผ่นแนบแทบไม่คิดชีวิต.....

“หยุด! ถ้าเจ้ายังไม่อยากตาย ต้องหยุดเดี๋ยวนี้ มิฉะนั้นก็อย่าหาว่าเราทารุณนะ” เสือตะโกนลั่นจนทั้งป่าก้องกังวานไปด้วยเสียงสะท้อนของเสือร้าย

ในฉับพลัน สุนัขจิ้งจอกก็เงียบเสียง....หยุดวิ่ง...มีอออ่อนขาอ่อนลงทันที

เสือจึงพยักหน้าให้พราหมณ์เฝ้าขอความเห็นจากสุนัขจิ้งจอก พราหมณ์ก็เล่าเหตุการณ์ให้ฟัง แล้วขมวดด้วยคำถามแกมอ้อนวอนว่า

“ช่วยลงหน่อยเถอะ พ่อคุณเอ๋ย ช่วยออกความเห็นที่เถิดว่า ใน

กรณีอย่างนี้นะ สมควรแล้วหรือที่เสือเขาจะประพุดต่อลงเช่นนี้?”

สุนัขจึงจอกแสดงท่าทีลังเลใจอยู่สักครู่หนึ่ง แล้วก็ตอบว่า

“แหม! หมู่นี้ผมไม่ค่อยสบายเลยครับ ป่วยเป็นไข้หวัดมาหลายวันแล้ว ยังมีไข้ระออยู่เลย ขอประทานโทษเถอะ ไปถามความเห็นคนอื่นได้ไหมขอรับ? ถ้าผมให้ไปก็น่ากลัวจะผิดพลาดหรือขาดความเป็นธรรม แล้วก็จะเสียหายด้วยกันทุกฝ่าย”

“นี่! เจ้าอย่าชักทำให้มันมากไปนักเลย เรากำลังหิว เดี่ยวจะหาว่าเราไม่เตือนไม่ได้นา” เจ้าเสือร้ายคำรามตะคอก ๆ

สุนัขจึงจอกจึงโค้งให้เสือแล้วถามว่า

“ที่ท่านพราหมณ์เฒ่าพรรณนามานี้ เป็นความจริงหรือขอรับ?”

“เออ จริงทุกอย่างนั่นแหละ เจ้าเห็นว่าใครผิดใครถูกก็ว่ามาไว ๆ เข้าเถอะ อย่ามัวชักช้าอยู่เลย เราหิวเต็มทีแล้ว” เสือตะคอกต่อ

ถึงตอนนี้ พราหมณ์ถึงกับยืนตัวสั่นระริก และขาแขนตลอดไปจนเท้าก็สั่นงจนเห็นได้ชัด ส่วนเสือนั้นแลบลิ้นอยู่แผ่ลิ้น ๆ เลี้ยริมฝีปากกระชั้นขึ้นกว่าเดิม

“ก่อนที่จะให้ความเห็นอะไรลงไป ผมขอประทานโทษ ขออกรรมซึ่งเป็นพยานหลักฐานสักหน่อยจะได้ไหมขอรับ?” สุนัขจึงจอกหันไปก้มหัวลงคำนับเสือพลางถาม

“ได้สิ จะเป็นไรไป” เสือตอบอย่างผยอง แล้วก็พาสุนัขจึงจอกกับพราหมณ์เดินกลับไปยังกรงซึ่งเสือเคยถูกขังอยู่

“อ้อ กรงธรรมดา ๆ อย่างนี้นะหรือขอรับ? เอ๊ะ! อย่างนี้ใคร ๆ ก็เดินเข้าออกได้นี้ขอรับ ไม่น่าจะเป็นปัญหาอะไรที่ถึงกับจะทำให้

ท่านต้องหันไปฟังโบบุญอิตาพราหมณ์แก่คนนี่เลย” สุนัขจึงจอกหันไป
ตีหน้าตายพูดกับเสือ

“เจ้าโง่! เจ้าละมันโง่เสียจริง ๆ ก็ตอนนั้นประตูกรงมันปิดอยู่นี่นะ
แล้วเจ้าจะให้เรานอกจากได้อย่างไรเล่า?” เจ้าเสือร้ายพูดแถมหัวเราะด้วยความ
ขบขันในความโง่ของสุนัขจึงจอก

แต่จึงจอกหนุ่มก็ยังแสรังทำเป็นยืหน่ง ไม่เข้าใจอยู่นั่นเอง
อารามผยองและขาดความยังคิด เสือจึงผลุนผลันพูดขึ้นในทัน
ทีทันใดว่า

“พุทโธเอ๊ย! ตั้งแต่เกิดมา ยังไม่เคยเห็นใครโง่เหมือนเจ้าเลย นี่
เรื่องมันเป็นอย่างนี้ เราจะแสดงให้เจ้าดู เจ้าจะได้เข้าใจเหตุการณ์ได้
ดียิ่งขึ้น”

พูดพลางเสือก็เดินแซงหน้าจึงจอกหนุ่มพราหมณ์เฒ่า เข้าไป
ในกรงด้วยความมองอาจโดยมิทันยังคิดว่า นั่นเป็นกลลวงของสุนัขจึงจอก
ในอันที่จะให้ตนต้องตกเข้าไปอยู่ในกรงข้างอีกวาระหนึ่ง

พอเสือเดินคล้อยหลังเข้ากรง สุนัขจึงจอกก็พยักหน้าให้พราหมณ์
ผู้เจริญรีบปิดประตูกรงเสีย ในบัดดลเสือก็กลับไปมีสภาพเช่นเดิม
กล่าวคือหมดอิสรภาพและหมดโอกาสที่จะแสดงความกำแหงหาญ
ของตนต่อผู้อื่นได้อีกต่อไป เมื่อเห็นว่าเขี้ยวเล็บของเสือไม่สามารถ
จะเป็นภัยแก่ตนได้แน่แล้ว จึงจอกหนุ่มจึงหันไปสั่งสอนเสือว่า

“ถึงแม้จะเก่งกล้าและมีกำลังวังชาสักปานใดก็ตาม จงอย่าได้
ทะนงตนถูกผู้ที่มิกำลังด้อยกว่าตน เพราะกำลังภยันนั้น บางครั้งก็ให้
ประโยชน์น้อยกว่ากำลังสมอง”

พร้อมกันนั้น จึงจอกหนุ่มยังได้หันไปพูดกับพราหมณ์เสียด้วยว่า

“สามัญสำนึกเพียงช่อนเดียวนะ มีค่าเท่ากับความเป็นผู้มีใจบุญ
ล้วน ๆ เป็นถึง ๆ ที่เดียวนา”

พูดจบ จึงจอกหนุ่มก็ได้สั่งให้แกะเสื่อร้ายและพราหมณ์เฒ่า แล้ว
ก็เดินลับตาไปจากที่นั้น

“การช่วยเหลือคนพาลนั้น นอกจากจะเป็นความโง่แล้ว ยังเป็น
ภัยแก่ตนเองอีกด้วย”

1. พราหมณ์ อ่านว่า

พราม

2. ศรัทธา ”

สัด-ทา

3. ศตวรรษ ”

สะ-ตะ-วัด



เหมือนสายฟ้าแลบ

ฟ้าแลบ ฟ้าแลบ แล็บ ๆ เรานี้แสนลูกนัยน์ตา
ต้องใส่หมวกแก้ว จึงจะไม่แสนนัยน์ตา
เรามองดูฟ้า ฟ้าแลบ ๆ แล็บ ๆ

ข้างบนนี้เป็นเพลงร้องเล่น ๆ บทหนึ่งของผู้เขียนสมัยเมื่อยังเด็ก ๆ
อยู่ ครั้นเมื่อเติบโตเป็นสาว ผู้เขียนก็เกิดติดใจในคำกล่าวของใครคน
หนึ่ง ซึ่งคงจะเป็นนักประพันธ์นิรนาม ได้รับคำกล่าวเหล่านั้นเป็น
มรดกตกทอดสืบกันมาช้านานจนไม่ทราบว่าเป็นใครกันแน่ คำกล่าว
นั้นมีว่า

ความสุข	เหมือน	ความฝัน
รูปโฉมโฉมพรรณ	เหมือน	ดอกไม้
ชีวิต	เหมือน	สายฟ้าแลบ

โปรดตรึกตรองดูเองก็แล้วกันว่า ที่ว่า “เหมือน” นั้น เหมือน
อย่างไรกันแน่

หัวเรื่อง “เหมือนสายฟ้าแลบ” เกิดขึ้นด้วยประการฉะนี้
แต่ในขั้นนี้ลองโปรดอ่านดูเรื่องเสียก่อน

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีหญิงสาวสวยคนหนึ่งในโลกมนุษย์
ที่พวกเราอาศัยอยู่นี้ ความงามของหญิงสาวผู้นั้น เป็นการเหลือวิสัย

ของผู้เขียนที่จะนำมาพรรณนาให้ถูกต้อง ผู้ใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย เมื่อได้เห็นรูปโฉมของเธอเข้าแล้วเป็นต้องออกปากชมและสรรเสริญ ผมของเธอนั้น “ดำระยับขลับเป็นมัน” เหมือนแมลงภู่ นัยน์ตานั้นเล็กก็ดำสนิทและกลมโตเสมือนหนึ่งนัยน์ตาของลูกเนื้อทราย ผิวพรรณของเธอเหลืองอร่ามงามเหมือนรวงข้าวสาลีเมื่อยามสุก....ความงามของเธอเหลือความสามารถที่ใคร ๆ จะพรรณนาได้จริง ๆ

บรรดาชายหนุ่มรอบ ๆ ละแวกบ้านเธอ ต่างก็มุ่งใจหมายปองที่จะได้เธอไปเป็นคู่ครอง แต่น่าประหลาดที่เธอไม่ยอมมอบความรักให้แก่ชายใดเลย หากมีใครพยายามใช้พลังกำลังเข้าบังคับเธอ เธอจะวิ่งหนี แต่ถึงกระนั้นก็ไม่มีผู้ใดจะสามารถวิ่งทันเธอได้ เพราะเธอมีฝีเท้าไวเสียยิ่งกว่าลมกรด

ในบรรดาชายหนุ่มทั้งหลายที่มุ่งใจหมายปองหญิงสาวรูปงามผู้นี้ ก็มีอยู่คนหนึ่งชื่อว่า ลักษณะมัน ลักษณะมันหลงรักเธอเสียยิ่งกว่าชีวิตของเขาเอง ลักษณะมันได้อุตส่าห์ติดตามสาวงามนิรนามผู้นี้ไปจนถึงนิवासสถานของเธอ แล้วก็พร่ำวิงวอนขอความเห็นใจจากบิดาของหญิงสาว ขอให้ได้กรุณายกธิดาสาวให้แก่เขาเถิด เพราะเขารักแสนรักเธอจริง ๆ และเขายินดีที่จะปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่างตามคำขอร้องขอของบิดาของหญิงสาว เพื่อเป็นการทดแทนพระคุณที่จะดลบันดาลให้เขาได้เธอผู้นี้ไปเป็นศรีภริยาสมตามความปรารถนา

บิดาของสาวเจ้าได้กล่าวตอบว่า “ถ้ากระนั้น พ่อหนุ่มน้อย ท่าน

ก็จงมาเป็น เจ้าบ่าว รับใช้การงานอยู่ในบ้านของเราเป็นเวลาสัก 12 ปี
เถิด แล้วเราจะยกลูกสาวของเราให้”

ด้วยประการฉะนี้ ลักษมณ์ก็ได้มีโอกาสเข้าไปอยู่ในบ้านของ
สาวเจ้าในฐานะคนรับใช้ผู้ซื่อสัตย์ และเขาก็ได้ใช้ความพยายามทุก ๆ
วิถีทางที่จะปฏิบัติหน้าที่ของเขาให้ดีที่สุดและด้วยความเต็มอกเต็มใจ
ที่สุดเท่าที่เขาจะสามารถทำได้

กาลเวลาได้ผ่านพ้นไปที่ละปี ๆจนในที่สุดเมื่อครบกำหนด
ตามคำมั่นสัญญาแล้ว ลักษมณ์จึงได้พูดแย้มพรายให้นายของตนทราบ
ว่า

“ท่านครับ ผมได้ปฏิบัติหน้าที่รับใช้ท่านมาเป็นเวลาถึง 12 ปี
แล้ว บัดนี้ครบตามกำหนด ผมมีความปรารถนาจะเดินทางกลับยัง
เคหสถานของผมแล้ว เพราะฉะนั้น ขอท่านผู้มีเมตตา ได้โปรดปฏิบัติ
ตามสัญญาที่ท่านได้ให้ไว้แก่กระผมเถิด”

บิดาของสาวเจ้าจึงตอบว่า “นี่แน่ะพ่อหนุ่มน้อย ไหน ๆ เจ้าก็
ได้ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าเป็นอย่างดีตลอดมา เราจึงขอบอกแก่เจ้าว่า
เรามีความรู้สึกพึงพอใจในปฏิบัติการ ความซื่อสัตย์ และมีน้ำอดน้ำ-
ทนของเจ้าเป็นที่ยิ่ง เราจะตรารางวัลให้แก่เจ้าตามที่ได้เคยสัญญาเอาไว้
ไว้อย่างแน่นอน”

พูดพลางบิดาของสาวเจ้าก็ขอตัวลูกเข้าไปในห้อง แล้วก็กลับ
ออกมา ยกเอาผอบใหญ่ไว้กะโตะใบหนึ่งมีฝาปิดสนิทออกมาด้วย พลาง
ปากก็กล่าวว่า



“นี่แหละลูกรัก รางวัลที่พ่อขอมอบให้แก่เจ้า ผอบใหญ่ใบนี้บรรจุโลหิตของพ่อไว้เต็มเปี่ยมทีเดียว ขอเจ้าจงอย่าได้เปิดฝาทอดดูเป็นอันขาด จนกว่าเจ้าจะได้เดินทางไปถึงบ้านของเจ้าแล้ว หากว่าเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อได้โดยเคร่งครัดเหมือนกับที่เจ้าได้ปฏิบัติตลอดมาทั้ง 12 ปี พ่อก็เชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างคงจะเรียบร้อยสมตามความปรารถนาของเจ้าทุกประการ”

พูดแล้วบิดาของสาวเจ้าก็ยกผอบใหญ่ลูกนั้นมอบให้แก่ลักษมณ์ ลักษมณ์รีบรับผอบใหญ่ไว้ด้วยอาการดีอกดีใจ พร้อมกับรับสัญญาว่าจะไม่เปิดดูเลยจนกว่าจะไปถึงที่บ้าน เสร็จแล้วลักษมณ์ก็เริ่มออกเดินทางกลับ พร้อมกับมีผอบใหญ่ลูกนั้นหนีไปบนศีรษะด้วย

การเดินทางต้องผ่านป่าในระยะไกล และต้องใช้เวลาหลายวัน อยู่สักหน่อย ข้างลักษณะมันเองก็อยากจะไปให้ถึงบ้านเร็ว ๆ เพราะกระหายใคร่จะรู้เหลือเกินว่า อะไรกันแน่หนอที่อยู่ในผอบลูกนั้น? เขายังจำคำพูดของบิดาหญิงคนรักของเขาได้ดีว่า ท่านบอกว่ามีโลหิตบรรจุอยู่ข้างในนั่นเต็ม แต่เขาก็เชื่อตามคำพูดนั้นได้ไม่สนิทนัก ก็จะเป็นไปได้อย่างไรเล่า? ในเมื่อเขาไม่ได้ยินเสียงน้ำอยู่ข้างในนั้นสักนิดเดียว?

“แหม อยากเปิดออกดูจริง ๆ” เขาคิด “มันจะเป็นอะไรกันแน่หนอ?” ใจหนึ่งอยากเปิดออกดู แต่อีกใจหนึ่งก็ไม่กล้า เพราะยังระลึกถึงคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้ต่อบิดาของสาวคนรักอยู่ เขาได้แต่ถอนใจ ออกเดินทางต่อไป พลงพร้อมกับนึกปลอบใจตัวเองไปพลางว่า “เออ ก่อนคำวันนี้ เราก็จะถึงบ้านของเราแล้วนี่นา เราสู้อุตส่าห์ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้านายเรามาตั้งนานถึง 12 ปี แล้วทำไมกะอีแค่อีกไม่กี่ชั่วโมงเท่านั้นเราจะปฏิบัติตามคำสั่งต่อไปไม่ได้เล่า?”

คิดอย่างนั้นแล้ว ลักษณะมันก็ออกเดินรุดหน้าต่อไป

ตอนสายวันนั้น ดวงอาทิตย์ส่องแสงแรงกล้าขึ้นตามลำดับจนกระทั่งเวลาจวนจะเที่ยงแล้ว ตัวเขารู้สึกเหนื่อยอ่อนเป็นกำลังเพราะไหนดจะถูกแสงแดดแผดเผามาตลอดเวลา ทั้งการเดินทางซึ่งเริ่มมาตั้งแต่เช้า ทุก ๆ วันก็ทำให้เขาแสนที่จะเมื่อยล้า แล้วยังแต่ละฝีก้าวที่เขาอย่างทำออกเดินไปข้างหน้านั้นอีกเล่า เขาก็รู้สึกว่าผอบที่เขาเห็นไว้บนศีรษะนั้น หนักอึ้งยิ่งขึ้นทุกที ๆ ทั้งรู้สึกเหมือนกับว่าได้ยินเสียงสิ่งใดสิ่งหนึ่งกลิ้งขลุ ๆ ขล็ก ๆ อยู่ข้างในนั้นด้วย

ทั้งนี้ทำให้ลักษมณ์คิดสงสัยอยู่ในใจว่า ชะรอยหญิงคนรักของเขาจะอยู่ภายในผอบนั้นเป็นแน่แท้ ใจหนึ่งอยากจะเปิดออกดูเสียให้พอรู้แจ้งว่าเป็นอะไร แล้วก็ปิดทันที แต่อีกใจหนึ่งหวนระลึกถึงคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้ต่อบิดาของสาวเจ้าขึ้นมาได้อีก จึงได้แต่ข่มใจตัวเองว่า

“อย่าเลย ตัวเราเอ๋ย จวนจะถึงบ้านอยู่แล้วนี่นา เอาไว้ไปเปิดที่บ้านดีกว่า”

บางครั้งความอยากเปิดมีมากเข้า มือของเขาก็เริ่มขยุกขยิก แต่แล้ว...เขาก็ต้องสั่งสอนตัวเองว่า

“โธ! ใจเราเอ๋ย เดียวก็จะถึงบ้านอยู่แล้ว รออีกสักนิดเถิดนะ”

ลักษมณ์ต่อสู้กับความรู้สึกอยากในจิตใจของตนเองไปพลางก็สาวเท้าก้าวเดินให้พ้นป่าไปพลาง พยายามเหหันความสนใจไปหาพวกพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลและสัตว์ป่า ซึ่งเผ่นโผนโจนอยู่รอบตัวของเขา ทั้งส่งเสียงร้องไพเราะจับใจ อันได้แก่เสียงนกนานาชนิด แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ไม่เป็นการง่ายเสียเลยที่จะข่มจิตให้ได้ในเวลานั้น เพราะครั้งแล้วครั้งเล่าที่เขาแทบจะยั้งมืออันกำลังพยายามจะแกะฝาผอบเอาไว้ไม่ได้ ความมั่นใจว่าหญิงคนรักของเขาต้องอยู่ภายในผอบนั้นแน่นอนเท่านั้นแหละ ที่สามารถช่วยคลายความทรมานทรมานใจของเขาลงได้บ้าง

ลักษมณ์สาวเท้าออกเดินทางต่อไปในป่าอย่างไม่ย่อท้อ เวลาในวันนั้นก็ผ่านไป ๆ จนดวงตะวันเริ่มจะคล้อยต่ำลง และตกดินในที่

สุด ความเหนื่อยอ่อนได้เข้าครอบงำร่างกายของเขาไว้ทั่วสรรพางค์
แต่ถึงจะอย่างไรก็ตาม จิตใจของเขานั้นก็ยังคงกระวนกระวายไผ่หาอยู่
ความอยากรู้อยากเห็นได้ผุดขึ้นมาในสมองของเขาครั้งแล้วก็ครั้งเล่า

“ลองเปิดดูสักหน่อยเถิดน่า ดูพอให้รู้ว่าอะไรเป็นอะไรแล้วก็
รีบปิดเสียก็แล้วกัน คงไม่เป็นไรหรอก” ลักษมณ์นร่าพึงกับตนเอง

ด้วยความอ่อนเพลีย และความสองจิตสองใจไม่แน่อนว่าจะ
ควรเปิดดูหรือไม่ควรเปิดดูทำให้ลักษมณ์ลดตัวลงนั่งบนนอนไม้ริม
ทาง มือทั้งสองค่อย ๆ ประคับประคองผอบใบใหญ่ลงจากศีรษะแล้ว
วางไว้บนพื้นดินเบื้องหน้า ขณะที่มือเขาประคองผอบวางลงอย่างทะนุ
ถนอมนั้น หูของเขาก็แว่กคล้ายคลิบคลบล่าว่าจะได้ยินเสียงหญิงสาว
หัวเราะคิกคักอยู่ภายในนั้น และพอเสียงคิกคักซาลง เขาก็ดูเหมือน
จะได้ยินเสียงพูดจากระซิบกระซาบเบา ๆ แล้วก็มีเสียงทอดถอนใจ
ประหนึ่งว่าจะคร่ำครวญ....

หัวใจของลักษมณ์แทบจะระเบิดออกมาด้วยความอยากรู้ และ
ในทันใดนั้นก็คล้ายคลิบคลบล่าว่ามีเสียงหนึ่งมากระซิบที่ข้างหูของ
เขาว่า “เปิดเถอะ ลักษมณ์ เปิดดูสักนิดหนึ่งเถิด ไม่เป็นไรหรอกเปิด
ดูนิดเดียวเท่านั้นแหละจะเป็นไรไป”

ลักษมณ์เหมือนกับถูกกระทุ้งมือ ให้อยู่ ๆ เอื้อมไปเปิดฝาผอบ
....เพียงให้เผยอขึ้นนิดหนึ่ง.....นิดเดียวเท่านั้น.....

.....ทันใดที่ฝาผอบสัมผัสกับมือของเขาเข้าเท่านั้น.....

ฝาผอบก็ลั่นเสียงดังเปรี้ยะ ขึ้นมาในทันใด แล้วฝานั้นทั้งอันก็

กระเด็นออกมาโดนใบหน้าของเขา และ...ก่อนที่จะทันรู้ว่าอะไรเป็นอะไร ลักษณะก็ผงะ เพราะได้เห็นร่างของหญิงงามที่เขาแสนรักลอยออกมาจากผอบใบใหญ่ เป็นร่างบาง ๆ เงาม ๆ ม้วนไปม้วนมาคล้ายเปลวควัน และภายในชั่วพริบตาเดียว ร่างนั้นก็กลายเป็นสายฟ้าแลบแวบสว่างแล้วหายไปในท่ามกลางความมืดของท้องฟ้ายามค่ำ....

อนิจจา ลักษณะผู้นำสงสาร เขาต้องสูญเสียครุฑียอดรักของเขาไปเสียแล้ว....สูญเสียไปอย่างไม่มีวันที่จะได้กลับคืนมา.....เพราะเหตุใดเล่า? ก็เพราะเขาละเมิดคำมั่นสัญญาของเขานั่นเอง.....

พอได้สติ ลักษณะก็ร้องตะโกนขึ้นสุดเสียงว่า “ยอดรัก....กลับมาก่อน กลับมาหาฉันก่อนเถิด” เขาตะโกนเรียก และพรวดเรียกอยู่



อย่างนี้หลายครั้ง....แต่หญิงสาวที่เขารักจะกลับคืนมาก็หาไม่

ในที่สุดลักษมณ์จึงหอบเอาธนูขึ้นมายิงไปตามสายฟ้าแลบนั้น ทำให้เกิดเสียงเปรี้ยงปร้างดังสนั่นหวั่นไหวไปทั่วทั้งสี่ทิศ หรือแปดทิศ สิบหกทิศ และสามสิบสองทิศ ตามแต่ที่จะเชื่อกันว่ามีกี่ทิศ แต่สาวงามนั้นกลับได้แต่หัวเราะ เห็นฟันขาววาวสว่างอยู่ในท่ามกลางความมืดนั่นเอง เธอโบกมือมายังลักษมณ์เป็นครั้งสุดท้าย แล้วก็อันตรธานหายไปในกลุ่มก้อนเมฆ

ด้วยประการฉะนี้ นอกเสียจากเป็นสายฟ้าแลบแปลบปลาบแล้ว ร่างขาวของสาวงามผู้นี้ก็ไม่มีสิ่งไรเหลือไว้ให้เห็นในเบื้องหลังอีกเลย

เรื่องของชาวบ้านอินเดียทางฝ่ายเหนือเขาเล่ากันว่า เสียงลูกธนูของลักษมณ์ที่แหวกอากาศหรือไปกระทบกับกลุ่มก้อนเมฆนั่นเอง ทำให้เกิดเสียงฟ้าร้องขึ้น และแม้ในปัจจุบันนี้ คินโดที่มีพายุฝนพวยเราก็จะสามารถเห็นสาวงามหญิงคนรักของลักษมณ์ได้ในรูปของสายฟ้าแลบที่แล่นแปลบปลาบผาความมืดไปมาอยู่ในท้องฟ้าอันไม่รู้มีที่สิ้นสุด

สาวงามผู้นี้ยังคงขาวผ่องเจิดฉายอยู่เช่นแต่ก่อน แต่ก็ไม่มีผู้ใดใครเลยจะสามารถจับได้ไต่ทันเธอได้ ทุกครั้งที่เธอส่องแสงแวบวาวสว่าง ธนูของลักษมณ์ก็จะแหวกอากาศคำรามลั่น ก่อให้เกิดฟ้าร้องขึ้นซึ่งพวกเราเองก็คงจะเคยได้ยินมาบ้างแล้ว เหมือนกับที่ผู้ใหญ่อ่านเล่ากันในนิยายเรื่องรามสูรขว้างขวานกระนั้น

อย่างไรก็ตาม ระบุของลักษมณ์ก็หาได้เคยประสบผลสำเร็จ
แต่ประการใดไม่ เพราะผีเท้าของสาวงามสายฟ้าแลบนั้น รวดเร็วเกิน
กว่าที่ระบุของลักษมณ์จะติดตามไปได้ทัน ถ้าลักษมณ์จะมีความอดทน
กว่านี้สักหน่อย....ท่านเสียดายแทนลักษมณ์บ้างไหม?

“เหมือนสายฟ้าแลบ” จึงจบลงด้วยประการฉะนี้



อิเหนาเจ้าอุบาย

พวกเราทุกคนคงเคยรู้เรื่อง อิเหนา กันมาบ้างแล้ว เพราะในวรรณคดีไทยเรามีเรื่อง “อิเหนา” (อ่านว่า อิ-เหนา มิใช่ อิ-เห-นา) พระราชนิพนธ์รัชกาลที่สองเป็นหลักสำคัญอยู่ แต่ใคร ๆ ก็คงจะทราบกันดีอยู่แล้วว่า อิเหนา เป็นเรื่องของชาว ผู้เขียนได้ไปพบเรื่องค่อนข้างแปลกเข้าเรื่องหนึ่ง เป็นนิทานของพม่าเขา ชื่อเรื่องว่า อีหน่องกับเจ้าหญิงบุษบา คงสันนิษฐานได้แล้ว ว่าชื่อ อีหน่อง ก็คือ อิเหนา นั่นเอง ทำให้คิดว่า นำเอานิทานพม่าเรื่องนี้มาเล่าสู่กันฟังคงจะดี เพราะพวกเราจะได้เปรียบเทียบกับว่า เรื่องอิเหนาของไทย กับอีหน่องของพม่าเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

เรื่องอิเหนาของพม่า ขึ้นต้นดังนี้.....

ในสมัยโบราณนานโพ้นออกไป ยังมีกษัตริย์สองศรีพี่น้อง ครองราชสมบัติอยู่ในดินแดนพม่า กษัตริย์พระองค์พี่ครองราชสมบัติอยู่ ณ นครสีหปุระ ส่วนพระองค์น้องครองราชย์อยู่ ณ นครรัตนปุระ กษัตริย์แห่งนครสีหปุระมีโอรสอยู่พระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่าเจ้าชายอีหน่อง เจ้าชายผู้นี้ทรงรอบรู้ในศิลปะวิชาการเป็นอย่างดี และมีความเฉลียวฉลาดสามารถเป็นยอดเยี่ยม ฝ่ายกษัตริย์แห่งนครรัตนปุระนั้นเล่า ก็มีธิดาพระองค์หนึ่งทรงพระนามว่า เจ้าหญิงบุษบา เจ้าหญิงผู้นี้พระสิริโฉม

งดงามราวกับเทพธิดาหยาดฟ้าลงมาเกิดในมนุษย์โลกจะนั้น

เมื่อเจ้าหญิงบุษบาทรงเจริญด้วยพระชนมายุ สมควรที่จะมี
สวามีได้แล้ว พระบิดาพระมารดา ก็ทรงดำริจะประทานเธอให้เป็นคู่
ครองของเจ้าชายอีหน่อง แต่ก่อนที่จะได้จัดให้อภิเษกสมรสกัน กษัตริย์
แห่งนครรัตนปุระได้ตัดสินพระทัยส่งฉายาลักษณ์หรือภาพวาดของ
เจ้าหญิงบุษบาผู้ราชธิดา ไปให้เจ้าชายอีหน่องได้ทอดพระเนตรเสีย
ก่อน ทั้งนี้นอกจากเพื่อเป็นการอวดว่า ธิดาของพระองค์มีพระสิริโฉม
งดงามเพียงไรแล้ว ยังเป็นการลองพระทัยเจ้าชายอีหน่องด้วยว่า จะทรง
รักใคร่ธิดาของพระองค์มากน้อยสักเพียงไร

แต่อนิจจา กษัตริย์แห่งนครรัตนปุระได้ทรงส่งภาพวาดหรือ
ฉายาลักษณ์ของธิดาของพระองค์ไปโดยมิได้ทรงบนบานศาลกล่าว
ให้พระกามเทพ ผู้เป็นเจ้าแห่งความรักได้ทราบเสียก่อน ดังนั้นพระ
กามเทพจึงกริ้วโกรธมาก แกล้งบันดาลให้ฉายาลักษณ์ของเจ้าหญิง
บุษบา ผิดเพี้ยนไปจากพระองค์จริง เป็นตรงกันข้ามไปที่เดียว กล่าว
คือ แกล้งให้กลับกลายเป็นรูปของหญิงที่มีหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัวเป็น
ที่สุด

ฝ่ายกษัตริย์แห่งนครสีหปุระและเจ้าชายอีหน่องเมื่อได้ทอด
พระเนตรเห็นรูปภาพของหญิงที่มีหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว ซึ่งกษัตริย์
แห่งนครรัตนปุระทรงส่งมาเช่นนั้น ก็เข้าพระทัยไปว่ากษัตริย์แห่งนคร
รัตนปุระ ซึ่งที่จริงก็คือพระอนุชาของพระองค์เอง มีพระประสงค์จะ
ดูถูกดูแคลนแผ่นดินสีหปุระ จึงทรงพิโรธเป็นอย่างยิ่ง ตรัสขับไล่ราช-



ทูตผู้เชิญพระราชสารและฉายาลักษณ์นั้นกลับคืนไปยังนครรัตนปุระ
ทันที

เมื่อได้ทอดพระเนตรเห็นราชทูตกลับมา พร้อมกับทูลเล่าความ
ที่ถูกเหยียดหยามเช่นนั้น กษัตริย์แห่งนครรัตนปุระก็ให้กริ้วโกรธกษัตริย์
แห่งนครสีหปุระ ผู้เป็นเชษฐาของพระองค์เองยิ่งนัก ยิ่งทรงตริกไป
ตรองมาแล้วก็ยิ่งฉุนโกรธ พระองค์จึงทรงตัดสินพระทัยยกเจ้าหญิง
บุษบาให้แก่เจ้าชายอินเดียองค์หนึ่ง ผู้ซึ่งเมื่อก่อนหน้านั้นก็ได้เคยทรง
ส่งคนมาทูลขอเจ้าหญิงบุษบาแล้ว ข้างเจ้าชายอินเดียเมื่อได้รับลาภลอย
เช่นนั้นก็ให้ตีพระทัยเป็นล้นพ้น รีบตระเตรียมพระองค์ออกเดินทาง
ไปสู่ นครรัตนปุระโดยด่วน

ฝ่ายเจ้าหญิงบุษบานั้นเมื่อได้ทรงทราบว่า เจ้าชายอีหน่องไม่ทรงสนพระทัยในพระนาง มีหน้าซำยังทรงขับไล่คณะราชทูตของพระบิดาเธอกลับนครรัตนปุระเสียอีกด้วย พระนางก็ทรงรันทดพระทัยเป็นอย่างยิ่ง แม้ในพระทัยอันแท้จริงนั้น พระนางไม่โปรดที่จะต้องตกไปเป็นชายาของเจ้าชายอินเดียตามพระราชดำริของพระบิดา แต่พระนางก็ทรงตระหนักว่า นั่นเป็นหนทางเดียวเท่านั้นที่จะแก้เผ็ดความเยโสโอหังของเจ้าชายอีหน่องได้ เพราะฉะนั้น เมื่อเจ้าชายอินเดียเสด็จมาถึงนครรัตนปุระพร้อมด้วยเครื่องราชบรรณาการอันมีค่ามากมายเพื่อทรงหมั้นพระนาง พระนางจึงไม่ทรงปฏิเสธ

ครั้นแล้ว ภายในนครรัตนปุระก็มีการตระเตรียมงานอภิเษกสมรสระหว่างเจ้าหญิงบุษบา กับเจ้าชายอินเดียอย่างเอิกเกริกโอฬาร บรรดาราชอาคันตุกะที่ได้รับเชิญไปในงานนั้น มีกษัตริย์แห่งนครสีหปุระและพระโอรสคือ เจ้าชายอีหน่องรวมอยู่ด้วย เจ้าชายอีหน่องนั้นทรงกระหม่อมยืมย่องอยู่ในพระทัยว่าสมแล้ว ที่ผู้หญิงรูปร่างหน้าตาขีริวอย่างเจ้าหญิงบุษบาจะต้องตกไปเป็นชายาของเจ้าเขก แต่ภายในเวลาอันไม่ช้านานเอง เจ้าชายอีหน่องก็ทรงตระหนักได้ดีว่า พระองค์ได้ทรงผิดพลาดไปอย่างถนัดในการที่มีได้ทรงเลือกเอาเจ้าหญิงบุษบามาเป็นคู่ชีวิตของพระองค์

ก็เพราะว่าเมื่อตอนที่พระประยูรญาติทรงแนะนำให้เจ้าหญิงบุษบากระทำการวะและรู้จักกับพระองค์นั้น พระองค์ได้ทรงมีโอกาสพระสิริโฉมอันงดงามเลอเลิศของเจ้าหญิงบุษบาด้วยพระเนตรของ

พระองค์เองได้ถนัด ในทันใดที่เจ้าหญิงบุษบาเสด็จเข้ามาประนมพระ
หัตถ์กระทำคารพ เจ้าชายอีหน่องจึงถึงกับทรงตะลึงและงงวย
ในความงามอย่างหนึ่งไม่มีสองของเจ้าหญิงบุษบา และนับตั้งแต่นั้น
มา เจ้าชายอีหน่องก็ทรงโคกเศร้าไม่เป็นอันสรงเสวยและบรรทม ได้
แต่ทรงครุ่นคิดถึงเจ้าหญิงบุษบาอยู่ตลอดเวลา และในขณะเดียวกันก็
ทรงรันทดพระทัยในความผิดพลาดที่มีได้ทรงเลือกเจ้าหญิงบุษบาเป็น
ชายาเสียตั้งแต่แรก

กามเทพ เจ้าแห่งความรักเมื่อได้เห็นความทุกข์ทรมานของเจ้า
ชายอีหน่องหนักเข้าเช่นนั้นก็รู้สึกสงสาร จึงเข้าดลพระทัยให้พระ
อนุชา หรือน้องชายของเจ้าหญิงบุษบา ไปช่วยปลดเปลื้องความทุกข์
ให้แก่เจ้าชายอีหน่องด้วย พระอนุชาพระองค์นี้เป็นที่รักใคร่สนิทสนม
ของเจ้าหญิงบุษบาอยู่แล้ว

เมื่อได้ไปพบเจ้าชายอีหน่อง และได้เห็นเจ้าชายอีหน่องตกอยู่
ในสภาพโศกเศร้าเช่นนั้น พระอนุชาของเจ้าหญิงบุษบาก็ทูลถามว่า

“เจ้าพี่ประจวบเป็นอะไรหรือพะย่ะค่ะ? หม่อมฉันรู้สึกไม่สบาย
ใจเลยที่ได้เห็นเจ้าพี่แสดงความเศร้าโศกเสียพระทัยเช่นนั้น หากมีสิ่ง
ใดที่หม่อมฉันพอจะรับใช้เจ้าพี่ได้บ้าง ก็โปรดบอกมาเถอะพะย่ะค่ะ
หม่อมฉันยินดีรับใช้เจ้าพี่ทุกประการ”

“ขอบใจมาก น้องรักของพี่ พี่ไม่สบายใจมาหลายวันแล้ว ความ
ป่วยไข้ของพี่นี้ก็มิแต่เจ้าพี่บุษบาของเธอเท่านั้นแหละที่จะช่วยเยียวยา
รักษาให้หายได้ หากว่าเธอปรารถนาจะช่วยเหลือพี่จริง ๆ แล้ว ก็จงไป

ขอโอสถจากเจ้าพี่บุษบาของเธอเถิด พี่จะคอยเธออยู่ที่นี้แหละ” เจ้าชายอีหน่องตรัสตอบด้วยความรันทดพระทัย

ถัดจากนั้นเจ้าชายพระองค์น้อยก็รีบรุดไปยังเจ้าหญิงบุษบาผู้เชษฐภคินี (พี่สาว) แล้วก็ทูลให้ทราบถึงอาการประชวรของเจ้าชายอีหน่อง และในที่สุดได้ทูลขอร้องให้เจ้าหญิงบุษบาทรงมีพระทัยสงสารเจ้าชายอีหน่องด้วย

“หากพระพี่นางไม่ทรงพระเมตตาต่อเสด็จพี่อีหน่องแล้ว หม่อมฉันเชื่อว่าเสด็จพี่อีหน่องคงจะสิ้นพระชนม์ภายในเวลาไม่ช้านี้เป็นแน่ ขอพระพี่นางได้โปรดประทานพระโอสถตามที่เสด็จพี่อีหน่องทูลขอมาโดยด่วนเถิดพะย่ะค่ะ หม่อมฉันจะได้รีบนำไปถวายเสด็จพี่อีหน่องเสียเดี๋ยวนี้” เจ้าชายองค์น้อยทูลอ้อนวอนเจ้าหญิงบุษบา

เจ้าหญิงบุษบานั่นอันที่จริงแล้วยังทรงรู้สึกอาลัยอาวรณ์ในเจ้าชายอีหน่องอยู่มาก ครั้นมาได้ทรงฟังพระอนุชาของพระนางเองพรรณนาถึงความทุกข์ทรมานของเจ้าชายอีหน่องเข้า ก็ยิ่งทำให้พระทัยของพระนางกลับอ่อนลงอย่างน่าประหลาด แต่ครั้งจะประทานโอสถให้เจ้าชายอีหน่องไปง่าย ๆ โดยฝากไปกับพระอนุชาของพระนางตามที่เจ้าชายอีหน่องทูลขอมา ก็ทรงเกรงไปว่าเจ้าชายอีหน่องจะทรงเข้าพระทัยว่าพระนางทรงองง้อ ดังนั้น จึงทรงฝืนพระทัยโดยขัดดุษฎีมานะของสตรี ตรัสกับพระอนุชาว่า

“เธอจงกลับไปทูลให้เจ้าพี่อีหน่องทรงทราบเถิดว่า เมื่อเจ้าพี่อีหน่องไม่ทรงปรานีพี่ เพราะทรงส่งรูปของพี่ที่เสด็จพ่อโปรดให้จัดไป

ถวายกลับคืนมา ดังเป็นที่ทราบกันทั่ว ๆ ไปแล้วนั้น ก็ขอเจ้าพี่อืหน่องอย่าได้ทรงหวังอะไรจากตัวพี่เลย เพราะแม่จะจัดส่งไปถวาย พี่ก็เชื่อว่าโอสถของพี่คงจะไม่ใช่ประโยชน์อะไรต่อเจ้าพี่อืหน่องนักดอก”

เจ้าชายองค์น้อยทรงพยายามทูลอ้อนวอนเจ้าหญิงบุษบาอยู่พักใหญ่ เมื่อเห็นว่าไม่มีทางจะเปลี่ยนพระทัยของพระเชษฐภคินีได้ จึงเสด็จกลับไปเฝ้าเจ้าชายอืหน่อง แล้วทูลขอความให้ทราบถึงท่าทีของเจ้าหญิงบุษบาทุกประการ

เจ้าชายอืหน่องตรัสปรึกษากับพระอนุชาองค์น้อยของเจ้าหญิงบุษบา ถึงวิธีที่จะช่วยกันแก้ไขสถานการณ์หลายอย่างต่างประการ ในที่สุดทั้งสองพระองค์ก็ทรงตกลงกันว่า จะปล่อยให้เจ้าหญิงแห่งราชวงศ์พม่าตกไปเป็นชายาของเจ้าชายอินเดียวไม่ได้อย่างแน่นอน เจ้าชายอืหน่องตรัสขึ้นด้วยความขุ่นเคืองพระทัยว่า

“พี่จะยอมให้เจ้าหญิงของประเทศเรา ตกไปเป็นคู่ครองของคนต่างชาติไม่ได้เป็นอันขาด พี่คิดออกแล้วว่าเราจะแก้ไขสถานการณ์กันได้อย่างไร เธอต้องช่วยพี่นะ แล้วทุกสิ่งทุกอย่างก็จะเรียบร้อยลงได้”

“เสด็จพี่จะให้หม่อมฉันช่วยอย่างไรละพะย่ะค่ะ? หม่อมฉันพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของเสด็จพี่เสมอ ขอได้โปรดบัญชาามาเถิดพะย่ะค่ะ หม่อมฉันเองก็ไม่ปรารถนาที่จะได้เห็นพระพี่นางของหม่อมฉันตกไปเป็นชายาของเจ้าแขกเหมือนกันแหละพะย่ะค่ะ” เจ้าชายน้อยทูลตอบ

“ถ้าอย่างนั้น เอาอย่างนั้นะ พรุ่งนี้จะเป็นวันอภิเษกสมรสเจ้า

พี่บุษบาของเธอ เธอจึงแอบไปบอกให้นางกำนัลเขาเตรียมข้าวของเครื่องใช้ประจำองค์ของเจ้าพี่บุษบาไว้ให้เรียบร้อย เมื่อถึงเวลาพวกเราจะปลอมตัวเป็นเจ้าชายอินเดีย ไปพาเอาตัวเจ้าพี่ของเธอขึ้นราชรถพาหนีออกมาทางประตูด้านหลังพระราชวัง” เจ้าชายอีหน่องทรงกำชับกำชาให้พระอนุชาองค์น้อยของเจ้าหญิงบุษบาปฏิบัติตามแผนที่ได้ทรงวางไว้อย่างแยบยล

เสร็จแล้วเจ้าชายอีหน่องก็เสด็จออกมาจัดราชรถ เทียมด้วยม้าฝีเท้าเร็วเป็นพิเศษ และตรัสสั่งเสียนัดแนะให้คนสนิทของพระองค์ทราบและปฏิบัติตามแผนที่ได้ทรงวางไว้อย่างรัดกุม อนึ่งเจ้าชายอีหน่องยังได้ทรงกำชับกำชานายทหารองครักษ์ให้จัดการเผาปะรำพิธีอภิเษกสมรสเสียให้สิ้นด้วย ในเมื่อพระองค์ได้ทรงพาเจ้าหญิงบุษบาเสด็จขึ้นราชรถหนีออกจากพระราชวังไปแล้ว

รุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันอภิเษกสมรสระหว่างเจ้าหญิงบุษบา กับเจ้าชายอินเดียตามหมายกำหนดการ เจ้าชายอีหน่องเสด็จขึ้นบรรทมแต่เช้าตรู่ แล้วก็ทรงปลอมพระองค์เป็นเจ้าชายอินเดีย เสด็จเข้าไปในเขตพระราชวังแต่เช้า ทรงแกล้งทำเป็นเสด็จเพื่อตรวจตราดูแลความเรียบร้อยของการตระเตรียมงาน

พอสบโอกาส ขณะที่ชาววังทั้งหลายกำลังสาละวันอยู่กับการจัดงาน เจ้าชายอีหน่องก็เสด็จเข้าไปในตำหนักของเจ้าหญิงบุษบาอย่างจู่โจม และอย่างที่ไม่มีความได้เคยคาดฝันมาก่อน พระองค์ก็เสด็จเข้าอุ้มเจ้าหญิงบุษบาหนีออกทางประตูด้านหลัง ท่ามกลางความพิศวงงงงวย

ของผู้ที่ได้เห็นเหตุการณ์ทุกคน ระหว่างที่ตกอยู่ในอ้อมพระอุระของ
เจ้าชายอีหน่องนั้น เจ้าหญิงบุษบาภิเษกทรงส่งเสียงร้องตะโกน เรียกหา
ให้เจ้าชายอีหน่องเสด็จมาช่วยพระนางอยู่ไม่ขาดระยะ ทั้งนี้ก็เพราะ
พระนางไม่ทรงทราบว่า ผู้ที่กำลังอุ้มพระนางอยู่นั้นแหละคือเจ้าชาย
อีหน่อง หาใช่เป็นเจ้าชายอื่นใดอะไรที่ไหนไม่

พอราชรถของเจ้าชายอีหน่องและเจ้าหญิงบุษบาผ่านพ้นประตู
วังด้านหลังออกมาสู่โลกภายนอก แสงไฟก็ลุกโชติช่วงขึ้นเผาผลาญ
ปะรำพิธีเป็นถ้ำถ่านไป บรรดาแขกเหรื่อและผู้คนต่างแตกตื่นโกลาหล
กันอย่างสุดที่จะพรรณนา และต่างมีสภาพอกสั่นขวัญแขวนไปตาม ๆ
กัน



เจ้าชายอีหน่องทรงขับราชรถพ้นเขตเมืองเข้าไปในป่าที่บ ญ ที่
นั้นพระองค์ได้ทรงอุ้มเจ้าหญิงบุษบาไปประทับอยู่ในคุหาแห่งหนึ่ง
พร้อมทั้งทรงสั่งเสียข้าราชการบริพารให้คอยดูแล มิให้เจ้าหญิงได้รับภัยอันตราย
หรือความไม่สะดวกสบายในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

สำเร็จแล้วเจ้าชายอีหน่องก็เสด็จเสด็จออกไปจากคุนั้น แต่
ความจริงแล้วพระองค์หาได้เสด็จไปข้างไหนไม่ หากทรงซ่อนพระองค์
อยู่ภายในบริเวณคุนั้นเอง เพื่อทรงเฝ้าดูอาการปฏิกิริยาของเจ้าหญิงบุษบา
ว่าจะเป็นประการใด

ฝ่ายเจ้าหญิงบุษบาเมื่อต้องทรงตกอยู่ในสภาพเช่นนั้น ก็ให้
ทรงโทมัสเสียพระทัยเป็นอย่างยิ่ง พระนางทรงกินแสงอยู่ตลอดเวลา พระโอรสก็พร่ำว่าพันขอให้เจ้าชายอีหน่องเสด็จมาช่วยพระนาง
ให้พ้นจากภัยพิบัติซึ่งนางกำลังได้รับอยู่ในขณะนั้นด้วยเถิด

เมื่อได้ทรงฟังเจ้าหญิงบุษบาพร่ำขานพระนามของพระองค์
เช่นนั้น เจ้าชายอีหน่องก็เป็นอันทรงหยั่งทราบได้อย่างแน่นอนแล้วว่า
เจ้าหญิงบุษบาเองทรงมีความเสน่หาในพระองค์ เช่นเดียวกับที่พระ
องค์ทรงหลงใหลใฝ่ฝันในความงามของเจ้าหญิงบุษบาเหมือนกัน ทั้ง
นี่เป็นการเสริมกำลังพระทัยให้แก่พระองค์มากยิ่งขึ้น และทำให้พระ
องค์ทรงมีความเด็ดเดี่ยวกล้าหาญเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ

จะขอย้อนกลับไปกล่าวถึงเจ้าชายอินเดียวผู้เสด็จมายังนครรัตน-
ปุระพร้อมด้วยขบวนข้าราชการบริพารติดตามหลังอย่างมากมาย เมื่อ
ได้ทอดพระเนตรเห็นปะรำพิธีอภิเษกสมรสต้องถูกเผาผลาญลงเรียบ-

ราบอยู่กับพื้นดินเช่นนั้น อีกทั้งได้ทรงทราบว่า เจ้าหญิงบุษบาได้ถูกลักพาหายเข้าไปในป่าทึบแล้ว เจ้าชายอินเดียก็ทรงเสียพระทัยเป็นอย่างยิ่ง พระองค์รีบเสด็จกลับบ้านเมืองของพระองค์เองด้วยความขมขื่นและขุ่นเคืองพระทัยว่า กษัตริย์แห่งนครรัตนปุระทรงเล่นไม่ซื่อกับพระองค์เสียแล้ว

ฝ่ายเจ้าชายอีหน่อง เมื่อทรงประจักษ์แจ้งว่าเจ้าหญิงบุษบา มีพระทัยเสนาหาในพระองค์เช่นนั้นแล้วก็ทรงเปลื้องเครื่องภูษาอาภรณ์ตลอดจนฉลองพระองค์ที่ทรงใช้ปลอมเป็นเจ้าชายอินเดียออกเสียแล้วก็เสด็จกลับเข้าไปหาเจ้าหญิงบุษบาในคูหาดังกล่าวแล้ว

ทันใดที่ได้ทอดพระเนตรเห็นเจ้าชายอีหน่อง เจ้าหญิงบุษบาก็ทรงดีพระทัยเป็นล้นพ้น เสด็จไปเข้าสู่อ้อมพระอุระของเจ้าชายอีหน่องและทรงกั้นแสงละล้าละลัก บรรดาข้าราชการบริพารที่ได้เห็นเหตุการณ์ต่างก็พากันรู้สึกตื่นตื้นใจเป็นอย่างยิ่ง

ครั้นแล้วเจ้าชายอีหน่องก็ทรงลำดับเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนปลายให้เจ้าหญิงบุษบาฟัง และทรงกล่าวในที่สุดว่า

“พี่ต้องขอโทษน้องหญิงด้วยที่ได้แสดงอาการอูกอาจใช้กำลังพาน้องหญิงมาหลบซ่อนอยู่ที่ในป่าเช่นนี้ พี่ไม่มีทางอื่นที่จะเลือกได้เลย พี่จึงต้องทำเช่นนี้ ขอน้องหญิงจงอย่าได้ถือโทษโกรธพี่เลยนะน้องนะ”

“ไม่เป็นไรหรอกเพคะ น้องเห็นความจำเป็นของเจ้าพี่ดี ว่าแต่น้องอยากให้เจ้าพี่พาตัวน้องกลับไปเฝ้าเสด็จพ่อเสียโดยเร็ว ป่านนี้

เสด็จพ่อคงจะทรงเป็นห่วงใยในตัวน้องแยมแล้ว” เจ้าหญิงบุษบาทูลตอบ

หลังจากที่ได้ทรงพาเจ้าหญิงบุษบากลับไปยังนครรัตนปุระเรียบร้อยแล้ว เจ้าชายอีหน่องก็ทูลขอร้องให้พระบิดาของพระองค์คือ กษัตริย์แห่งนครสีหปุระไปขอขมาโทษ และขอหมั้นเจ้าหญิงบุษบาต่อกษัตริย์แห่งนครรัตนปุระ ซึ่งก็คือพระปิตุลาของพระองค์นั่นเอง

กษัตริย์แห่งนครรัตนปุระทรงพอพระทัยมาก เพราะเป็นพระประสงค์ของพระองค์อยู่แล้วที่จะได้เห็นพระนัดดาเป็นทองแผ่นเดียว กับธิดาของพระองค์ ดังนั้นพระองค์จึงทรงสนองตามข้อเสนอของกษัตริย์นครสีหปุระ ผู้เป็นพระเชษฐาของพระองค์ ด้วยความเต็มพระทัยเป็นที่สุด

และแล้วทั้งสองนครคือ นครสีหปุระและนครรัตนปุระอันเป็นบ้านพี่เมืองน้องก็ครีกครื้นเอิกเกริกไปด้วยการเตรียมงานอภิเษกสมรสระหว่างเจ้าชายอีหน่องกับเจ้าหญิงบุษบา ประชากรทั้งสองนครต่างแต่งกายสดสวยและมีความรื่นเริงหรรษาด้วยมหรสพนานาชนิดตามถนนหนทาง ตลอดจนเคหาสถานบ้านเรือนก็ประดับประดาด้วยธงทิวปลิวไสวเป็นที่เจริญใจยิ่งนัก

ครั้นได้มงคลฤกษ์ เจ้าชายและเจ้าหญิงทั้งสองพระองค์ก็เสด็จเข้าสู่ปะรำพิธี อันมีราชบุโรหิตและพราหมณาจารย์เป็นผู้ประกอบพิธีอภิเษกสมรสกษัตริย์แห่งนครสีหปุระและรัตนปุระ พร้อมทั้งพระราชินี ตลอดจนพระประยูรญาติน้อยใหญ่ของทั้งสองฝ่าย ต่างก็

ได้ประทับเป็นสักขีพยานอยู่ด้วย ผู้ที่ไปร่วมงานทุกคนต่างก็มีใบหน้า
ยิ้มแย้มเบิกบานด้วยกันถ้วนทั่ว

พิธีอภิเษกสมรสได้ผ่านพ้นไปโดยราบรื่นท่ามกลางความปรีดา
ปราโมทย์ของทุกฝ่าย หลังจากนั้นเจ้าหญิงบุษบาก็เสด็จไปประทับ
อยู่กับเจ้าชายอีหน่อง ณ นครสีหปุระด้วยความผาสุกตลอดกาลนาน.



เจ้าหญิงเทพธิดา กับ อสูร

ในฤดูหนาว ณ ดินแดนภาคเหนืออันไกลโพ้นออกไป อากาศ
ข้างหนาวเย็นเสียนี้กระไร หยาดน้ำแข็งที่มีลักษณะเรียวแหลมเหมือน
ปลายดอก ยาวย้อยห้อยลงมาจากชายคาบ้านเรือน ลมหนาวที่พัดพาเอา
ความหนาวเหน็บมาด้วย ยิ่งช่วยกระพือส่งเสียงหวีดหวิวไปทั่วบริเวณ
เบื้องบนอากาศแห่งความหนาวเหน็บนั้นเล่า ท้องฟ้าก็มีดคลุ้มดำ
ทะมึนอย่างน่าสะพึงกลัว ช่างเป็นฤดูหนาวที่ทารุณเสียเหลือเกิน

เบื้องหลังผ่นังยังงั้วมีเด็กสองคนยืนอยู่ ชายหนึ่ง หญิงหนึ่ง เด็ก
ทั้งสองนี้เป็นพี่น้องกัน และยังเยาว์วัยอยู่ด้วยกันทั้งคู่ ด้วยเหตุว่าอายุยัง
ไม่ถึงสิบขวบ เด็กทั้งสองนี้เป็นเด็กกำพร้า อาศัยอยู่ในบ้านของป้าผู้ซึ่ง
นอกจากจะไม่มีเวลาเมตตาปราณีแล้ว ยังได้พยายามเลือกใส่ให้เด็กทั้ง
สองออกไปเที่ยวขอทานนอกบ้านมาเลี้ยงดูตนอีก น่าสงสารเด็กน้อยทั้ง
สองที่ขอทานได้ก็แต่เหรียญเศษสตางค์และเศษอาหารเล็ก ๆ น้อย ๆ
ที่เย็นชืดมาแล้วทั้งนั้น มิหนำซ้ำก็ยังเกิดอุบัติเหตุเสียอีก

ขณะที่เด็กทั้งสองกำลังเดินข้ามคูที่น้ำเย็นจนเป็นน้ำแข็งแล้ว
แห่งหนึ่งนั้น ฝืนน้ำแข็งที่อยู่ใต้พื้นเท้าของแกสองคนก็แยกตัวออกจาก
กันทันที ทำให้ทั้งสองต้องจมดิ่งลงไปใ้ในสายน้ำอันเย็นยะเยือกนั้น
ในทันที เด็กทั้งสองพยายามดิ้นรนอย่างเต็มที่ จึงสามารถเกาะก้อนน้ำ



แข็งใหญ่ตั้งตนเองขึ้นมาได้ แต่อนิจจาเอ๋ย ตะกร้าเล็ก ๆ ซึ่งบรรจุสิ่งของที่แก่ทั้งสองคนพยายามขอทานมาได้นั้น ได้จมหายลงไปใ้ในคุน้ำแข็งนั้นเสียแล้ว ทีนี้แกจะกลับบ้านได้อย่างไรเล่า? ป้าผู้ไร้ความเมตตา คงจะต้องลงโทษแก่ทั้งสองอย่างสาหัสทีเดียว จะทำอย่างไรกันดี?

“เราเข้าไปเก็บกิ่งไม้แห้ง ๆ ในป่ากันเถอะ แล้วจะได้ก่อไฟเพื่อให้ผิงเสื้อผ้าของเราให้แห้งเสียก่อน” เด็กชายผู้พี่เอ่ยขึ้น

ครั้นแล้วพี่น้องทั้งสองก็พากันไปในป่า แต่โชคร้ายที่ได้มีเด็กอื่น ๆ เข้าไปเก็บไม้พืนก่อนหน้าแกเสียก่อนแล้ว เพราะฉะนั้น เด็กทั้งสองก็เลยไม่สามารถจะหากิ่งไม้แห้งได้แม้แต่สักกิ่งเดียว เมื่อได้ด้นด้นค้นหาอยู่ต่อไปอีกเป็นเวลานาน คนน้องก็เลิ่ลไปเห็นท่อนไม้กลม

เล็ก ๆ เข้าท่อนหนึ่ง เด็กหญิงผู้น้องสาวจึงหยิบขึ้นมาอย่างรีบร้อน แต่สิ่งนั้นคืออะไรเล่า? เป็นของแปลกทีเดียว มีลักษณะประหลาดมาก

“กุญแจไขไหมน้อง?” คนพี่ถาม “จริง ๆ นั้นแหละ กุญแจจริง ๆ”

“จงพาฉันไปยังภูเขาลูกโน้นเถิด” เสียงใครพูดขึ้นก็ไม่รู้ เพราะทั้งสองพี่น้องมองไม่เห็นใคร แต่ก็คงจะมีใครพูดอยู่สักคนหนึ่ง เป็นแน่แท้

ในจักรวาลนี้มีผู้ยิ่งใหญ่ ซึ่งครั้งหนึ่งเคยดำรงชีพอยู่บนพื้นโลกร่วมกับมนุษยเรายู่มากมาย ท่านเหล่านี้เอาใส่ใจต่อคำสั่งสอนอันประเสริฐขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งได้ปฏิบัติตามคำสอนนั้น ๆ ด้วยอย่างเคร่งครัด ท่านมีชีวิตอยู่อย่างบริสุทธิ์สะอาด เพราะฉะนั้นท่านจึงเป็นผู้ประเสริฐ เรียกว่าพระโพธิสัตว์ หรือ พระอรหันต์ ท่านเหล่านี้มักจะท่องเที่ยวไปในอากาศ เราไม่สามารถจะมองเห็นท่านได้ แต่ท่านมองเห็นเรา และเฝ้าดูพฤติกรรมของเราอยู่ เมื่อใดที่ท่านเห็นว่าคนดีมีธรรมะต้องตกอยู่ในความยากลำบาก เมื่อนั้นท่านก็จะเข้ามาช่วยเหลือ พระโพธิสัตว์หรือพระอรหันต์ ที่กล่าวถึงเช่นนี้แหละ องค์ใดองค์หนึ่งได้เห็นพี่น้องทั้งสองตกลงไปในน้ำ ก็ได้บันดาลให้เขาปีนป่ายก่อนน้ำแข็งขึ้นมาได้ ทั้งบัดนี้ก็กำลังช่วยนำทางให้แก่เขาทั้งสองด้วย

แต่โดยเหตุที่ไม่สามารถจะมองเห็นใครได้ เด็กทั้งสองจึงตกใจกลัวแล้วก็วิ่งหนี แต่ก่อนที่จจะรู้ว่าตนได้วิ่งไปถึงไหน ก็ปรากฏว่าเขาทั้งสองได้มายืนอยู่ตรงหน้าเนินเขาลูกหนึ่ง ซึ่งมีช่องเล็ก ๆ คล้ายรูกุญแจ

อยู่ที่หน้าผา เด็กทั้งสองจึงเอาลูกกุญแจไม้ที่เก็บได้มาสอดเข้าไปในช่องนั้น ทันใดนั้นเองหน้าผาหินนั้นก็เปิดออกมาเหมือนบานประตู ดูน่าประหลาดมาก พี่น้องทั้งสองยังไม่ทันหายกลัว จึงวิ่งรุดหน้าเข้าไปข้างใน ครั้นแล้วประตูซึ่งอยู่เบื้องหลังก็ปิดลงดังโครม เป็นอันว่าพี่น้องทั้งสองหมดหนทางที่จะออกมาข้างนอกได้

ทางที่เขาทั้งสองเดินต่อไปนั้นมีมืดมาก เด็กน้อยกอดกันแน่นด้วยความกลัว ไม่กล้าก้าวย่างออกไปข้างไหนเลย แต่ห่างออกไปเล็กน้อยนั้น เขามองเห็นช่องมีลักษณะคล้ายปากทางที่จะออกไปสู่บริเวณอันมีแสงสว่างมากกว่า ฉะนั้น เด็กทั้งสองจึงค่อย ๆ สาวเท้าก้าวไปข้างหน้า แต่พุกโร๊ะเอ๊ย! คูมันข้างเป็นระยะทางที่ไกลแสนไกลเสียนี้กระไร

แต่ถึงทางจะไกลสักเพียงไรก็ต้องมีที่สิ้นสุด ดังนั้น ในที่สุดเด็กทั้งสองจึงเดินมาถึงปลายทาง แล้วก็รู้สึกว่ตนเองกำลังอยู่ในสวนแห่งหนึ่ง แต่ข้างเป็นสวนที่มีลักษณะประหลาดเสียจริง ๆ กล่าวคือ สวนนี้ได้รับการดูแลรักษาเป็นอย่างดี มีทางเดินเป็นระเบียบเรียบร้อย ดอกไม้ทั่วบริเวณกำลังแย้มกลีบบานสะพรั่งสดชื่น และได้รับการตกแต่งพรวนดินร่อนอย่างงดงาม แต่ถึงกระนั้นพี่น้องทั้งสองก็คอดกด้วยความเสียใจและทอดถอนใจใหญ่ เพราะบรรยากาศรอบ ๆ ด้านดูเต็มไปด้วยความเงียบเหงาและน่าหวาดกลัว ทำให้เด็กทั้งสองไม่กล้าพูดอะไร เขาทั้งสองได้แต่ค่อย ๆ สาวเท้าก้าวเดินไปตามบริเวณนั้นอย่างเต็มไปด้วยความขลาดและความหวาดระแวง

ในที่สุด พี่น้องสองคนก็เดินมาถึงต้นไม้แห่งหนึ่ง เขาต้องหยุด

ชะงักทันที ไม่สามารถจะก้าวเดินต่อไปได้อีกแม้แต่ก้าวเดียว ทั้งนี้ก็เพราะว่า ณ ที่นั้น มีสตรีนางหนึ่งนั่งอยู่ เป็นหญิงที่มีความงามแซมซ้อยอ่อนหวานมาก แต่ดูเต็มไปด้วยความโศกสลด ความมั่งงามและความน่ารักของเธอ ทำให้เธอดูประหนึ่งว่าเป็นดอกไม้ที่มีชีวิตประจำอยู่ในอุทยานแห่งนั้น นัยน์ตาของเธอชุ่มฉ่ำไปด้วยน้ำตา และเธอก็กำลังถอนหายใจให้ญู่อยู่ รอบ ๆ ตัวเธอมีนกหลายชนิด บ้างมีขนอุดมไปด้วยสีสันธรรมดา ๆ บ้างก็มีสีสดใสมงมดจาด ตัวที่สวยงามที่สุดนั้นคือตัวใหญ่ มีหงอนสีทองเหมือนรูปมงกุฎอยู่เหนือศีรษะ บรรดาวิหคน้อย ๆ เหล่านี้ต่างก็จับเจ้ากันอยู่เียบกริบมิได้ส่งเสียงออกมาเลย ครั้นแล้วหญิงผู้นั้นก็เหลือบไปเห็นเด็กสองพี่น้องเข้า

“หนูจำ หนูมาที่นี่ได้อย่างไรกันนี้?” เธอถามขึ้นอย่างตื่นเต้น พี่น้องทั้งสองก็เล่าเรื่องราวให้ฟังรวมทั้งเรื่องกุญแจที่เก็บได้ด้วย

“น่าอัศจรรย์จริง ๆ ” หญิงนั้นกล่าวขึ้น “เออ หรือว่าพระโพธิสัตว์ท่านเมตตาส่งเธอมาช่วยเรา?”

“แต่ทำไมคุณน่าจะดูเศร้าโศกมากนักเล่าคะ?” เด็กหญิงผู้เป็นน้องสาวทักถามขึ้น

“ฟังนะจ๊ะ พวกเราเป็นเทพธิดา” หญิงงามนั้นตอบ “คุณพ่อของน้าเป็นพระราชแห่งราชอาณาจักรเทพธิดาแห่งหนึ่ง และตัวน้าเองก็ถูกจองไว้ให้อภิเษกสมรสกับพระราชแห่งราชอาณาจักรอีกแห่งหนึ่ง แต่มีอสูรผู้ชั่วร้ายตนหนึ่งได้ใช้กำลังบังคับพาเอาตัวน้ามาที่นี่ ครั้นคุณพ่อคุณแม่และมิตรสหายของน้าพากันมาช่วยน้า เจ้าอสูรร้ายนั้นก็จับ

ดาลให้คนเหล่านั้นกลายเป็นนกไปบ้าง เป็นดอกไม้ไปบ้าง และที่เป็น
ต้นไม้ไปก็มี เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นมาได้สองเดือนแล้ว เจ้าอสูรผู้ชั่วช้า
นั้นมันก็มาหาน้ำทุกวัน เฝ้าอ้อนวอนให้น้ำยอมเป็นเมียมัน แต่น้ำจะไม่
มีวันยอมเป็นอันขาด ด้วยเหตุนี้แหละ มันก็เลยพูดว่า มันจะบันดาลให้
น้ำกลายเป็นหิน และจะฆ่าญาติพี่น้องของน้ำเสียให้หมดสิ้น บัดนี้หนู
เห็นหรือยังล่ะว่า ทำไมน้ำจึงได้โศกเศร้าและเต็มไปด้วยความหวาด
กลัวอย่างนี้?”

“เราสองคนจะช่วยอะไรคุณน้ำได้บ้างเล่าคะ?” พี่น้องทั้งสอง
ถามขึ้น

“ได้ซิจะ หนูมีทางช่วยน้ำได้แน่ ๆ ที่เดียว” เทพธิดาตอบ
“นั่นไงล่ะ หนูมองเห็นพุ่มไม้ทางโน้นไหม? นั่นแหละ ที่นั่นมีเลี้ยว
วางอยู่อันหนึ่ง น้ำซ่อนเอาไว้ตั้งแต่น้ำยังเดินเหินได้อยู่ แต่.....เดี๋ยวนี้
น้ำเขยื้อนเคลื่อนไหวไปไหนไม่ได้เสียแล้ว ตัวน้ำหนักไปหมด น้ำกำลัง
จะกลายเป็นหิน” เทพธิดากล่าวต่อด้วยอาการโศกสลด

“หนูทั้งสองจงไปซ่อนตัวอยู่ที่นั่นนะจ๊ะ แต่ต้องระวังตัวให้มาก
นะ เพราะที่นั่นพื้นดินมันไม่แน่น เป็นโคลนตมเต็มไปหมด หนูอาจ
จะพลัดตกลงมาได้ง่าย ๆ ที่นี้พอตกค่า หนูก็จงเดินออกไปนอกประตู
เลียบไปทางขวามือแล้วหนูจะได้พบทางเดินสายหนึ่งซึ่งจะไกลมากแล้ว
ก็วกไปเวียนมาหลายโค้งหลายเลี้ยว แต่ก็ไม่เป็นไร หนูทั้งสองจงเดิน
ไปตามทางนั้นแหละ แล้วในที่สุดก็จะไปถึงประตูเหล็กบานหนึ่งไม่สูง
นักหรือ หนูจะสามารถปีนประตูเหล็กนี้ได้ แล้วก็ไปที่ยังสถานที่

แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ใต้สวนนี้พอดี ที่แห่งนี้เปียกแฉะและเป็นโคลนตม ตรง
ใจกลางจะมีต้นไม้ขึ้นอยู่ต้นหนึ่ง มีลักษณะน่าเกลียดและส่งกลิ่นเหม็น
คloy ต้นไม้นี้แหละหนูจำ มันทำชีวิตของเจ้าอสูรร้ายไว้ หนูทั้งสองจง
เอาเลื่อยเลื่อยลำต้นของมันให้ขาดจากกันเป็นสองท่อนที่เดียวกันนะ แล้ว
ต่อจากนั้นเราทั้งหมดก็จะปลอดภัย รีบไปเถิดนะจ๊ะ รีบไปซ่อนตัวเสีย
อู๋...เร็ว ๆ เข้าเถอะ ดูเหมือนน่าจะได้ยินเสียงมันกำลังเดินมาแล้ว”
เทพธิดาละล่ำละลักบอกพร้อมกับผลักไสให้เด็กทั้งสองรีบไป

เด็กน้อยทั้งสองรีบวิ่งไปซ่อนตัวอยู่ในพุ่มไม้ที่เทพธิดาชี้ให้ดูข้าง
หน้า และ ณ ที่นั้นทั้งสองก็ได้พบเลื่อยที่เทพธิดากล่าวถึงจริง ๆ

ขณะนี้เด็กทั้งสองก็ได้เห็นมันแล้ว เจ้าอสูรร้ายใหญ่ผู้กำยำตน
นั้น ร่างของมันสูงใหญ่ปานต้นไม้เจ้าป่า มือและเท้าก็ข้งน่าเกลียดน่า
กลัว ขณะที่สองพี่น้องแอบดูเจ้าอสูรร้ายจากพุ่มไม้นั้น หัวใจของเด็ก
ทั้งสองก็เต้นระทึกด้วยความหวาดกลัว

เจ้าอสูรร้ายได้สังเกตเห็นรอยเท้าคนบนทางเดินดินปนทราย
มันถึงถามเจ้าหญิงเทพธิดาขึ้นว่า “ใครเข้ามาที่นี่หรือ? หา ใครเข้ามา
ที่นี่? จงบอกเรามาเสียดี ๆ มิฉะนั้น.....ฮืม! เราจะฆ่าเจ้าเสีย”

เจ้าหญิงนิ่งเงียบ มิได้ตอบว่าอะไร

“เอาเถอะ เจ้าไม่บอกก็ไม่ใช่ไร ประเดี๋ยวจะได้เห็นกัน” เจ้า
อสูรร้ายคำรามขึ้น แล้วมันก็เดินตามรอยเท้ามันไปยังพุ่มไม้ที่เด็กทั้ง
สองซ่อนตัวอยู่ ถึงแม้ว่ามันจะไม่สามารถจะลอดตัวเข้าไปข้างใน
ได้ แต่มันก็ยื่นแขนอันยาวใหญ่ของมันเข้าไปล้วงควานหาข้างในโดย

หมายมั่นปั้นมือจะจับเด็กทั้งสองให้ได้ ข้างเด็กที่น่าสงสารนั้นเล่า? ด้วยความตกใจกลัวก็รีบถอยร่นไปข้างหลัง ทันใดพื้นดินซึ่งค่อนข้างเป็นโคลนที่เด็กทั้งสองยืนอยู่ก็ทรุดแยกออก ทำให้พี่น้องทั้งสองล้มคะมำลงไปพร้อมทั้งเสื้อผ้าที่ถือนั่นอยู่ในมือ

สองพี่น้องทรงตัวลุกขึ้นได้โดยไม่ได้รับบาดเจ็บแต่ประการใด ตรงที่ตกลงมานั้น ทั้งสองได้พบบ่อน้ำที่เต็มไปด้วยโคลนตมแห่งหนึ่ง ณ ใจกลางของบ่อน้ำนั้น มีต้นไม้ขึ้นตระหง่านอยู่ต้นหนึ่ง มันช่างน่าเกลียด และส่งกลิ่นเหม็นคลุ้งไปทั่วบริเวณ

“เร็ว ๆ เกอะ รีบเข้า ๆ” สองพี่น้องต่างพูดกันเอง “เราต้องรีบทำงานให้เสร็จเร็ว ๆ”



เรามาดูกันใหม่ว่า เด็กน้อยทั้งสองใช้เลื่อย เลื่อยต้นไม้ยักษ์นั้นได้อย่างไร? ลำต้นของมันเหนียวเหลือเกิน ช่างเป็นงานที่แสนจะลำบาก และขณะที่กำลังพยายามเลื่อยอยู่นั้น เด็กทั้งสองผู้นำสงสารก็ได้ยินเสียงฝีเท้าของเจ้าสุรร้ายกำลังเดินตึงตังมา เจ้ายักษ์ใหญ่ส่งเสียงคำรามลั่น เพราะแน่ละ ชีวิตของมันอยู่ในต้นไม้ ต่างฝ่ายต่างทำงานแข่งกับเวลา

พี่น้องทั้งสองพยายามเลื่อยต้นไม้ เลื่อยไป....เลื่อยไป....จนมือทั้งสองเลือดไหลโซม แต่ถึงกระนั้นยังมิได้หยุดเลื่อยเลยแม้แต่สักเสี้ยววินาทีเดียว

ขณะนั้น เจ้าสุรร้ายได้ไปถึงประตูเหล็กแล้ว แต่มันอ่อนเปลี้ยเพลียแรงจนไม่สามารถจะปีนป่ายประตูเหล็กได้ มิหนำซ้ำมันยังต้องไขกุญแจประตูเสียก่อนอีก แต่ตอนแรกมันหาลูกกุญแจไม่ได้ ปล่อยให้มันงุ่มง่ามไปก่อนเถิด! สองพี่น้องต่างไม่กล้ามองหน้ามันเลย ในที่สุดบานประตูเหล็กก็เปิด

เจ้าสุรร้ายเดินโซซัดโซเซเข้าไปข้างใน แต่...ข้าเกินไปเสียแล้ว ใยสุดท้ายของแก่นลำต้นได้ถูกคมเลื่อยตัดขาด ต้นไม้ใหญ่ที่มีกลิ่นเหม็นคละคลุ้งและน่าเกลียดได้ล้มพาดลงกับพื้นดิน และพร้อมกันนั้น ร่างของเจ้าสุรร้ายก็ล้มลงด้วย เป็นอันว่าชีวิตอันชั่วช้าของมันได้สิ้นสุดลงแต่เพียงนั้น ร่างของเจ้ายักษ์ใหญ่อันตรธานเป็นควันไปในชั่วเวลาอันเล็กน้อย เพราะอสุรร้ายเช่นนี้หาได้มีชีวิตจริงแท้แต่ประการใดไม่

ขณะที่ร่างทะมึนของเจ้ายักษ์ร้ายล้มพาดกับพื้นดินนั้น เสียง

โครมใหญ่ได้ตั้งสนั่นขึ้น เด็กน้อยทั้งสองต่างกอดกันแน่น และไม่รู้ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป แต่ในไม่ช้าทั้งสองก็ได้ประสบสิ่งที่น่าตื่นเต้น ขอบใจอย่างไม่คาดฝัน นั่นก็คือ สถานที่อันสกปรกแห่งนั้นได้กลายเป็นปราสาทราชวังอันสวยงาม เรียงรายล้อมรอบไปด้วยอุทยานดอกไม้ต่างสีน่านาพันธุ์ และเพียบพร้อมไปด้วยเหล่าเทพบุตร เทพธิดาจำนวนร้อย ๆ แต่ละองค์หน้าตาสวยงามและเปี่ยมไปด้วยความสุขชื่นชมโฉมหน้า เทพธิดางามผู้ซึ่งเมื่อก่อนหน้านั้น เต็มไปด้วยอาการโศกสลดดูเหมือนจะเป็นผู้ที่มีความสุขเกษมเปรมใจมากที่สุด บัดนี้ดูเธอช่างสวยสดงดงามและอ่อนหวานเสียนี้กระไร ไกล ๆ ตัวเธอมีพระบิดาพระมารดาของเธอเองและพระราชานุ่่มที่เธอจะแต่งงานด้วยยืนอยู่เคียงข้างพระราชานุ่่มผู้นี้เองที่เมื่อสักครู่นี้แล้วยังเป็นนกตัวใหญ่ผู้มีหงอนเหมือนมงกุฎสีทองครอบอยู่เหนือศีรษะ

เจ้าหญิงเทพธิดาเดินไปยังเด็กน้อยสองพี่น้อง แล้วจูงมือเด็กทั้งสองไปแนะนำให้รู้จักกับพระบิดาพระมารดาของเธอ ตลอดจนพระราชานุ่่ม ผู้ซึ่งในไม่ช้าก็จะเป็นพระสวามีของเธอ อีกทั้งเธอยังได้แนะนำให้รู้จักกับบรรดาเทพบุตร เทพธิดาทั้งหลายด้วย

“หนูน้อยสองคนนี่แหละที่ได้ช่วยชีวิตพวกเราไว้” เจ้าหญิงกล่าวแนะนำขึ้น “แก่ได้ช่วยกำจัดเจ้าอสูรร้ายให้สิ้นซากไปชั่วนิรันดร์ บัดนี้เราไม่มีอะไรที่จะต้องกลัวต้องกังวลต่อไปแล้ว”

เหล่าเทพบุตรเทพธิดาต่างก็เข้ามาแสดงความขอบคุณต่อสองพี่น้อง ข้างฝ่ายพระราชบิดามารดาของเจ้าหญิงเทพธิดาก็ทรงเอ่ยขึ้นว่า

“พวกเราจะให้ของขวัญอันมีค่าแก่หนูคนดีทั้งสองนี้ แล้วจะส่งกลับไปยังบิดามารดาของเขา”

“พ่อแม่หนูตายแล้วค่ะ” เด็กหญิงผู้น้องตอบ แล้วเด็กทั้งสองก็เล่าถึงเรื่องน่าใจอันทารุณโหดร้ายของบิดาของตนให้ฟัง แล้วกล่าวเสริมว่าหากพบเขาทั้งสองอีกเมื่อใด บิดาก็คงจะต้องลงโทษเขาอีกเมื่อนั้นอย่างแน่นอน

“ถ้าเช่นนั้น หนูทั้งสองก็จะอยู่กับเราตลอดไปเถิด” เทพธิดาผู้เป็นมารดากล่าวขึ้น พร้อมกับหยิบไม้กายสิทธิ์มาแตะที่ร่างกายของพี่น้องทั้งสองคน และในบัดดล สองพี่น้องก็กลายเป็นเทพบุตรและเทพธิดาที่งดงามอ่อนหวานน่ารักไปด้วย

หลังจากนั้นไม่กี่วัน เหล่าเทพบุตรเทพธิดาก็ได้จัดให้มีการอภิเษกสมรสระหว่างพระราชเทพบุตรและเจ้าหญิงผู้เป็นเทพธิดา เป็นงานอภิเษกที่หรูหราและยิ่งใหญ่ที่สุด ต้นไม้ทั้งหมดภายในป่าได้รับการตกแต่งประดับประดาด้วยโคมไฟหลากสี เสียงดนตรีบรรเลงเพลงเจื้อยแจ้วอยู่ตามกิ่งก้านสาขาของต้นไม้ที่กำลังมีลูกดกห้อยระย้า บัลลังก์ที่ประทับของราชาหนุ่มและมเหสีของพระองค์ทำด้วยทองคำ ทั้งสองพระองค์ทรงมีความสุขและความสง่างามยิ่งกว่าครั้งใด ๆ บรรดานางอัปสรจำนวนล้านที่อาศัยอยู่ในป่าต่างก็ได้มาร่วมในงานมงคลครั้งนี้ด้วย

ฝ่ายพวกแขกเหรื่อก็ร้องรำทำเพลงร่วมวงด้วยอย่างสนุกสนาน เด็กน้อยทั้งสองซึ่งได้กลายเป็นเทพบุตรเทพธิดาไปแล้วก็ได้มาร่วมงานนี้ด้วยเช่นกัน อาหารสำหรับรับประทานก็มีผลไม้ทิพย์ซึ่งมีรสโอชะเป็น

ที่สุด นอกจากนี้ก็มีไอศกรีมและน้ำเลโมเนดสวรรค์ ตลอดจนมีทุกสิ่งสรรพสารพันจะดีอื่น ๆ อีกมากมายหลายชนิด

เมื่องานรื่นเริงสนุกสนานได้สิ้นสุดลงแล้ว พระราชาหนุ่มและพระราชินีสาวผู้มีความสุขก็เสด็จนิวัติยังประเทศของพระองค์ด้วยวิมานทอง แต่ประเทศของพระองค์นั้นอยู่ไม่ห่างไกลออกไปเท่าไรนัก ทั้งนี้ก็เพราะในอาณาจักรสวรรค์นั้น ประชาชนสามารถล่องลอยไปในอวกาศได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว

เด็กทั้งสองพี่น้องผู้กลายเป็นเทพบุตรและเทพธิดาไปด้วยแล้วนั้น บัดนี้มีนิวาสสถานอยู่ในสรวงสวรรค์ ถึงकिनวันเพ็ญอันแจ่มกระจ่าง พี่น้องคู่นี้ก็มักจะล่องลอยมาเหนือโลกมนุษย์อย่างเชื่องช้าและสุภาพ จะเข้าไปในห้องนอนที่เด็ก ๆ กำลังนอนหลับอยู่ หากเด็กคนไหนดีมาก เทพบุตรเทพธิดาจะก้มลงจุมพิตเด็กคนนั้น แล้วเด็กคนนั้นก็จะกลับกลายมีรูปโฉมโฉมพรรณงดงาม และมีจิตใจเมตตาการุญ เพราะกรรมดาเด็กที่ได้รับการจุมพิตจากชาวสวรรค์นั้น จะมีความสุขกายสบายใจไปจนตลอดชีวิตทีเดียว

แต่ในท่ามกลางความสมบูรณ์พูนสุขเช่นนี้ เด็กทั้งสองคนในเรื่องนี้ก็หาได้ลืมวันเวลาแห่งความทุกข์ในอดีตของตนไม่ หนูน้อยทั้งสองยังจำได้ดีว่า ผู้ยิ่งใหญ่ผู้นั้นได้ช่วยตนให้รอดพ้นขึ้นมาจากสายน้ำอันเย็นเฉียบ และได้ให้กุญแจอันมีค่ายิ่งชีวิตแก่เขา นอกจากนั้นแล้ว ผู้ยิ่งใหญ่ผู้นั้นยังได้อำนวยกำลังให้แก่เขาได้เลื่อยต้นไม้จนขาด ทั้งยังคอยพิทักษ์คุ้มครองเขา แม้กาลเวลาจะล่วงมาแล้วก็ตาม พี่น้องทั้งสองก็ยังรู้สึก

เป็นหนี้บุญคุณต่อผู้ยิ่งใหญ่อยู่เสมอมา ไม่เคยลืมเลยที่จะรำลึกถึงท่านด้วยความจงรักภักดี

ในกาลต่อมา ภายหลังที่ได้มีสภาพเป็นชาวสวรรค์ไปแล้วเป็นเวลาหลายปีและเมื่อได้บำเพ็ญคุณงามความดีมามาก ผู้ยิ่งใหญ่ผู้นั้นก็ยังส่งเสริมให้พี่น้องทั้งสองบรรลุถึงภูมิธรรมชั้นสูงยิ่งขึ้น กล่าวคือเพียบพร้อมไปด้วยปัญญาคือความรู้ และบารมีคือความดีที่ได้บำเพ็ญไว้มาก ๆ ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ทั้งนี้เพราะว่า ชาวสวรรค์เองก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับมนุษย์บนพื้นโลกนี้เหมือนกัน.



ยอดอศวิน

นานมาแล้ว ในประเทศอินเดีย ยังมีกษัตริย์พระองค์หนึ่งทรงปกครองบ้านเมืองอยู่ในเขตแดนที่เรียกกันในปัจจุบันว่าแคว้นมหาราษฎร์ กษัตริย์มหาราษฎร์พระองค์นี้มีทหารเอกคู่ใจอยู่นายหนึ่ง เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อพระองค์อย่างที่สุด และพร้อมที่จะสละชีวิตเพื่อพระองค์ได้ตลอดเวลา กษัตริย์มหาราษฎร์ซึ่งกล่าวถึงนี้มีศัตรูอยู่คนหนึ่ง ซึ่งที่จริงก็ทรงเป็นกษัตริย์ด้วยกัน แต่ทรงปกครองบ้านเมืองอยู่ในอีกแคว้นหนึ่งต่างหาก กษัตริย์พระองค์แรกคือ กษัตริย์มหาราษฎร์นั้นมีพระประสงค์จะทรงกำจัดกษัตริย์องค์ที่สองเสีย เพราะฉะนั้นอยู่มาวันหนึ่ง พระองค์จึงทรงบัญชาให้ทหารเอกอศวินคู่ใจของพระองค์ใช้ความสามารถของเขาเองไปตัดเอาเศียรของกษัตริย์องค์ที่สองมาให้พระองค์ทอดพระเนตรให้จงได้

ทหารเอกรับพระบัญชาจากเจ้านายแล้วก็รีบรุดออกปฏิบัติหน้าที่ในทันที เขาต้องรอนแรมอยู่ในป่าเป็นเวลาหลายวันจึงได้เดินทางถึงเขตแดนของกษัตริย์องค์ที่สอง ครั้นถึงแล้วก็ยังต้องปลอมแปลงตัวค่อย ๆ เล็ดลอดเข้าไปในเมือง และต้องศึกษาหาวิธีที่จะเข้าไปให้ถึงพระราชฐานชั้นในอันเป็นที่ประทับของกษัตริย์พระองค์นั้นอีก ทั้งในระหว่างที่ต้องหลบซ่อนตัวอยู่นั้น เขาก็ยังต้องอดมือกินมือและต้องทนทุกขเวทนาอย่างแสนสาหัสอีกด้วย

เคราะห์ดีที่กษัตริย์องค์ที่สองนี้เป็นผู้มีนิสัยใจบุญสุนทรทาน และมีเมตตาธรรมเป็นอย่างยิ่ง ทุก ๆ วันพระองค์จะทรงสั่งให้ข้าราชการบริพารของพระองค์นำข้าวปลาอาหารสำเร็จรูปไปตั้งไว้ตามถนนในเมืองของพระองค์ เพื่อว่าคนที่ยากจนอดอยากและหิวโหยจะได้รับประทานโดยมิต้องเสียมูลค่าประการใดทั้งสิ้น ทหารเอกอัศวินของกษัตริย์พระองค์แรกก็ได้อาหารนี้แหละเป็นเครื่องยังชีพระหว่างที่หลบ ๆ ซ่อน ๆ ตัวอยู่เพื่อรอจังหวะที่จะเข้าปฏิบัติกรตามคำสั่งของเจ้านายของตน

ในที่สุด ทหารเอกอัศวินก็เล็ดลอดเข้าไปยังบริเวณพระราชฐานชั้นในของพระราชวังแห่งกษัตริย์องค์ที่สองได้ ด้วยความปรีชาสามารถของเขา เขาได้พยายามหลบซ่อนตัวอยู่ในบริเวณนั้นจนกระทั่งตกกลางคืน จึงอาศัยความมืดค่อย ๆ ปีนเข้าไปในห้องบรรทมของกษัตริย์พระองค์นั้น ขณะที่เข้าไปถึง พระราชากำลังบรรทมหลับสนิทอยู่บนพระแท่นโดยมิได้เฉลียวพระทัยเลยว่ากำลังมีคนปองร้ายจะมาปลิดพระชนม์ชีพของพระองค์

เมื่อได้เห็นพระราชากำลังบรรทมหลับสนิทอยู่บนพระที่เช่นนั้น ทหารเอกอัศวินก็รู้สึกดีใจเป็นล้นพ้น ด้วยคิดว่าโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จในภาระหน้าที่ของตนได้มาถึงแล้ว!

เขาเงื้อมดาบที่ถือติดตัวมาด้วยขึ้นสูงสุด หายม่านป็นมือว่าจะพาดลงไปบนพระคอของกษัตริย์พระองค์นั้น แล้วก็นำเคียวกลับไปให้เจ้านายของตนทอดพระเนตร แต่ในทันใดนั้นเขาก็ฉุกละหิมขึ้นมาได้ว่า

“พิไรเอ้ย! ก็มีไข้เพราะเมตตาธรรมของกษัตริย์พระองค์นี้ ดอกหรือที่ชีวิตของเรายังอยู่รอดมาได้จนถึงขณะนี้? หากมีไข้เป็น

เพราะข้าวปลาอาหารที่พระองค์ทรงสั่งให้ข้าราชการบริพารของพระองค์นำมาตั้งไว้ริมถนน เพื่อให้คนหิวโหยเช่นเราได้กิน ว่าได้หรือเราอาจจะต้องตายเสียแล้วตั้งแต่วันแรกที่ได้มาถึงเมืองนี้ ก็คนที่มิจิตใจเมตตาการุณย์ต่อผู้อื่นและต่อตัวเราเองด้วยเช่นนี้ ควรแล้วหรือที่เราจะไปปลิดปลอดชีวิตของเขาเสีย? เราจะมิกลายเป็นคนไร้ความกตัญญูรู้คุณไปเสียหรือ? แน่นอน! เราทำเช่นนั้นไม่ได้หรอก หากเราไปเช่นฆ่าผู้ที่มีบุญคุณต่อเราเช่นกษัตริย์พระองค์นี้แล้ว บาปหนักจะต้องตกอยู่แก่เราเป็นแน่ และในที่สุด เราจะหาความสุขในชีวิตนี้มิได้เลย แต่เอ! เราจะทำอย่างไรดีเล่า? เจ้านายของเราก็ได้สั่งไว้แล้วว่าให้เรานำเอาเศียรของกษัตริย์พระองค์นี้กลับไปให้ได้ เราจะปฏิบัติอย่างไรดีเล่า ในสถานการณ์เช่นนี้?.....อย่าเลยเถิดอย่างนี้ดีกว่า! เพื่อเป็นสักขีพยาน



ว่าเราได้มาถึงในทิวโหฐานนี้แล้วจริง ๆ เราจะเอาพระแสงดาบฝังเพชรของกษัตริย์พระองค์นี้ไปถวายเจ้านายของเรา แล้วเราก็จะทูลให้พระองค์ทรงทราบถึงสาเหตุที่เราไม่สามารถปลงพระชนม์กษัตริย์ผู้เป็นศัตรูของพระองค์ได้ ถ้าหากเจ้านายของเราทรงเห็นว่าเราผิด จะทรงลงโทษเรา ก็สุดแท้แต่บุญกรรมจะบันดาลให้เป็นไปเถิด”

คิดได้เช่นนี้แล้ว ทหารเอกยอดอัศวินก็ลดดาบลง แล้วรีบหยิบเอาพระแสงดาบฝังเพชรของกษัตริย์องค์ที่สองหนีกลับออกไปตามทางที่ได้เข้ามา

เมื่อได้กลับถึงบ้านเมืองและได้เข้าเฝ้าพระราชมหาราชกุมารของตนแล้ว ทหารเอกยอดอัศวินก็ได้กราบทูลให้พระองค์ทรงทราบถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะความคิดเห็นที่ได้บังเกิดขึ้นแก่ตัวเขา ในขณะที่เขาเงื้อมมือดาบขึ้นจะฟันพระศอกของกษัตริย์ผู้เป็นศัตรูของเจ้านายของตน มหาราชกุมารได้ทรงฟังความจริงใจของอัศวินทหารเอกคู่ใจแล้วก็ให้รู้สึกพอพระทัยเป็นอย่างมากและเกิดความซาบซึ้งในความกตัญญูรู้คุณของทหารเอกยอดอัศวินเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นแทนที่จะพิโรธโกรธกริ้ว พระองค์กลับทรงสรรเสริญความกล้าหาญและความเป็นผู้กตัญญูรู้คุณของเขาต่อหน้าบรรดาเสวกามาตย์ทั้งหลาย ทั้งยังได้ทรงประทานบำเหน็จรางวัลให้แก่เขาเป็นอย่างมากอีกด้วย

อ่านเสร็จแล้วควรถามตนเองว่า เราได้อะไรจากเรื่องนี้บ้าง ?





๐๓๐ : ๒๒-๒๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์สุรสาธิตาพรวิ

นายกำธร สกิริกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

๕ มิถุนายน ๒๕๒๓

